

NOVI tednik

GLASILO OBCINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, SLOVENSKE KONJICE, SENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Množičnega pohoda »Po poteh tovarštva in spominov«, ki poteka v okviru že tradicionalnega — letos že enaindvajsetega po vrsti — pohoda »Ob žici partizanske Ljubljane«, se je med množico Celjanov udeležilo tudi kar 600 dijakov in dijakinj Pedagoškega šolskega centra iz Celja. Tako se je večina dijakov odzvala vabilu šolskega športnega društva »Pedagog« in z udeležbo na prireditvi počastila tudi letošnje pomembne obletnice naše revolucije.

JANEZ TERČEK

OK ZSMS ŠMARJE PRI JELŠAH

ŽIVAHEN MAJ

OSREDNJA PROSLAVA V TREBČAH

Šmarska občinska konferenca ZSMS pripravlja v mesecu mladosti vrsto prireditev v počastitev pomembnih jubilejev tovarša Tita in meseca mladosti. Potem, ko so v Bistrici ob Sotli in na Trebčah izredno lepo in spontano sprejeli štafeto palice, se trenutno pripravljajo na veliko osrednjo proslavo v Trebčah, ki bo v celoti namenjena Titovim jubilejem. Proslava bo v nedeljo, sodelovali pa bodo združeni pevski zbori šmarske občine, godba na pihala Straža in člani ZSMS Bistrica ob Sotli, malo pred prireditvijo pa bo v Bistrici ob Sotli svečana seja občinske konference ZK.

V juniju ali juliju bodo organizirali pohod po poteh revolucije v občini združen s

sprejemom okoli 60 mladih v vrste teritorialnih enot. Četudi bo ta pohod nekoliko pozneje, bo vendarle spadal v sklop prireditev v počastitev meseca mladosti.

Občinska konferenca ZSMS Šmarje se je tudi odločila, da bo v tem mesecu razpisala natečaj za osnovne šole za najboljše likovno ali literarno delo na temo Tito in revolucija.

Se poseben pomen mesecu mladosti bodo poleg številnih športnih srečanj v okviru tradicionalnih majskih športnih iger dale lokalne delovne akcije, na predvečer osrednje proslave na Trebčah pa bodo na vseh vrhovih na območju občine zagoreli kresovi.

PETIČ OKOLI CELJA

Zbor delegatov za športno rekreacijo letos že petič organizira TRIM kolesarjenje okoli Celja, ki bo v nedeljo, 15. maja. Startna mesta so: OTOK, OSTROŽNO, SMARTNO, ARCLIN, TRNOVLJE, TEHARJE in SKALNA KLET. Start je od 7.30 do 10. ure, na cilj pa je treba priti najkasneje do 12. ure.

Z UREDNIKOVE MIZE

Ta teden velja opozoriti na našo družbeno obveznost v organiziranju in ravnanju lastne varnosti in samozaščite. Ne zgolj zoper kaznice negativne družbene pojave, morda še bolj zavlačijo vsakodnevnih potencialnih nevarnosti, ki prežijo na nas ko smo pešci, vozniki, planinci, pri delu za strojem, ker se premalo gibljemo itd. Skratka nevarnosti, ki jih prinaša sodoben način življenja na katerega se vse premalo pripravljamo.

O tem je prav te dni govor, strnjena dejavnost in načrti v okviru Tedna varnosti in družbene samozaščite. Teden, ki ni obeležen le z dejavnostjo poklicnih dejavnikov, kot ga mnogokje še vedno pojmujejo temveč teden naše samokontrole ravnanja, naše osveščenosti in naše akcije za jutri.

Nekaj teh nalog smo zaupali, kot družba, poklicnim organom — tem za jutrišnji praznik naše čestitke z željo, da bodo ljudje skrbeli zato, da bomo represivno ukrepanje nadomestili s pravilnim vedenjem, ker bomo vsi imeli od tega večstransko korist.

VAS UREDNIK

OB TEDNU VARNOSTI IN DRUŽBENE SAMOZAŠČITE

SKUPAJ ZA VARNOST

SAMOZAŠČITA SESTAVNI DEL NAŠEGA ŽIVLJENJA

Jutri bomo praznovali pomemben dan — DAN VARNOSTI. To ni več samo dan tistih ljudi, ki so direktno zaposleni v organih za notranje zadeve, ampak dan skoraj slehernega občana. Dan varnosti smo razširili, kajti zavedati se moramo, da mora vsak predstaviti svoje za našo skupno varnost. Družbena samozaščita z vsemi svojimi vejami je resnično sestavni del družbeno-političnega in samoupravnega življenja.

Načelnik Uprave javne varnosti Celje Igor Lotrič:

»V Celju in celjski regiji ocenjujemo, da je dejavnost na področju obrambnih pri-
prav in uveljavljanja koncepta

družbene samozaščite dobra. Vse več je obačnov, ki se vključujejo v izvajanje teh nalog, več akcij pa je že v teku. Veliko pozornosti varnosti smo namenili zlasti delovnim ljudem in občanom, za kar smo pripravili celo vrsto seminarjev, predavanj in drugih izobraževalnih oblik. Z veseljem ugotavljamo, da smo led prebili tudi v krajevnih skupnostih, torej v bazi. Sicer so res še mnoge naloge, ki jih moramo rešiti, vendar vseeno lahko po dosedanjih rezultatih z optimizmom gledamo v bodočnost. Velika večina ljudi je dojela bistvo varstva in to je najbistvenejše. Občani se aktivno vključujejo v to po-

membno delo, to pa tudi nam olajšuje težavno delo.

In kako boste ta dan praznovali v Celju?

»Jutri zjutraj bomo otvorili nov dom milice ob Ipavčevi ulici. V njem bo 42 ležišč za naše delavce, prostori za prehrano, klubski prostor. To je druga faza bodočega kompleksa naših prostorov. Že prej smo zgradili mehanične delavnice, zdaj dom milice, v tretji fazi pa načrtujemo še upravne prostore. S tem bomo krepko izboljšali delovne pogoje.

Ob jutrišnjem prazniku dnevu varnosti se čestitkam pridružuje tudi redakcija Novega tednika in Radia Celje!

TONE VRABL

Plaketo organov za notranje zadeve prejmeta Koordinacijski odbor za LO in družbeno samozaščito pri Občinski konferenci SZDL Celje ter Tovarna dokumentnega in kartnega papirja Radeče.

Zlato značko za zasluge za varnost dobijo Ivan Sikošek, Rajko Doležal in Stane Pečar, srebrno Franc Pišlar in bronasto Franc Guček, Nikolaj Pirtošek in Ivan Kostevc.

NAGRAJENCI

Pismo pohvale prejmeta Karel Kranjc in Janez Zupančič.

Plakete varnosti prejmejo: Karel Kurinčič, Jože Medle, Stane Hajšek, Karel Eremita, Anton Magrič, Albert Metelj, Ludvik Celcer, Franc Rumpf, Miha Planinc, Anton Kranjc, Ovečo Mladovan, Albin

Sevnik, Ignac Prijatelj, Franc Rozman, Jože Benčan, Bogo Gnezda, Alojz Hrastar, Anton Peric, Alojz Arko, Emil Ozbič, Alojz Srše, Milan Orel, Marija Zohar, Heda Sikošek, Ivan Stopinšek, Vinko Janc, Ivanka Stepan in Martin Kršinič.

Plaketo varnosti prejme tudi načelnik oddelka za notranje zadeve Skupščine občine Zalec Ciril Prezelj.

tv

TUDI LETOS BODO BRIGADE NA KOZJANSKEM

V soboto so se v Šmarju na prvi skupščini mladinskih delovnih brigad zbrali predstavniki iz vseh krajev, iz katerih bodo mladi letos prišli na akcijo.

Ker je bila to prva skupščina, so na njej izvolili organe, izvršni odbor in sprejeli program dela. Glavna dela se bodo odvijala na dveh gradbiščih in sicer na Cesti mladinskih delovnih brigad od Bistrice ob Sotli, do Podstrade, drugi del pa na cesti Slivnica—Loka pri Zusmu. Brigadirji pa bodo sodelovali tudi na lokalnih delovnih akcijah.

Skupščina je predstavljala Jugoslavijo v malem, saj so bili na njej prisotni predstavniki mladine iz vseh krajev širom Jugoslavije. Natančno so se dogovorili o udeležbi, načinu dela in samoupravnem organiziranju Mladinskih delovnih brigad.

MOJCA BUČER

O NALOGAH ZK V TERITORIALNI OBRAMBI

V obdobju predkongresne aktivnosti so se pred dnevi v domu JNA sestali komunisti — pripadniki TO celjske občine. Na sestanku so razpravljali o nalogah članov ZK v TO in poudarili predvsem večjo angažiranost na področju idejno-političnega dela v enotah in poveljstvih TO. Več pozornosti bo potrebno v prihodnje nameniti tudi vključevanju žensk v TO ter materialne in borbene pripravljenosti. Po razpravi o nalogah in organiziranosti Zveze komunistov v TO so sprejeli akcijski program dela aktivov ZK v TO občine Celje in izvolili sekretarje aktivov ZK.

Sestanku je prisostvoval tudi tov. Emil Rojc, član centralnega komiteja ZKS, ki je v nadaljevanju seje govoril o nalogah članov ZK v pripravah na 11. kongres ZKJ in 8. kongres ZKS.

K. V.

razstava jogi postelj

meblo razstavlja jogi postelje in ostali program jogi izdelkov v družabnih prostorih dvorane TRC golovec v celju. razstava je v času od 6. do 16. maja, vsak dan od 9. do 19. ure.

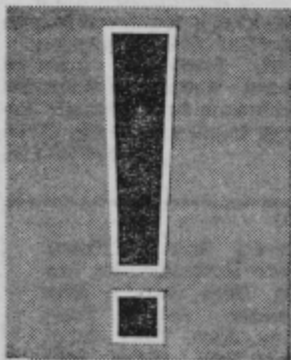

SLAVNOST V LASKEM

Minuli teden je bila v proizvodni hali laške pivovarne osrednja in hkrati sklepna proslava ob 40 letnici KPS, 40 letnici prihoda predsednika Tita na čelo KPJ in ob njegovem 85 rojstnem dnevu. Slavnostni govornik je bil član IK CK ZKS Vlado Janžič. V skladiščni dvorani laške delovne organizacije, ki se je izkazal kot izredno akustičen prireditveni prostor, so se zbrali občani iz vseh krajev laške občine in tako ustvarili množičen avditorij Partizanskemu pevskemu zboru.

Invalidski partizanski pevski zbor je posredoval svoj »železni koncertni program« partizanskih, revolucionarnih in rodoljubnih pesmi. Ponovno smo bili priča kulturnemu dogodku, ki je zgovorno pokazal, kako vsestransko je NOV in ljudska revolucija spodbudila skladateljsko, u. metniško stvarnost in kako je oila pesem v najtežjih dneh naše zgodovine zvest spremljevalec borečemu se ljudstvu. Mogočno so odmevale partizanske koračnice, pesmi bojnih enot, tožeče in koprneče melodije porejene v trenutkih zasanjanega pogleda v svetlejšše dni in ožnost za oropanimi vrednostmi življenja v miru.

Zbor je kot vselej, kadar nastopa, tudi v Laškem navdušil. Mnogi med pevci nastopajo že trideset let in tri desetletja mu je vodnik in pe-

vodnja Radovan Gobec. Na smeh so se jim razpotegnili obrazi, ko so zapeli pesem »Naša vojska«, ki opeva mlade, skozi vas korakajoče partizane in partizanke. Zavedajo se treh in pol desetletij, ki so od takrat minila. Toda prav po zaslugah tega zbora je ostala naša borbena pesem sveža, avtentična zapeta iz grla zdej že osivelih partizanov. No, v Laškem je k bučnim aplavzom pripravljen, to je treba povedati, tudi dirigent, ki ga laščani niso pozabili, saj je v tem mestu zapustil svoj močno sled iz časov, ko je tu učiteljaval.

JURE KRAŠOVEC

STABILIZACIJA V CELJU

JE ŽE VEČ UKREPOV NAJVEČ POZORNOSTI ZMANJŠANJU STROŠKOV

Prizadevanja za zmanjševanje stroškov ostajajo še vedno v središču stabilizacijskih prizadevanj v tozidih celjske občine. Takšna ugotovitev sledi iz analize mesečnega INDOK vprašalnika, s katerim občinski koordinacijski odbor za stabilizacijo spremlja to pomembno dejavnost v združenem delu. Zmanjševanju stroškov so pozornost posvetili kar v 76 odstotkih analiziranih delovnih organizacij, v 53 odstotkih pa so tudi sprejeli določene konkretne ukrepe za zmanjševanje stroškov. To je nedvomno pomemben napredek, saj smo v analizah INDOK vprašalnikov doslej sicer ugotavljali ustrezno raven razprav, nenehno pa so bile temeljne organizacije v zaostanku z ukrepi. V marcu torej prvič ugotavljamo, da obseg razpravljanja upada v korist ukrepanja, kar je izjemno pozitivna ugotovitev.

V okviru prizadevanj za zmanjševanje stroškov so v temeljnih organizacijah največ pozornosti posvečali zniževanju režijskih stroškov, izjemno razveseljivo pa je, da so na drugem mestu razprave in ukrepi v zvezi z energetsko racionalizacijo. Ne le, da je bilo to področje doslej vse preveč zapostavljeno in da smo energijo trošili tudi neracionalno. Pomembno je tudi to, da energetska racionalizacija praviloma prispeva k varstvu okolja, na kar smo v Celju še posebej občutljivi. Tem področjem varčevanja sledijo prizadevanja za zmanjševanje loma, kvara, kala in

razsipa, prizadevanja za zmanjševanje proizvodnih stroškov, ter zmanjševanje škarta. Premalo pozornosti pa v delovnih organizacijah še vedno namenljajo nadomeščanju dražjih surovin s cenejšimi in racionalnejši porabi surovin naploh.

V mesecu marcu so v temeljnih organizacijah največ razpravljali o uresničevanju plana, pri čemer so v domala 58 odstotkih delovnih organizacij tudi sprejeli ukrepe za boljše izpolnjevanje svojega letnega načrta. Tudi finančnim rezultatom so namenili precej pozornosti, medtem ko se na tretje mesto uvrščajo prizadevanja za povečan obseg proizvodnje. V marcu je porasla aktivnost delovnih organizacij, ki želijo popraviti lani dosežene skromne in slabe poslovne rezultate. O sanaciji poslovnih rezultatov je bilo govora v petini analiziranih tozov. O sanaciji izgub pa so razpravljali v domala desetini analiziranih temeljnih organizacij.

Zanimivo je tudi gibanje stabilizacijskih prizadevanj na enem najpomembnejših področjih — pri trženju. Zal delovne organizacije tukaj le težko dosegajo kakovostne

stabilizacijske dosežke. Še vedno namreč velja osrednja pozornost le cenam, splošna ugotovitev pa je, da so v temeljnih organizacijah trženju v celoti posvečali manj pozornosti in dela kot v minulih mesecih, pa čeprav je bil tudi takrat obseg aktivnosti skromen. Na drugem mestu za cenami je vprašanje zniževanja zalog in šele na tretjem prizadevanja za smotnejšo in popolnejšo obdelavo tržišča, pri čemer pa je razveseljivo, da so v več kot tretjini analiziranih tozov na tem področju ukrepali.

Odlučno premalo pa je ukrepov in razprav o lastnih proizvodih, asortimentu, uvažanju novih izdelkov in uklinanju starih — nerentabilnih. Strukturi lastnih proizvodov in prilagajanju letnih potrebam in željam na tržišču bo nedvomno treba posvetiti odločno več prizadevanj. Tudi oblikam sodelovanja med proizvodnjo in trgovino ter sodelovanju z deželami v razvoju v celjskem gospodarstvu velja vse premajhna pozornost.

Nedvoumno so prav to področja dela v okviru letošnje stabilizacijske akcije, kjer so rezerve še velike in kjer bi lahko z dobrimi akcijami dosegli pomembne dosežke.

Nasplošno pa je ocena stabilizacijske aktivnosti pozitivna, še posebej zato, ker, kot že rečeno, vse bolj raste obseg ukrepanja za doseganje boljših stabilizacijskih dosežkov.

BRANKO STAMEJČIČ

OGLAŠUJTE V

NOVI
tednik

POGLEJMO V SVET

PIŠE IVAN SENIČAR

— PRVI MAJ v svetu ni bil povsod tako veher kot pri nas. Slovesno so ga praznovali v Moskvi, kjer je bila tradicionalna parada, letos tudi v znamenju 60. obletnice velike oktobrske revolucije, v Varšavi, Budimpešti, v Pragi, Berlinu, v Havani, prav tako v Italiji v vseh večjih mestih, zelo slavnostno v Franciji (po zmagi leve na občinskih volitvah), na Švedskem, Portugalskem, v Belgiji in na Japonskem, kjer so delavci zahtevali pravico do dela, boljše delovne in življenjske pogoje, stabilnost cen in zaščito miru. Praznovali pa so tudi v Alžiru, v Egiptu, Tripoliju, v Keniji, Zambiji, Mozambiku, Tanzaniji in v Adis Abebi. Po nekod pa so bili v prvomajskih praznikih zelo nemirni, tako v Južnoafriški republiki, v Atenah, Izraelu, v Colombu, v Turčiji so ekstremisti celo ubili 38 udeležencev praznovanja, v Španiji, kjer je bila proslava prepovedana, pa so ranili 20, zaprli pa več kot 50 ljudi. Prvi maj predstavlja v večini dežel v svetu boj delavcev za boljše pogoje dela in življenja in za njihovo večjo vlogo v družbenem življenju.

— V AFRIKI, drugem največjem kontinentu, se politična temperatura še vedno dviga. Več kot 260 milijonov ljudi, od katerih je okoli 97% domačinov, ostali pa so Evropejci in Azijci, si prizadeva v številnih državah, da najde svojo pot naprej. Večina teh dežel pripada gibanju nevrščenih. Med njimi obstajajo problemi in nasprotja, tako kot povsod na svetu. Toda neafriški interesi, to je ameriški, sovjetski, kitajski, zapadnoevropski, interesi velikih nadnacionalnih družb, svetovne vojne industrije in lakota za afriškimi priravnimi bogastvi vse bolj spreminjajo ta kontinent v izredno nemirno področje. V zairski pokrajini Sabi so emigranti, ki so po svoji volji prišli iz Angole, zanetli upor. Zairski predsednik je obtožil Angolo, ki ji po njegovem pomagajo Kubanci in Sovjeti. Vsi trije poslednji pa to odločno zanikajo. Toda to je bil zadosten razlog, da Maroko pošlje v pomoč Zairu svoje čete, da se vmešajo Francija, Egipt, Kitajska in še drugi na strani Zaira. S tem je ogrožena Angola, odnosi med nevrščenimi in mir na jugu Afrike. V drugem delu Afrike, v Etiopiji, pa si revolucija le s težavo utira svoja tuda kruta pota. Po velikih sabotažah, poskusih, da se povrne prejšnji fevdalni odnosi in pod pritiskom na etiopske meje je bilo v Etiopiji v zadnjih tednih pobitih zelo veliko protirevolucionarjev. Etiopija ima neresena mejna vprašanja s Somalijo, v zelo slabih odnosih je tudi s Sudanom, ki z nekaterimi drugimi arabskimi državami celo javno podpira upornike v etiopski pokrajini Eritreji. Tudi pri tem imajo vmes svoje prste velike sile, ki skrbijo za svoje interese, plačujejo pa to — tudi s svojimi življenji — Afričani. Prav te dni se odloča o usodi zadnje francoske kolonije Džibutija, ki naj bi 27. junija postal neodvisen. V samem Džibutiju se za oblast poteguje pet političnih strank, od katerih ima vsaka različne poglede na razvoj doma in na zavezanje v tujini; tudi tukaj so prilike za globoke zaplete precej velike. Politika nevrščenosti pa zahteva, da si narodi sami izbirajo svoj način življenja in političnega organiziranja. Mi, ki nam je to uspelo, pač dobro razumemo velike težave, v katerih se nahaja toliko afriških ljudstev.

— USTASE, ki so lani septembra ugrabili ameriško letalo in povzročili smrt enega ameriškega policaja, je porota v New Yorku razglasila za krive. Sodišče pa jim bo kazni dobočilo kasneje. Zares bi že bil čas, da bi tudi Združenih držav Amerike kar najostreje stopili na prste teroristom vseh vrst.

TEDEN RK

ZA VSE LJUDI

ORGANIZACIJA DEJAVNIK MIRU

Sredi tedna Rdečega križa smo. Stevilno članstvo te humanitarne organizacije se vključuje v praznovanje letošnjih političnih jubilejev in se na ta način pokloni bojevniki za mir in napredek človeštva — tovarišu Titu. Idejo humanosti je več kot pred stotimi leti razvil utemeljitelj Rdečega križa Henry Dunant, sprejeli pa so jo vsi razviti narodi v svetu. Medtem sta se zvrstili dve svetovni vojni, a načelo humanosti, ki ga je prevzela organizacija Rdečega križa je ostalo.

Niso se še povsem zacelile brazgotine druge svetovne vojne, a se v svetu že pojavljajo prvi netilci miru, čeprav le v svoji sredini. Vse več pa je tudi narodov, ki žele ohraniti trezno pamet in se izogniti baklam, ki bi lahko zanetil kres.

Naša politika je politika nevrščenih narodov in je prežeta z idejami miru in mednarodne solidarnosti. Naš davek v drugi svetovni vojni je bil previsok, da ne bi znali ceniti obdobja miru in splošne ljudske blaginje, ki je sledilo vojnemu obdobju.

V letošnji temi Rdečega križa, ki nosi moto USTVARJAMO MIR ZA VSE LJUDI, oživlja misel, ki jo je pred tremi leti izrekel ob svetovni konferenci Rdečega križa tovariš Tito, ko je dejal, da so ideali miru odsev prizadevanj vseh naprednih sil sveta.

S temi ideali je prežeta tudi naša organizacija Rdečega križa, ki združuje na predno misleče ljudi in je dejavnik miru, ki ga moramo obdržati za vsako ceno. Njemu je namenjen tudi letošnji moto, izvajali pa ga bomo delovno: v svoje vrste bomo povabili še več članov, predvsem mlade, da jih se znanimo z osnovnimi človekoljubnimi idejami in se z njimi zanesimo za borbo.

ZDENKA STOPAR

na vašo knjižno tudi PRESEJENOST
polico knjige DRUŽBE

ENA MED MNOGIMI

SODNICA MARICA

Sodeč, da sem novinarica. Večera, ki potrebuje bogve kaj kakšne podatke o prestopnikih, me je čakala, da mi ustreže. Ko sem jo opomnila, da prihajam zaradi odličja Osobodilne fronte, ki ga je letos prejela, me je korigirala, češ, saj je bilo samo srebrno in ne zlato. Po njeni sodbi to ni dovolj, da bi se o njej pisalo, še manj pa se jo slikalo.

Naposled je le spregovorila. Sodnica MARIJA SELIGO, ki kaznuje tiste, ki motijo javni red in mir in se pregrešijo v prometnem vrvežu. Sodni tudi mladoletnim prestopnikom, za katere ima razvit poseben čut. Če

prav sama ni mati, zna prislusniti mladostnim stiskam in težavam, zato je v njenih sodbah prisoten in močno poudarjen faktor človečnosti. Ni sodnica s paragrafi, ampak ženska, ki sodi s srcem in zna z mirnostjo ugnati tudi nasilneža.

Jo je do te modrosti pripeljala njena težka življenjska pot, jo je prekalilo življenje samo, ki ji s težavami ni nikoli prizanašalo? Za otroštvo, v katerem ni bilo prostora za sanje o toplih čevljih, je prišla mladost v vojnih dneh in sodnica Marica jo je preživela kot dekle v Nemčiji. Hrepenenje o šolanju je za daljša časa leglo v

pozabo, nadomestilo pa je našla v povojnih letih obnove in takrat se je tudi začelo njeno družbeno politično udejstvovanje. Dvajset let je bila strojevska in administrativna, medtem pa je našla čas, da se je izpopolnila v pravnih vedah in zapolnila vrzel, ki je nastala v letih pamankanja v mladosti.

Zdaj je občinski sodnik za prekrške v Celju že drugo mandatno dobo, v krajevni skupnosti Ostrožno, ki jo je predlagala za letošnjo OF nagradenko, pa gonilna sila v političnih akcijah. Verjame v moč dobre besede, ki vedno najde pravo mesto, če je pravilno izrečena, sovraži pa neosveščenost in nerednost.

Moja največja želja je — pomagati sočloveku, v delu na terenu pa samo izpolnjujem svojo dolžnost, ki mi jo nalaga partijska obveznost. Včasih, spominjam se povojnih dni, je bilo lažje delati, čeprav je bilo treba poprijeti tudi fizično.

Pomagala sem graditi jasliški dom na Ostrožnem in mi žal. Polje smo ga že razširili in danes imajo v njem sedež vse krajevne in družbeno politične organizacije. V izobilju je težje delati in več je potrebno besed kot dejanj.

Pri občinski konferenci SZDL v Celju je Marija Seligo članica komisije za varstvo okolja in hudo ji gre navzkriž, če opazi v naravi nemarnosti, ki jih zagreši človeška roka ali pa morda samo nevednost. Eno ali drugo pa zaboli enako, zlasti zato, ker je človek preveč občutljiv.

Pogovarjali sta se na Dan zmage in sodnica Marica me je spomnila na to. Pohlela je z vestjo, da bodo na ta dan v krajevni skupnosti Ostrožno podelili bronasto odličja najbolj zaslužnim krajanom. Povedala pa je tako, kot bi podelili zlata. In v tem je tudi srž njene osebnosti: zlasti za druge, skromna zasa.

ZDENKA STOPAR

OBISK V PODUTIKU

PES — VRHUNSKI ŠPORTNIK

Inšpektor Jože Vidic, vodja oddelka za šolanje vodnikov in službenih psov milice ter učenje jezdenja »Vodnik mora vseskozi skrbeti za njegova psihične in fizične zmogljivosti, kajti službenega psa milice moramo gledati kot vrhunskega športnika, ki mora biti vedno pripravljen za opravljanje težavne in zahtevne službe.«

Na robu Ljubljane, tam, kjer se že začenja tako dragoceno zelenje in kjer je hrup avtomobilov vse manjši, so si izbrali svoj prostor.

Podutik. Kraj, kjer je pravzaprav na gozdnih jasi nekaj nizkih hišic ograjenih z visoko ograjo, za katero prebivajo črni in tudi drugače barvani štirinožci. Pravijo, najboljši človekovi prijatelji. Psi! To pa spet niso navadni psi ali tisti cučki, ki se potepajo okoli vogaov, ampak psi, ki se učijo, ki obiskujejo šolo, da bi potem svoje znanje prenašali na reševanje zapletenih nalog.

Z Janikom Melanškom, prizadevnim tajnikom Kluba za vzrejo športnih in službenih psov v Zalcu, sva se sončnega petka dopoldne ustavila v tisti pasji šoli, kjer so učenci ubogljivi in kar je zanimivo, imajo same resnično dobre ocene. Janiko je odšel v šolo zato, da se dokončno dogovori za njihov nastop v mesecu varnosti na stadionu v Zalcu, jaz pa zato, da ob isti priliki napišem malec ne- navaden reportažni zapis o tisti veji pomembne službe, ki tudi skrbi za našo varnost in brez katere si ne bi mogli predstavljati razreševanja marsikaterih zapletenih situacij.

Sprejela sta nas Jože Vidic, inšpektor in vodja oddelka za šolanje vodnikov in službenih psov milice ter Mirko Džakula, komandir PM, velik strokovnjak za dressuro psov (mimo- grede povejmo, da jih je več zadrževal tudi za samoga tovariša Tita!).

Jože Vidic: »Mi se zdi ucvarjamo s šolanjem psov za potrebe milice, in sicer šolamo vse za uni- verzalno uporabo, to pomeni za iskanje sledi, preiskavo terena, obrambo, napad, itd. Poleg tega pa se ucvarjamo tudi s specialnim usposabljanjem psov, kot na primer za iskanje mamil, reševanje po- nesrečencev izpod plavov in ruševin. Tečaj traja šest mesecev. Pred zaključnim izpitom mora vsak štiri- nožni pomočnik organom za notranje zadeve opravi- ti dve lažji, manj zahtevni preizkušnji. S tem, ko slu- žbeni pes milice opravi zaključni izpit pa ne po- meni, da je usprejela že vse znanje, ki ga mora imeti pri opravljanju za- htevnih nalog, temveč je potrebno njegovo ne- nehno izpopolnjevanje. Vo- dnik mora vseskozi skrbeti

Jože Vidic, inšpektor in vodja oddelka za šolanje vodnikov in službenih psov milice ter ob njem Jože Toplišek, ki je še pred leti delal v Celju.

za njegove psihične in fizične zmogljivosti, kajti službenega psa milice moramo gledati kot vrhun- skoga športnika, ki mora biti vedno pripravljen za opravljanje zahtevne slu- žbe.«

Mirko Džakula: »Pse na- bavimo vsako jesen in jih že pred aktivnim tečajem, s katerim začnemo marca in končamo septembra, delno šolamo. Vodnike dobimo s postaj milice in to miličnike, ki že več let opravljajo to delo ter iz- kazajo interes za kasnejše delo s psi. Ko pridejo v tečaj dobi vsak svojega psa s katerim vadi in po uspešno opravljeni šoli od- ide z njim na matično po- stajo. Šola obsega vaje poslušnosti, vaje sledenja (pri izpitu mora biti po- dolga najmanj 1500 m, sta- ra dve uri, večkrat pre- križana, število izgubljenih predmetov na njej pa je lahko neomejeno), vaje obrambe in napada ter tri vrste preiskav, ki jih mor- ar obvladati tudi na iz- pitu.«

In kako izgleda takšen delovnik za šolanje psov?

Mirko Džakula: »Začne- mo ob pol sedmih zjutraj s čistanjem in spuščanjem psov. Potem so praktične vaje od sedmih do enaj- stih, ko dobijo psi prvi obrok hrane. S praktičnim delom nadaljujemo od 15.30 do 18. ure. Takrat dobijo drugi obrok. Po večerji jih še enkrat spu- stimo, nato pa — spanjel. Ta delovnik se spremeni samo ob specialnih nalo- gah.«

Jože Vidic: »Varnost ne more biti izključno samo naloga profesionalnih or- ganov, ampak slehernega občana. Edino učinkovito varnost si bomo zagotovili s tem, da bodo občani so-

delovali z milico ali krimi- nalistično službo. To sode- lovanje je že na precej kva- litetni višini, vendar so še možnosti za nadaljnjo iz- popolnitev. Prizadevamo si, da bi si službeni pes pridobil ustrezno mesto tudi v narodni zaščiti, pri anotah TO in prav gotovo tudi pri civilni zaščiti, zla- sti pri iskanju ljudi izpod zametov, ruševin...«

Prav gotovo je tu zelo pomembno sodelovanje s klubi za vzrejo športnih in službenih psov, ki so prav gotovo baza za usposablja- nje službenih psov, ki bi jih za vse te elemente na- še obrambe lahko upora- bili. Službeni pes je zlasti pomemben zaradi izredno razvitih čutil, ki se jih doslej z nobenih tehničnih sredstvom ne da nadome- stiti. Predvsem to velja za posamezna čutila, vonj, ki je pri psu milijonkrat bolj razvit, kot pri človeku.«

Kje lahko uporabljamo službenega psa?

Mirko Džakula: »Službe- nega psa milice lahko upo- rabimo kot pomočnika varnostnega organa prak- tično pri vseh službah, predvsem pa v preventiv- nih službah v nočnem ča- su, pri zasledovanju pri- jetlja kačnega storilca ka- znivnega dejanja, pri pre- prečevanju kršitev javnega reda in miru in tako da- lje.«

Pes je včasih pomenil določen strah...

Mirko Džakula: »Delamo na tem, da pes ni strah, ampak samo v pomoč za preprečitev raznih izpadov in odkrivanja kaznivih de- janj.«

Ste imeli kaj težav pri raznih akcijah?

Mirko Džakula: »Kljub izrednim uspehom službe- nih psov ni bilo večjih po- škodb, razen nekaj šivov in poškodb hlač.«

Koliko pomeni en šolan- ski službeni pes?

Mirko Džakula: »Takšen pes nadomesti dva milič- nika.«

Vaši psi veliko znajo. Kje bomo lahko videli tak- šen prikaz?

Jože Vidic: »31. maja pridemo z ekipo v Zalec na vabilo tamkajšnjega kluba za vzrejo športnih in službenih psov. Program bo trajal več kot uro in pol, prikazali pa bomo vse veje naše dejavnosti.«

Pridejo tudi tisti psi, ki odkrivajo mamila?

Jože Vidic: »Tudi.«

Janika Melanšek: »Pri- reditev pripravljamo v poča- stitev Dneva varnosti in vseh jubilejev, ki jih letos praznujemo. Ta zanimiv prikaz bo na žalskem pla-

donu s priredkom ob 16. uri.«

Ko smo takole paberko- vali, se je skozi odprto okno čul vesel pasji lajež. Ura se je počasi pribli- ževala enajsti. Prvi pasji obroki!

Jože Vidic: »Zelo so ob- čutljivi. Hrano hočejo toč- no in hitro. Pa seveda do- bro!«

Med smehom smo še pobrskali po spisih, kjer so bili glavni nosilci od- krivanja kaznivih dejanj oziroma storilcev prav psi. Poglejmo si nekatere:

Prvi (med mnogimi) pri- mer: Pred leti je nekdo po telefonu izslijeval nekega direktorja, da naj nek več- er prinese na določeno mesto denar. Direktor je s seboj vzel miličnika in šolanega psa. Na dogovor- jenem mestu je po prej- danih navodilih zasvetila rdeča luč, direktor je usta- vil avto, iz katerega sta skočila miličnik in pes. Iz slijevalca se je vrgel v graben in po mraku ste- kel čez polje. Pes je našel sled, stekel za njim, ga vrgel na tla in čaka, da je prišel miličnik...

Drugi primer: Doselej naj- daljša pot sledenja psa je bila 32 km, za kar je z vodnikom porabil 12 ur. Pot je bila vijugasta. Za- ključek akcije je bil uspe- šen — mejaš se je znašel v rokah pravice.

Tretji primer, iz okolice Celja (lansko leto, po za- pisniku): »Službeni pes je bil uporabljen v naslednjih razmerah: sled je bila sta- ra približno 12 ur, dolga 3,5 km, vodila je po trav- niki, gozdu, po kolovozu, ki ni bil porasel s travo, po sadovnjaku preko ma- kadamske ceste do ome- njenega objekta. Tempera- tura zraka je bila okoli 25 stopinj C, vreme je bilo sončno brez vetra. Pes je med sledenjem pil vodo iz potoka preko katerega je vodila sled. Glede sta- rosti sledi, po zelo suhem terenu in ker je bila tem- peratura zraka precej vi- soka ter sledenju po nepo- rastem kolovozu je pes... uspešno opravil nalogo.«

In četrti primer: V ne- kem slovenskem kolektivu so imeli vsak dan po 10 do 15 »skolovov« čez ograjo — delavci so pač šli do gostilne ali drugam, skrat- ka na delovnem mestu jih ni bilo. Noben ustni opo- min in drugi ukrepi niso zalegli pa so se odločili in nabavili »odsluženega šolanega psa« (ki se je honorarno zaposlil) ter ga dali poleg vratarja. Kma- lu se je počela izkazati za uspešno, saj je nekaj delo- mrznežev vrgel z ograje in si potem niso več upali... Celo vinjene je spravil z delovnega mesta... In ka- ko skrbijo za tega psa? Pogledajmo njegov vsako- dnevni jedilnik: mesni od- padki (mesne obreznine, telečje kosti, vse drobovje razen pljuč, perutninskih odpadkov ne sme jesti), testenine (makaroni, riž in ostale testenine), goveja juha in pecivo. Ta hrana mora biti brez začimb in eno tretjino tako soljena kot normalna hrana.

Ob vračanju iz Poduti- ka mi je neprestano rojilo po glavi, kako majhni so vsi tehnični in človeški pripomočki proti nekate- rim sposobnostim — psi!

Friderik Zaberl

Edi Vranjek

Jože Korošec

Jože Operčkal

MED MILIČNIKI

ROKA OBČANOM

SKUPNE AKCIJE SO NAJBOLJŠE

Friderik Zaberl, komandir PM Celje: »Res je, da smo v zadnjih letih dosegli pri na- šem delu velik napredek, ki se pozna tudi v uspehih. Žal pa nas še vedno tarejo neka- ktere objektivne težave, ka- tere pa upamo bomo kmalu prebrodili. Recimo kadri. Premalo nas je. Zdaj, ko bomo dobili nov Dom milice, kjer bo večje število sob, upamo, da bomo dobili tudi več ljudi. Lahko jim bomo dali vsaj stanovanje. Seveda samskim. Odziv za našo šolo pa je v mestu bolj slab, do- ber pa je v odročnih krajih. Vsebi nas, da v zadnjem ča- su vedno boljše sodelujemo z občani, kar olajšuje naše delo.«

Jože Korošec, vodja slu- žbenega psa: »S službenim psom si lahko veliko poma- gamo, zlasti pri specialnih nalogah. Tudi kolektivi ka- žejo vedno večje zanimanje za nabavo takšnih psov, ki pa so žal še vedno premalo šolani za opravljanje zahtev- nih nalog čuvaja objektov. Brez dvoma bi lahko krep-

ko sodelovali tudi s posa- meznimi klubi za vzrejo službenih in športnih psov.«

Edi Vranjek, vodja var- nostnega okolja: »To delo opravljamo že več kot deset let. V veliko pomoč mi je to, da poznam veliko ljudi, ki mi pomagajo pri delu. Žal pa so še vedno takšni, sicer v manjšini, ki nas poskušajo speljati na krivo pot, dajejo napačne podatke. To se vedno zmanjšuje in upam, da bomo kmalu dosegli tisto, kar želimo — kompletno va- rovanje našega skupnega dobrega.«

Jože Operčkal, Postaja prometne milice Celje: »Mi- slim, da se prometna etika uporabnikov naših cest poča- si le izboljšuje. Tudi sami vlagamo velike napore v to, da naše ceste ne bi bile prevečkrat prizorišče krvi, človeških žrtev in razbitih pločevin. Jasno pa je, da morajo na vse na cesti pred- vsem paziti ljudje sami!«

TONE VRABL

PROSLAVE OB DNEVU VARNOSTI V CELJU

CELJE — Jutri, v petek, bodo v Celju odprli nov Dom milice, v katerem bodo tudi pripravili razstavo likovnih in drugih del aktivnih ter upokojenih delavcev UJV. Otvoritev bo ob 8. uri, prisostvoval pa ji bo med drugim tudi re- publiški sekretar za notranje zadeve Marjan Orožen. Ob 9. uri bo svečana proslava v Narodnem domu, ki jo pripravlja- ta Skupščina občine Celje in UJV. Po kulturnem programu bodo podelili tudi priznanja najzaslužnejšim delavcem v tej službi. Zvečer bo še prijateljsko srečanje na Teharju.

LASKO — Jutri ob 18. uri bo seja osnovne organizacije PM Laško, pripravili pa so ob prazniku tudi več športnih prireditev. V soboto bo tradicionalna nogometna tekma med miličniki in poklicnimi soferji v Radečah.

SLOVENSKE KONJICE — Delavci zaposleni v miličniški službi se bodo že danes zbrali na pikniku pri lovski koči v Ločah.

SENTJUR — V ponedeljek bo sprejem pri predsedniku skupščine občine Sentjur, nato pa slavnostno kosilo v Dobju.

VELENJE — Jutri bodo na PM sprejeli mladince osnov- nih šol, v soboto pa bo sprejem pri predsedniku občinske skupščine, kjer bodo tudi podelili priznanja tistim milični- kom, ki so v tej službi več kot 15 let.

Podatki iz Smarja, Zalec in Mozirja o praznovanju Dne- va varnosti do zaključka redakcije še niso bili znani.

P. a.: Praznovanju dneva varnosti so se v Celju (po do- slej zbranih podatkih), še pridružili v Ljubljanski banki (ogled filma in razgovor), zdravstveni delavci pa so poslušali predavanje o družbeni samozasčiti.

Mirko Džakula, veliki strokovnjak za šolanje službenih psov, s svojim novim učencem, ki je prišel iz Češko- slovaške. Zaenkrat »gosti« razume samo še komande v svojem jeziku pa njegovi novi gostitelji pravijo, da se bo kmalu naučil tudi naših...

RAČUNALNIŠTVO

ZAKAJ SKUPNI CENTER?

VSAKA RAZDRÖBLJENOST BI POMENILA TUDI RAZSIPNOST

Računalništvo in razvoj avtomatske obdelave podatkov sta prinesla v gospodarstvo pravo revolucijo. Danes bi, na primer, ves razviti in srednjerazviti svet ohromel, če bi odpovedali računalniški sistemi in poslovna informatika. Tudi v naši družbi je tako. Računalniki in sistemi za avtomatsko obdelavo podatkov so postali nezamenljiv del družbenega dela. Opravljajo vrsto funkcij, ki jih brez njihove pomoči sploh več ne bi bilo mogoče obvladovati. Spremljajo stanje zalog, prodajo, osebne dohodke, stroške, proizvodnjo itd. Tudi v Celju ima že cela vrsta delovnih organizacij svoje računalnike, ki jih bolj ali manj smotrno izkoriščajo. Vendar pa je računalniška razdrobljenost, s katero se vse bolj srečujemo, zelo razsipna. Zato tudi akcija, s katero naj bi v Celju med prvimi v Sloveniji ustanovili skupni računalniški center. O tem smo se pogovarjali z direktorjem Razvojnega centra Celje Antonom Zimškom.

VPRAŠANJE: Kakšen je pomen računalništva in avtomatske obdelave podatkov v združenem delu?

ODGOVOR: Ne le v poslovnem, gospodarskem smislu, tudi v samoupravnem spletu odnosov in odločitev postaja avtomatska obdelava podatkov nepogrešljiva. Marsikaj s področja samoupravnih odnosov brez uporabe računalnikov ne bi mogli več urediti. Pomisljimo le na številne nepogrešljive informacije in podatke, s katerimi lahko samoupravitelji tekoče in hitro seznanja le računalnik. Te informacije pa so osnova za kakovostno odločanje. Ali področje dohodkovnih odnosov, ki jih bodo v vseh delovnih organizacijah reševali v tem času. Mnogokje bodo ti dohodkovni odnosi tako zapleteni, da brez računalnika preprosto ne bo več šlo. Avtomatska obdelava podatkov daje vrsto možnosti za odločanje, analize in nove načine poslovnega odločanja. Že danes tiste delovne organizacije, ki so kakovostno vpeljale avtomatsko obdelavo podatkov ne bi mogle več obstojati brez računalništva.

VPRAŠANJE: Iz vašega odgovora logično sledi vprašanje, kaj za Celje in naše gospodarstvo pomeni razdrobljenost in kaj združeno računalništvo. Z drugimi besedami, kje so meje današnjih računalnikov v delovnih organizacijah?

ODGOVOR: Povsem jasno je, da je vsak računalnik omejen. Omejen s svojimi programiranimi možnostmi operacij in številom spominskih celic. Na dosednji razvoj računalništva in avtomatske obdelave podatkov v našem združenem delu ne gledati kritično. Doslej je bil to povsem normalen razvoj, ki je izhajal iz stopnje razvitosti združenega dela, iz potreb in heterogenosti celjskega gospodarstva. Seveda pa je vsakršno uvajanje avtomatske obdelave podatkov nova šola, ki nosi s seboj novo strokovno nacionalno kulturo. Kot vsaka, tudi ta šola nekaj stane. Zato bi morali na današnji stopnji znanja in razvitosti krepko premisliti, kako naprej. Šola le ne sme biti predraga. Nadaljevanje razdrobljenega nakupovanja drage opreme in gradnja ločenih, nepovezanih računalniških sistemov v združenem delu lahko pomeni pohod v nekažno anarhično računalniško stanje, od katerega ne bo več pravih učinkov, da o neracionalni porabi družbenega denarja sploh ne govorim.

Do podobnih spoznanj so prišli tudi v razvitem svetu. Tudi tam ustanavljajo močne računske centre, mreže, ki jih uporablja več naročnikov. Seveda je razviti svet šel skozi negativno fazo drobljenega in neracionalnega samostojnega razvoja računalniških zmogljivosti. Mi lahko to fazo preskočimo in se naučimo iz njihovih pozitivnih in negativnih izkušenj, kje je najbolj smotrna pot v računalništvu. Nadaljnje drobljenje računalniških zmogljivosti bo namreč drago in ne pomeni nič drugega kot neopravičljivo razsipnost.

VPRAŠANJE: Kakšni so torej konkretni argumenti, ki narekujejo ustanovitev računalniškega centra v Celju?

ODGOVOR: Osnovni razlog, ki narekuje združenje računalniških zmogljivosti, je predvsem v stroških. Trenutno so stroški avtomatske obdelave podatkov v Celju blizu 40 milijonov dinarjev. Če bi se računalniške zmogljivosti širile po načrtih delovnih organizacij, bi to v kratkem povečalo stroške še za 30 milijonov dinarjev letno. Prehod na skupni računski center pa bi pomenil najmanj polovičen prihranek stroškov letno. Če pa pogledamo stroške na enoto informacije, ki jo daje računalnik, bi bili ti v skupnem računalniškem centru tri do štirikrat manjši.

To je torej osnovni, a ne edini razlog. Skupni center bi namreč omogočil še vrsto pozitivnih kakovostnih izboljšav. Ne le, da bi lahko poenotili kup računalniških programov in uveljavili smotnejše metode dela. Praktično je nemogoče ovrednotiti vse pozitivne posledice na področju kadrov. Center bi namreč prinesel združitve pozitivnih kreativnih moči, pozitivne strokovne in družbenoekonomske moči, ki bi tudi v republiki nekaj pomenila. Pa tudi če teh dveh prednosti ne bi bilo, sta še vedno dva razloga, ki narekujejo ustanovitev takšnega centra. Prvi je v tem, da je uvoz računalniške opreme omejen in da v naši republiki podpiramo le smotrno nabavo večjih računalniških sistemov.

Drugi razlog izvira iz izkušenj na zahodu. Razvoj avtomatske obdelave podatkov namreč kaže, da se v dveh do treh letih potrebe po zmogljivostih za razvoj avtomatske obdelave podatkov podvojijo. Takim potrebam pa, tudi če bi imeli denar, ne moremo slediti, saj ni dovolj kadrov. Trendi v skupnih centrih pa so povsem različni in jih je mogoče obvladati, dovtak finančno kot kadrovske.

VPRAŠANJE: Kako obstoječi računski centri vplivajo na ustanovitev skupnega centra? Bo obstoječa oprema uporabna, ali pa so bile dosedanje naložbe delovnih organizacij v računalnike zgrešene in zaman?

ODGOVOR: Dejal sem že, da je bil dosednji razvoj računalništva pozitiven. Oprema vseh delovnih organizacij, ki se bodo združevale v center, bomo lahko koristno uporabili. Del bomo vrnil in jo zamenjali, v vseh delovnih organizacijah, ki se bodo združevale v center, pa bomo postavili terminale, ki bodo sposobni tudi sami opravljati vrsto spominskih operacij. Del opreme, ki obstoja, bo za ta namen že povsem v redu. Prav v tem času izdelujemo elaborat, ki bo dal odgovore na to vprašanje, torej, kolikšen del opreme, ki je večinoma v najemu, bo mogoče zamenjati za novo in potrebnejšo in kolikšen del opreme bo mogoče koristno uporabiti v sklopu bodočega centra.

Se enkrat pa bi rad poudaril, da so vse delovne or-

ganizacije v svojem razvoju računalništva zablokirane, če se ne vključijo v nastajajoči skupni center. Takšni centri, računalniške mreže, če želite, bodo nastajali povsod po Sloveniji.

VPRAŠANJE: Morda je vprašanje nekoliko futuristično, pa vendar, ali združevanje računalništva v nekem centru ne pomeni odtujevanje odločanja in informatike od delovnih organizacij? Torej, ali ne gre za ustvarjanje odtujenega monopola znanja in podatkov?

ODGOVOR: Ta strah ni opravičen, saj ne gre za center izven delovnih organizacij, ampak za center, ki s svojimi kraki globoko sega v vsako delovno organizacijo — članico. Tudi kadri in ne le računski terminali, bodo v delovnih organizacijah. Torej gre tudi za integracijo znanja v delovnih organizacijah, saj bodo povsod nastajali računsko-organizacijsko-programerski timi. Tudi sam osrednji računalnik ne bo odtujen, saj bo imel že vprogramirane in rezervirane dnevne zmogljivosti za vsakega partnerja v združenju. Kot nekaj velik kolač bo in vsakemu članu združenja bo pripadel del tega kolača, ki bo le njegov.

VPRAŠANJE: Kakšno zani-

manje so doslej pokazale delovne organizacije?

ODGOVOR: Trenutno so spominske zmogljivosti računalnikov v Celju pol mega bitea ali pol milijona K-jev (spominskih celic). Skupni center bi imel štirikratno zmogljivost, torej dva milijona spominskih celic, s tem, da bi glede na razvoj potreb dopuščal tudi vsakršno nadgradnjo.

VPRAŠANJE: Kakšno zanimanje so doslej pokazale delovne organizacije?

ODGOVOR: V prvi, iniciativni krog je doslej vstopilo 14 delovnih organizacij. To je še vedno premalo, zato ostaja krog odprt vse do dne, ko bomo naročili opremo. Pričakujemo, da bi bili prvi rezultati novega skupnega centra lahko pred nami že prihodnje leto. V zvezi s tem naj povem le še to, da se srečujemo pri naših težnjah za racionalnim skupnim računskim centrom tudi z odpori. Vzroki zanje so pestri, a neupravičeni. Precej je strahu zato, ker vsak preskok v kvantiteti in kvaliteti pomeni močne notranje spremembe v vsaki delovni organizaciji. Močna je tudi lastniška miselnost, kar nekakšna zaljubljenost v lastne računalniške zmogljivosti. Tu še vedno vlada načelo »majhen je, a moj«, čeprav je tak računalnik neracionalen, drag in premajhen za potrebe. Odpori pa izvirajo tudi iz strahu pred izgubo določenega dela dohodka, ki so ga doslej nekatere delovne organizacije, ki imajo računalnike, ustvarjale z opravljanjem računalniških uslug za nekatere partnerje.

Mislím, da moramo biti dovolj močni, da vpeljemo tudi na področju računalništva družbeni red in disciplino, da se obnašamo stabilizacijsko in racionalno. Zato pričakujem, da bodo v številnih delovnih organizacijah še spoznali vse prednosti skupnega računalniškega centra in pri stopili k njegovemu oblikovanju. **BRANKO STAMEJCIC**

BREZE SO PRAZNOVALE

Minulo nedeljo je bil v Brezjah na Laškem krajevni praznik, ki so ga na pomlad predstavili z zgodnje jeseni, ker so uvideli, da datum zadnjega boja celjske čete ni primeren za veselo praznovanje, ki takim priložnostim v tem kraju sledi.

Krajevni praznik so v Brezjah združili s proslavitev dneva ustanovitve OF, prvomajsko slovesnostjo, seveda pa so letos dali poudarek tudi 40 letnici ZKS in obema jubilejema predsednika Tita.

VPRAŠANJE JAVNEMU DELAVCU

MARJANU AŠIČU, predsedniku izvršnega sveta skupščine občine Celje

KDAJ GRICEK?

Prvomajsko praznovanje na Griču je dobro uspelo in se ga je udeležilo izredno veliko Celjanov. Le redki pa so bili, ki si v prijetnih uricah v lepem okolju tega — naj bi bilo — izletniškega mesta niso postavili vprašanja, ki ga naj po oceni mnogih zastavimo vam tovariš predsednik, čeprav bi ga lahko morda tudi Zvezni sindikati.

Celje ne obiluje z izletniškimi točkami, kamor bi se lahko družine napotile peš, kar bi bilo zdravo in bi pomenilo tudi razbremenitev družinskega proračuna tedenskega cestnega prometa. Toda je že tako, da bi rada družinica na takšnem izletu tudi nekaj prigriznila ali popila. Stari grad je premajhen in daje predvsem možnost razgleda, o rekreaciji pa težko govorimo. Celjska kočja je oddaljena, Smartinsko jezero mnogim ne odgovarja zaradi vode itd.

Griček pa bi lahko bil kot je bil — izredno priljubljena izletniška točka Celjanov. Rekreacijsko delno že solidno urejen, danes privablja mnogo manjše število ljudi, kot bi jih lahko, če bi bil na Gričku urejen gostinski objekt. Zgradba stoji, stara sicer, potrebna adaptacije, vendar ali ni v celjski občini nikogar, ki bi bil zainteresiran za ureditev tega objekta? To ni stara stvar, pojavljali so se že zasebniki, vendar je vse ostalo na mrtvi točki.

Ali lahko računamo na to, da bo — in kdaj — Griček oziroma gostinski objekt odprt?

MILAN SENICAR

MOZIRJE

NI PRIPOMB

DOBRA STANOVANJSKA SKUPNOST

V ponedeljek dopoldne so se na skupni seji sestali delegati zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti občinske skupščine Mozirje pa tudi delegati skupščine občinske samoupravne interesne skupnosti za socialno varstvo. Glede na takšno zasedbo ni naključje, če je beseda tekla o delu samoupravne stanovanjske skupnosti ter o sprejemu treh odločkov, ki zadevajo stanovanjsko gospodarstvo.

Udeleženci skupnega zasedanja niso imeli pripomb na delo stanovanjske skupnosti. To je mnoge presenetilo, tembolj, ker gre za aktualno družbeno področje, na račun katerega je vselej dosti različnih mnenj in podobno. Zdaj pa je zasedanje potrdilo, da so bili delegati in delegacije zadovoljni s tem delom!

V času dela stanovanjske skupnosti so v mozirski občini zgradili trideset solidarnostnih stanovanj, letos pa jih bodo še deset. Čeprav so s tem rešili najnujnejše stanovanjske probleme, je še vedno 87 prosilcev za stanovanje. Večina od teh pričakuje solidarnostna stanovanja.

Razen tega v občini velja družbeni dogovor o obveznem združevanju sredstev usmerjenem stanovanjsko gibanju. Iz teh sredstev so delovne organizacije najemno posojila za nakup družbenih najemnih stanovanj, ki so bila zgrajena na podlagi programa graditve stanovanjske skupnosti.

V obdobju dela stanovanjske skupnosti so v mozirski občini zgradili 71 družbenih stanovanj, medtem ko jih 25 še v gradnji.

Na vsak način je samoupravna stanovanjska skupnost opravila svoj obstoj, seveda ne opravičuje možnosti na zasedanju delegatov družbenih odborov in skupne skupnosti za socialno varstvo.

Delegati vseh treh teles se strinjali z odločkom, ki določa 30 odstotkov zvišanja stanarine v občini, prav tako tudi z odločkom o delni nadomestitvi stanarine in delni družbeni pomoči v stanovanjskem gospodarstvu ter spremembami odloka o razlikih za ugotavljanje vrednosti stanovanjskih hiš in stanovanj v mozirski občini.

V družabnem prostoru Hale Golovec v Celju je NOVE GORICE pripravil zanimivo razstavo JOGI postelj in JOGI vzglavnikov. Od leta 1962, ko so prvi začeli s proizvodnjo JOGI vzmetnic, so jih naredili že preko 2.500.000, letos pa bo prišla na trg že 3-milijonska JOGI vzmetnica. MEBLO z uspehom prodaja na domačem in tujem trgu, največ pa izvažajo v Skandinavijo in Arabske dežele. Foto: D. M.

TURIZEM

DOBRNI VSO POMOČ!

ODOBREN ZAZIDALNI NAČRT ZA ZDRAV. KOMPLEKS

Delegati vseh zborov celjske občinske skupščine so na zadnjih ločenih sejah med drugim sprejeli odlok o zazidalnem načrtu za del zdraviliškega kompleksa na Dobrni. Na videz formalna odločitev pomeni za zdravilišče in kraj izredno veliko. Na vsak način pa korak naprej v prizadevanjih, da bo Dobrna vendarle dobila novi zdraviliški gostinski objekt.

Po zazidalnem načrtu gre tudi za novo lokacijo objekta, ki je pogojena z novim izvirom termalne vode. In tako je določeno, da bo novi hotel stal ob vznožju pobočja, ki se spušča proti jugozahodu in prehaja v ravnico, ki se končuje ob potoku ob cesti. To je tisti travnik pred hotelom Beograd, torej na začetku zdraviliškega kompleksa v kraju. Sicer pa je ta lokacija primernejša tudi zaradi boljše in lepše sončne lege.

Dobrna potrebuje nov zdraviliško-gostinski objekt. Potrebuje ga zavoljo tega, ker so dosedanje nočitvene zmogljivosti že takšne, da jih ne morejo več prodajati in nuditi gostom. Večina nočitvenih kapacitet je več kot skromnih. Zato tudi na Dobrni vsako leto odklanjajo po več tisoč gostov. Samo lani so jih odklonili okoli šest tisoč.

Novi hotel, v bistvu zdraviliški in hotelski objekt, bo imel 200 postelj, restavracijske in druge prostore, avto-

matsko kegljišče, pokriti plavalni bazen in druge prostore. Sicer pa gre predvsem za zdraviliški objekt z vsemi potrebnimi prostori in šele zatem za gostinski oziroma turistični.

Novi hotel je nujen zaradi nadaljnega razvoja Dobrne. Brez njega bi bila zapisana stagnacija, nazadovanje in bi zdravilišče ne moglo reševati niti priznane in odlične zdravstvene usluge. Gost zahteva nekaj več. Tudi tisto, česar na Dobrni zdaj nimajo.

Zdaj gre na Dobrni zares. Vgrajitev temeljnega kamna za novi objekt je predvidena za praznik mladosti.

Sicer pa ne gre v tem zdravilišču in kraju samo za novi objekt. Vzporedno z njim bo nujna sanacija starih objektov. Na vsak način bo to delo potekalo v etapah in zaradi novih naložb počasneje. Toda, tudi ta preureditvena dela so nujna.

Na Dobrni pa želijo v tem oziroma kratkem času rešiti še nekaj drugih problemov. Na prvem mestu je gradnja nove samopostrežne trgovine. Kot vse kaže, bodo tudi ta dela stekla za letošnji praznik mladosti. Potem je še nekaj drugih komunalnih in podobnih del. Prav tako bo zdraviliški kolektiv preuredil hotel Triglav in gostišče pri Lovcu, ki ga prevzema v upravljanje. Ob koncu meseca pa bodo odprli še modernizirano cesto Crnova—Dobrna, ki bo zdraviliški kraj približala tudi Korošici.

In še nekaj — Dobrna je pred velikimi nalozami. Ali jih bo zmogla sama? Ko so to vprašanje odprli na seji izvršnega sveta celjske občinske skupščine, so opozorili, da bo Dobrna potrebovala široko pomoč. Celje jo bo dajalo, ker se zaveda, da je takšna solidarnost nujna in potrebna. To pa je ugotovitev, ki jo prav tako kaže zapisati. M BOŽIČ

ZALEC: SEJEM CAMP OPREME

Danes bodo v športnem parku TVD Partizan Zalec odprli že drugič zapovrstjo štiridnevni sejem nove in rabljene camp opreme. Novost letošnjega sejma je ta, da bodo na njem ponujali tudi rabljeno camp in športno opremo. Vsakdo bo lahko v teh dneh ponudil na sejmu rabljen šotor, čoln, prikolico ali sedežne garniture.

Načrt del je že nared. To so dela na cesti: Gračnica—Bistrica, Planina—Praprotno, Seč—Podpeč nad Marofom (tu so mišljena razna vzdrževalna dela, kanalizacija, drename), razširitev cestnišča v naselju Planina, ureditev gradu in okolice, ureditev okolice novega zdravstvenega doma, kanalizacija na Planini in razširitev prosvetnega doma.

ZOFIJA GREGORČ

V vsak dom
NOVI
TEDNIK

SR SRBIJA

ZELO PESTRO!
KAKOVOSTNA PONUDBA TURIZMA

Turistična zveza Srbije je ob koncu prejšnjega tedna povabila na obisk skupino slovenskih častnikov in turističnih delavcev — v tej skupini je imelo svoje mesto tudi Celje in naše uredništvo — da bi se z ogledom nekaterih turističnih krajev in objektov seznanili z vsebino turistične ponudbe Srbije.

Akcija je povsem uspela, sicer pa dokazala, da so v Srbiji v zadnjih nekaj letih napravili tudi na tem področju velik korak naprej. Takšne so tudi ambicije. Zato ni naključje, če so tudi zdaj v teku velika vlaganja v nove objekte.

Pot častnikov in turističnih delavcev je vodila v Požarevac, Kruševac, Vrnjačka Banja, Kraljevo, Kragujevac in ob zaključku še s hidrogliserjem po Donavi do hidroelektrarne. Džerdap ter Kladovega. Vmes so si ogledali še nekaj samostanov, med njimi Manasijo in Žičo in druge.

V vseh teh mestih so zgradili moderne hotele, visoke B in celo A kategorije. Med njimi seveda prednjači

Vrnjačka Banja. Toda, tudi druga mesta ne zaostajajo.

Zanimive so pobude za uveljavitev zimskega turizma, še zlasti na Kopaoniku, kjer bodo gradili velike sisteme žičnic, hotele pa v dolini, vsaj glavne!

Krepko segajo tudi po kmečkem turizmu.

Obisk je potrdil, da ima Srbija, vsaj v tem predelu Pomoravlja ter ob Donavi, izredne pogoje za razvoj turizma. Njena ponudba je bogata, pestra in kvalitetna. Če ne zmerne. In zato lahko pričakujemo, da bodo turistične agencije in turistična društva vse bolj pripravljala izlete in letovanja tudi v teh krajih.

Tridnevna pot je bila naporna, toda, navzlic vsemu prijetna, saj so domačini pokazali skupino izredno pozornost. Razgovorov, ki jih ni manjkalo, so se v vseh mestih udeleževali poleg turističnih prav vsi najvidnejši družbeno politični delavci občin in regij. In tako je tudi ob tej priložnosti prišla do polne veljave znana srbska gostoljubnost.

MILAN BOŽIČ

PLANINA

ZA DOBRO POČUTJE

SKRBNE PRIPRAVE ZA SPREJEM BRIGAD

Na Planini pri Sevnici se že pripravljajo na letošnjo mladinsko delovno akcijo »Kozjansko 77«. V ta namen so se pred kratkim sestali predstavniki vseh družbeno-političnih organizacij na Planini pa tudi zastopniki nekaterih občinskih družbenopolitičnih organizacij, še predvsem mladine iz SZDL.

Zdaj ni šlo samo za pogovor o sodelovanju in življenju z brigadirji, marveč še bolj za politično aktiviranje domače mladine in občanov v pripravah na bližnjo akcijo. Začetek letošnje mladinske delovne akcije je predviden na dan 1. junija. Med brigadami, ki bodo delale na Kozjanskem, bo ena stalno v krajevni skupnosti Planina ter v njej opravljala nekatera dolžnostna dela.

Velik poudarek bodo dali okviru te zvezne akcije čim bolj počutili med krajevni skupnosti prav mladina tista, ki bo najmočnejše delovala na tem področju. Na dani je še, da tudi priprave za nastanitev brigadirjev, za ureditev doma mladinske delovne akcije itd., ne morejo mimo domačih mladincev. Poudarili so, da se morata zaradi tega osnovni mladinski organizaciji na Planini in v Sevnici med seboj tesno povezati. In tako bo planinska mladina tista, ki bo vzdrževala stike z vodstvom mladinske delovne akcije in nudila pomoč pri reševanju morebitnih vprašanj. Prav tako bo pomagala pri organizaciji udarniških akcij v vsaki izmenil mladinske delovne akcije in še in še.

kulturnemu, izobraževalnemu in športnemu delu.

Skratka, udeleženci sestanka so poudarili, da letošnja mladinska delovna akcija ne bo šla mimo krajanov, saj so prav domačini zainteresirani, da se bodo mladi brigadirji počutili kot doma, v eni družini, torej prijetno, sproščeno.

Načrt del je že nared. To so dela na cesti: Gračnica—Bistrica, Planina—Praprotno, Seč—Podpeč nad Marofom (tu so mišljena razna vzdrževalna dela, kanalizacija, drename), razširitev cestnišča v naselju Planina, ureditev gradu in okolice, ureditev okolice novega zdravstvenega doma, kanalizacija na Planini in razširitev prosvetnega doma.

NA POTI V LIPOGLAV

TEŽKO PRIČAKOVANA

KRAJANI SO ZADOVOLJNI Z NOVO PRODAJALNO

Pred dnevi smo obiskali Lipoglav. Pravzaprav je bil naš obisk namenjen novo odprti trgovini v tem kraju. Toda preden preidemo k podrobnostim o prijetni, majhni Merksovi trgovini v kraju, si ne moremo kaj, da ne bi vsaj z nekaj besedami opisali enkratne podobe poti, ki vodi v ta kraj. Morda bodo zapisani vtisi služili komu od vas za izletniški kašipot. In — mimogrede, ne bo vam žal!

Ko smo se preko Sentjurja in Ponikve vozili mimo s soncem obsijanih poljan in sončnih travnikov polnih pomladanskih cvetic, smo se ničkolikokrat s pogledom ustavili ob majhnih, s slamo kritih hišic, tipičnih slovenskih kozolcih, prvih pomladanskih koscev in zelenih gozdov. Taka je podoba teh krajev. Manj razveseljava je bila na primer ugotovitev ostarelega kmeta, s katerim smo se zapletli v pogovor med potjo. Razkril nam je sicer znano resnico, da domačije ostajajo osamljene.

Mladež odhaja v večja mesta iskat delo po tovarnah. Zemlja jih ne vleče. Počutijo se osamljene in odidejo. Majhne kmečke domačije z veliko zemlje ostajajo prazne in iz njihovih dimnikov se ne kadi več. Ob njih je res precej novogradenj in precej takih vikendov, ki kazijo podobno teh krajev. Vendar pa resnica o življenju ljudi v teh krajih ostaja neizpodbitna.

Toda vrnimo se na začetek in k osnovnemu namenu našega obiska v Lipoglavu. Prav ob robu gozda je pred dnevi krajane razveselila novo odprta trgovina. Stara je bila tako dotrajana, da že zdavnaj ni več služila svojemu namenu. Bilo je poldne in v trgovini se res ni trlo ljudi. Zato pa si je poslovovala Ivan Gajšek lahko vzel malo več časa in pokramljaj z nami.

Pove, da se na delo vozi iz 18 km oddaljene Blagovne in da mu je v tem kraju všeč.

S prodajalko želita po svojih najboljših močeh ustreči vsem kupcem, ki prihajajo v

trgovino iz Lipoglava, Ostrožnega, Dolge gore in celo iz Loč. Lipoglav s svojim zaledjem leži namreč na tromeji šentjurske, šmarske in konjske občine. Na ploščadi pred trgovino so postavili dve mizi in nekaj stolov, kjer si lahko kupci po dolgi poti nekoliko oddahnijo. Vsega res ni moč najti v majhni prodajalni, a povečini odhajajo kupci iz nje zadovoljni. To pa je seveda nadvse pomembno!

Marija Vovk, ki smo jo zmotili ob nakupu je zatrila, da ji je zdaj prikrajšana marsikatera pot v Ponikvo, Sentjur, v Loče ali celo v Maribor. Včasih se zatakne pri kruhu ali mesu, vendar upa, da se bo čez čas uteklo tudi to.

Ko smo se potem poslovili od prijaznih ljudi in trgovine v Lipoglavu, smo med potjo razmišljali o tem, kako malo je pravzaprav treba, da ljudje v nekem morda celo preveč pozabljenem kraju, živijo preprosto, lepo in zadovoljno. MATEJA PODJED

Ljubljanska banka

podružnica celje

Izpolnjevanje čeka

Nekatera dejstva, sicer zdaj že redka, govorijo, da poteka v praksi plačevanje s čeki na več načinov. V nekaterih trgovinah ali drugod hočejo videti poleg čekovne karte še osebno izkaznico imetnika tekočega računa in z nje izpisujejo podatke. Drugi spet zahtevajo pisanje nekaterih podatkov na hrbtni strani čeka. Večina pa je takih, ki se sploh ne zmenijo za podatke iz osebne izkaznice imetnika tekočega računa.

Kaj je torej prav? Način, kako pravilno izpolnite ček je en sam! V navodilih, ki so jih dobili vsi, ki morajo sprejemati čeke kot plačilo, kot denar, torej vsi, ki od potrošnikov sprejemajo denar, je vnovčevanje čeka opisano več kot nazorno. Toda, kot vse kaže, je treba še vedno govoriti in pisati, kako je treba izpolniti zeleni listič, da postane polnoveljavno plačilno sredstvo.

Vsak ček ima rubrike, natisnjene na prvi strani. Na zadnji strani ni ničesar. Ček je tam prazen in zato tja ni treba nikomur ničesar vpisovati. Ne imetniku tekočega računa in ne blagajniku. Za popolno kontrolo zadošča le pravilno izpolnjena prva stran čeka. Ta pa mora biti izpolnjena natančno, s kemičnim svinčnikom ali pisalnim strojem. Tisto, kar je napisano, ne sme biti popravljeno.

V zgornjem levem kotu je treba napisati kraj, v katerem je ček izdan kot plačilo in datum. Tisti datum seveda, ko je ček prišel iz rok imetnika tekočega računa v roke blagajniku v trgovini ali drugod.

Na desni strani zgoraj je številka čeka. Pomembnejša pri tem je številka tekočega računa, katere del je natisnjen, del je odtisnjen s štampiljko, del pa

izpisan ročno. Tako kombinirano napisana številka pove o lastniku osebnega tekočega računa prav vse! Za to številko, ki je napisana tudi na čekovni karti, se skrivajo podatki, ki so banki potrebni. Številka pove računalniku, kdo je lastnik tekočega računa, kje stanuje, koga je pooblastil za ravnanje s čeki oziroma kdo lahko razpolaga z denarjem, naloženim na tekočem računu. Ta številka nadalje omogoča pregled nad poslovanjem lastnika tekočega računa. Skratka, številka, posebno zadnjih šest števk, je povsem dovolj za popolno predstavitev imetnika tekočega računa.

Odgovornemu delavcu, ki ček sprejme, vsakemu blagajniku, je potrebno le to, da preveri ček s podatki na čekovni karti. Na čekovni karti je namreč razen imena, lastnoročnega podpisa imetnika tekočega računa, napisana tudi registrska številka osebne izkaznice. Vsakdo, ki sprejema pri plačilu ček, mora primerjati, ali se ujema številka plačujočega ali ki čeka vnovčuje, mora imeti osebno izkaznico z isto številko, kot je napisana na čekovni karti. In če je vse v skladu, ni prav nobene potrebe več, da bi kdo po hrbtni strani čeka pisal ime, naslov in registrsko številko osebne izkaznice.

Da pa je ček vnovčljiv, je treba razen številke tekočega računa, ki jo napišejo v banki, napisati točen znesek tudi z besedami in ne le s številko. Čitljivo je treba napisati naslov, kateri delovni organizaciji, kateri trgovini, hotelu... je ček namenjen kot plačilo. Seveda pa je treba ček tudi podpisati.

Tako izpolnjen ček je denar, torej zakonito plačilno sredstvo, po katerem ni treba prav nič več pisati. Nikjer!

SKUPNOST ZA VARSTVO ZRAKA

ZAVEST ŠE SKROMNA

NE SAMO INDUSTRIJA, TUDI DRUGI ONESNAŽUJEJO

Po zakonu o varstvu zraka morajo v vseh mestih, kjer je stopnja onesnaženosti tolikšna, da je uvrščeno v tretjo ali četrto cono, ustanoviti samoupravne interesne skupnosti za varstvo zraka. V Celju, ki je uvrščeno v četrto, najbolj onesnaženo cono, so z ustanovitvijo skupnosti še posebej pihoteli, saj je stanje takšno, da ne trpi odlaganja pri prizadevanjih za hitreje reševanje osnovnih vprašanj varstva okolja, predvsem zraka.

Ceprav smo v našem tedniku že precej pisali o celjskem zraku in ukrepih za njegovo varstvo oziroma izboljšanje, smo se odločili, da zaprosimo za razgovor predsednico skupščine skupnosti za varstvo zraka Romano Lončar.

Kaj je narekovalo tako hitro ustanovitev skupnosti za varstvo zraka v celjski občini?

Ustanovitev skupnosti je na eni strani nalagala dolžnost, ki jo pred vsa mesta, ki so preko mere onesnažena, postavlja zakon. Po drugi strani pa smo pihoteli predvsem zato, ker so problemi celjskega zraka le nekoliko posební. Celje je namreč eno redkih slovenskih mest, kjer je osnovni razlog visoki onesnaženosti zraka industrija. V Ljubljani, naprimer, ki je tudi močno onesnažena, sta osnovna razloga promet in zasebna kurnišča. Tu pa je lažje hitro in organizirano ukrepati. V Celju smo zato pihoteli, saj se zavedamo, da kakršne koli dodatne nove obremenitve zraka v Celju pomenijo že skoraj toliko kot ekološki samomor.

Ste tudi predsednica iniciativnega odbora za ustanovitev zveze skupnosti za varstvo zraka Slovenije. Kako poteka priprave na ustanovitev zveze v republiki?

Zveza je še vedno v ustanavljanju. Doslej namreč v večini mest, kjer bi to morali, skupnosti za varstvo zraka še niso ustanovili. S pripravi pa smo že daleč, tako da pričakujemo, da bo ustanovna skupščina slovenske zveze skupnosti za varstvo zraka najverjetneje namreč junija. Od dela zveze si lahko veliko obetamo. V pripravi je namreč precej predpisov in zakonov, po katerih bo zveza dobila veliko sredstev. Od vsakega litra ali kilograma goriva naj bi zveza dobila določen prispevek, ki ga bo namenjala v prvi fazi razvoju nareže merilnih postaj za ugotavljanje stopnje onesnaženosti v Sloveniji ter za sanacijske ukrepe.

Kakšen je trenutno položaj z rakom v Celju?

Položaj je tak, da bomo lahko resnično veselí, če nam bo uspelo ohraniti enako stopnjo onesnaženosti, torej, da se ta ne bo še večala.

Ob vseh ukrepih za izboljšanje stanja namreč ne moremo pričakovati hitrih rešitev. Vsak nov blok, stanovanje ali kurnišče pomeni dodatno obremenitev zraka, ki je že tako ali tako skoraj povsem izrpan. Prav zaradi tega smo še posebej ostri do industrije in odločeni, da ne dopustimo nobene ekološko neoporečne naložbe.

In osnovni ukrepi, ki jih načrtujete?

Predvsem nam mora biti jasno, da so naloge dolgoročne in ukrepi res boleči ter dolgotrajni. Osnova za delo je zahteva, da imajo vse delovne organizacije, ki onesnažujejo zrak, in njihov spisek že obstoja, sanacijske programe za izboljšanje stanja. Potem nam ostane le naloga stalnega nadzora nad uresničevanjem teh programov. Povedati moram, da od te naloge ne bomo ostopali in bomo v primeru neizvrševanja programov uporabili izredno ostre sankcije, ki jih predvideva zakon o varstvu zraka. Če bi te sankcije uporabili že v danem položaju bi morali zapreti več kot polovico celjskih organizacij združenega dela. Vstajali bomo torej

na izpolnjevanju sanacijskih programov in takšnih novih naložbah, ki bodo usmerjena v čisto industrijo ter bodo ob tem še ekonomsko mnogo rentabilnejše.

Druga naloga je seveda ureditev kotlovnice in skupnih kurnišč, ki bodo s prehodom na plin lahko v kratkem prispevale k izboljšanju stanja, vse to pa povežemo še z energetsko racionalizacijo. Kljub izredno slabemu celjskemu zraku še vedno opažamo sorazmerno skromen interes občanov za organizirano izboljševanje stanja...

To je žal res. Še premalo se vse občani zavedajo, kakšna nevarnost nam preti za radi onesnaženega zraka. Premalo so še znani in dostopni podatki o kroničnih obolenjih dihal pri otrocih, pa podatki o visoki stopnji umrljivosti zaradi obolenj dihal, da o tem, kako slabo se zavedamo neoporečnosti škode na vegetaciji sploh ne govorim. O slabem interesu konec koncev

priča tudi naša zadnja skupščina, ki je bila komajda sklepna...

Prepričana pa sem, da je v precejšnji meri za ta sintezo kriva sorazmerno ugodna zima, saj večjih onesnaženj zaradi ugodne klime in vetrov letos ni bilo. Pozitivno pa je, da se prebujajo krajevne skupnosti in da vedno več njihovih predstavnikov sodeluje v naši skupni borbi za čistejši zrak. Precej bo treba narediti še za vzgojo mladine in ostalih občanov. Predvsem v šolah, ki vsaj v mestu doslej skoraj niso pokazale interesa za probleme ekologije.

In ob koncu se vprašanje, kakšen je odziv industrije na naša prizadevanja v tem letu, ki smo ga proglasili za leto varstva okolja?

Zaenkrat o kakšnem posebnem pozitivnem odzivu še ne more biti govora. Od vseh organizacij, ki so pred novimi naložbami, zahtevamo da nam predložijo svoje programe, ki morajo vsebovati ukrepe za varstvo okolja. Naše mnenje bi moralo biti odločilno pri potrjevanju naložb in ugotavljanju njihove smotrnosti. Razprava o gradnji tovarne šeplove kisline v cinkarni je za nas pravzaprav prva večja akcija in tudi preizkusni kamen. Povedati moram, da bomo v primeru našega odklonilnega mnenja najostreje in v skladu z zakonskimi predpisi ukrepali, če bodo dovoljenja kljub temu izdana in bo do kakršne koli ekološko nečiste investicije le prišlo. To seveda ne velja le za cinkarno. V enaki meri velja za železarno, Aero in Lik Savinja, ki so prav tako pred pomembnimi naložbami.

BRANKO STAMEJCIC

CELJE

POTREBNE SO VEZI

POMENEK O NOVI VLOGI SVETA POTROŠNIKOV

Jožica Prelesnik, medicinska sestra v otroškem dispanzerju v Celju, je pred kratkim postala predsednica občinske konference svetov potrošnikov. Ne po naključju. Že približno dve leti vodi svet potrošnikov v Vojniku, kjer je tudi doma.

»Na zadnji seji v Vojniku smo med drugim razpravljali o nujni postavitvi javne telefonske govorilnice v kraju. Zdaj smo v zadregi, kadar moramo nujno poklicati zdravnika ali kadar rabi mo drugo hitro pomoč. Razen tega smo opozorili, da bo zaradi širjenja stanovanjske soseske treba urediti še eno trgovino. Opozorili pa smo tudi na ureditev avtobusnega postajališča...«

»In kako ocenjujete ustanovitev občinske konference svetov potrošnikov v Celju?«

»Gre za pomembno samoupravno povezovanje potrošnikov. Sicer pa tudi sveti potrošnikov doslej niso bili med seboj povezani. Zdaj smo dobili takt organ, ki ne

bo povezoval samo delo svetov potrošnikov v krajevnih skupnostih, marveč prisluhnal tudi besedam in problemom proizvajalcev potrošniških dobrin. Gre torej za širše delovno področje. Sicer pa smo že na prvi seji občinske konference predlagali, da naj se

IZOBRAŽEVANJE V VELENJU

V velenjski občini je Občinski sindikalni svet že v aprilu začel s široko akcijo izobraževanja tistih delavcev, ki delajo ali bodo delali v sindikatu. Tako so na številnih seminarjih, ki so zelo dobro obiskani, zastopani vsi predstavniki in člani izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata in konference, torej okoli 700. Seminarje kot izobraževalno obliko imajo v popoldanskem času ali po sistemu »vikend« od petka do sobote zvečer. Organizacija teče preko kluba samoupravitelcev in delavske univerze, ki sta zajela vse najaktualnejše teme, ki jih seminaristom posredujejo najboljši predavatelji.

Tako med drugim obravnavajo zakon o združenem delu in dohodkovnih odnosih, sindikalno organiziranost, SLO in družbeno samozastito, odgovornost pri opravljanju družbeno-političnih in samoupraviteljskih funkcij ter gospodarsko situacijo v občini. Ob zaključku vsakega seminarja je razgovor, kjer predavatelji odgovarjajo na vprašanja seminaristov. Zanimivo je, da so ljudje to obliko izobraževanja resnično dobro sprejeli, saj zahtevajo prej pripravljen material, katerega že pred seminarjem pregledajo in potem sami sprašujejo ter celo nastopajo s predlogi, programi, mnenji. Skratka nismo več priča pasivnosti in slabo pripravljenim seminarjem zaradi seminarja, ampak gre za sodelovno, aktualno in privlačno obliko izobraževanja.

Zanimivo je tudi to, da se teh izobraževalnih oblik udeležuje vedno več mladih in še posebej žensk. Na zadnjem seminarju je med 69 udeleženci bilo kar dve tretjini žensk! Metem, ko je pred leti bil med ljudmi odpor do takšnih oblik pa tega danes ni več. Samo delo pa se močno pozna tudi na aktivnosti osnovnih organizacij sindikata.

TONE VRABL

SZDL CELJE

KAKŠNA RAST

KONFERenca O KMETIJSTVU

Z dosedanjim razvojem kmetijstva in z uveljavljanjem družbenopolitično-ekonomskih odnosov v kmetijstvu v celjski občini ne moremo biti zadovoljni. Zaostajamo tudi v uresničitvi nalog, kakršne smo za področje kmetijstva opredelili in sprejeli v srednjeročnem načrtu občine... Tako pravijo med drugim stališča V. problemske konference SZDL Celje o kmetijstvu. Prihodnji teden v sredo popoldne se bodo v domu JLA v Celju sestali delegati na drugi seji občinske konference SZDL in posebej izvoljeni delegati za »kmetijsko« problemsko konferenco.

S takšnim skupnim zasedanjem, na katerem bodo sprejeli še načrt nalog frontne SZDL v pripravi na volitve, je naglašena pomembnost kritične obravnave razmer in prihodnje rasti kmetijstva v Celju. Problemska konferenca predlaga združeno organiziranost kmetov v občini z možnostmi samoupravnega, družbeno-gospodarskega in strokovnega sodelovanja, po vezovanju in združevanju dela in sredstev v najširšem prostoru. To nalogo bodo morali delavci v kmetijstvu izvesti do konca tega leta.

Stališča konference se kritično lotevajo zaostajanja v preusmerjanju kmetij. Zahtevajo takojšnje ukrepe izvršnega sveta, banke, strokovnih

in drugih dejavnikov, da bi zagotovili letni načrt 20 preusmerjenih kmetij. Med pomembnejšimi stališči velja omeniti še naslednje: spodbuditi razmah kooperantskih odnosov, povečati proizvodnjo mleka, mesa, sadja in jagodičevja ter vrtnin v bližnjem zaledju, usposobiti kmetijsko zemljiško skupnost in izboljšati kreditno politiko v kmetijstvu. V javni razpravi o kmetijstvu so kmetje kritično izrednotili kreditno politiko do kmetijske proizvodnje, še posebej glede na premajhne kredite, na vračilne roke, na kreditiranje gradenj stanovanjskih hiš kmetov, na odnos do hrbovskih kmetij in drugo.

Stališča za celjsko problemsko konferenco SZDL o kmetijstvu nadalje podpirajo združitev obstoječih strokovnih in izobraževalnih zavodov v enotni območni center za razvijanje, pospeševanje ter izobraževanje v kmetijstvu. Opozarjajo na problem dejavnosti aktivov mladih zadrušnikov, na vlogo kmetičnih žen, na politično organiziranost kmetov in na druga vprašanja.

Konferenca bo posebej izostreno zahtevala drugačno mesto kmetijske proizvodnje v celotnem družbenem razvoju občine in odgovornejši odnos vseh organov do hitrejši rasti kmetijske proizvodnje.

J. V.

PŠC CELJE

BILTEN O DELU

IZDAJA MARKSISTIČNI KROŽEK

Delo marksističnega krožka na Pedagoškem šolskem centru v Celju je razgibano o čemer priča tudi redno izhajanje biltena. Letos je izšlo že osem števil, kjer imajo dve stalni rubriki in sicer »Predstavljamo vam marksistični krožek« in »najnovejšo, kjer predstavljajo knjigo. V prihodnjih dneh bodo izšli tudi dve izredni številki biltena. Ena bo posvečena obletnicam, ki jih v Jugoslaviji slavimo ob najpomembnejših dogodkih v življenju tovariša Tita in partije, v drugi številki pa bodo obširneje predstavili delo svojega marksističnega krožka. Odveč je poudarjati, da bodo za obe omenjeni številki napisali gradivo člani krožka sami.

Osmo številka prinaša vrsto zanimivosti, je pa tudi lepo urejena in pregledna, v njej vlada red svežine. V Biltenu srečujemo članke kot so Marksizem, etika in socializem (Jože Šter), objavili so tudi povzetek predavanja Staneta Kolmana, predsednika komisije IS SRS za verska vprašanja in sicer o evropski politiki Vatikana. Slavko Gaber je obiskal celjsko marksistično knjižnico in podrobno opisal njeno delo, predvsem pa so ga zanimali podatki o obisku in izposoji knjig.

Sledi nova rubrika »predstavljamo knjigo«. Tokrat gre za dve knjigi in sicer Izvori religije Charlesa Hainchelina in oris zgodovine verske avtorja Ambrogia Doninija. Eno stran biltena posvečajo tudi tednu varnosti in družbene samozastite, ki je v celjski občini med 7. in 13. majem v stalni rubriki »predstavljamo

marksistični krožek« pa tokrat pišejo o Ekonomskem šolskem centru v Celju.

Bilten marksističnega krožka Pedagoškega šolskega centra v Celju je vreden vse pozornosti (urejujejo Slavko Gaber, Daniel Pavlič in Brigita Stojan), saj izraža resnost dela mladih in na svež in ne vsiljiv način podaja vrsto informacij, ki so nedvomno lahko zanimive tudi za druge dijake centra in ne samo za članke krožka. Zato lahko služijo kot tudi dobro animacijsko sredstvo na šoli, kjer je sicer čutiti tudi skrbno mentorsko vodstvo krožka, saj bi drugače le težko prišli do dosežene stopnje pri svojem delu. Žal je vse premalo takšnih primerov.

DRAGO MEDVED

PREBOLD: SREČANJE KOMUNISTOV

V ponedeljek so se v Prebolu srečali predvojni komunisti, prvobore in revolucionarji ter povojni politični aktivisti. Srečanja, ki ga je organizirala občinska konferenca Zveze komunistov Zalec so se med drugim udeležili tudi narodni heroj Peter Stante-Skala, znani revolucionar Ljuba Jakše, udeleženec ustanovnega kongresa slovenske komunistične partije na Čebinah Albin Vipotnik, član predsedstva socialistične republike Slovenije Tone Božić in predsednik medobčinskega sveta Zveze komunistov za Celje Janez Zahradnik.

J. V.

M. BOŽIČ

CELJE

VEČ ODGOVORNOSTI

NOVE POBUDE ZA URESNIČEVANJE NALOG

Četudi so se delegati vseh treh zborov celjske občinske skupščine šele v sredo, 4. oziroma v četrtek, 5. maja srečali z oceno izvajanja resolucije o družbenoekonomskem razvoju občine v minulnem letu, torej precej pozno, problematika ni bila postavljena na dnevni red zato, da bi vplivala na pretekla rezultate, marveč zategadelj, da bi se slabe in pomanjkljive točke lanskega leta ne ponavljale tudi letos. Tudi pa je bilo dosti in vzbujajo skrb na poti nadaljnjega razvoja in izvajanja nalog družbenega načrta. To tembolj, ker so bile razvojne stopnje postavljene na nižjo raven in so zato odstopanja toliko večja in bolj boleča. In tako se nehoteno poraja vprašanje, ali bo zaostanek v skoraj vseh glavnih postavkah gospodarskega razvoja in prvem letu izvajanja srednjeročnega načrta vplival na sprejem rebalansa načrta? Najbrž da, če se razmere ne

bodo bistveno spremenile letos.

Sicer pa so prvi letošnji rezultati dobri, razen v dveh delovnih organizacijah. Predvsem pa dobro delajo v Ljubli, Lesno Industrijskem kombinatu Savinja, v Klimi in še ponekod drugje.

Glede ocene izvajanja resolucije o družbenoekonomskem razvoju občine lani, so delegati vseh treh zborov v glavnem sprejeli predloge izvršnega sveta, ki so seveda zelo ostri — povsem razumljivo — in terjajo odgovore na vsa nejasna vprašanja. Tudi osebno odgovornost vodilnih delavcev in tudi zahteva, da se osebni dohodki uskladijo do konca polletja povsod tam, kjer so preokarčili družbene norme!

Delegati zbora združenega dela v tem delu razprave niso dajali bistvenih pripomb. To je presenetljivo, kajti spodbudnih predlogov ni bilo niti iz sredin, kjer slabo delajo in morajo letos bolj oziroma drugače, če hočejo izpolniti svojo osnovno nalogo. Zato pa je družbenopolitični zbor opozoril samoupravne interesne skupnosti na področju družbenih služb na intenzivnejše vključevanje v stabilizacijske napore pa tudi vse organe v organizacijah združenega dela, da storijo vse za boljše izkoriščenost notranjih rezerv.

Na dober odmev so naletele poročila organov odkrivanja, pregona, sojenja in varstva družbene lastnine pa tudi sodišča združenega dela in družbenega pravobranilca samoupravljanja, še posebej, ker niso opozorila samo na

naloge v zvezi s preobrazbo sodstva pri nas, marveč tudi na druge probleme, ki se kažejo n.p.r. na sodišču v pomanjkanju sodnikov, itd. Delegati so z razumevanjem sprejeli pobudo sodišča združenega dela, da bodo odslej obravnave v tistih delovnih organizacijah, kjer delavci iščejo svojo zaščito. Tako bo sodišče stopilo istočasno na pot preprečevanja negativnih pojavov. In ne nazadnje — ni naključje, če je družbeni pravobranilec samoupravljanja začel svoja razmišljanja z besedami, da je že skrajni čas, da si delavci priborijo svoje pravice v temeljnih organizacijah združenega dela. S tem je povedal veliko, zlasti pa opozoril, da nas čakajo še odgovorne naloge na poti nadaljnje krepitve resničnih samoupravnih odnosov v delovnih sredinah.

Občinska skupščina je pozitivno ocenila delo komisije za sanacijo okolja (komisija je imenoval izvršni svet), saj je tako po njeni zaslugi prišla med delegate vseh zborov prvič kompleksnejša ocena o varstvu dobrin in vrednot človekovega okolja. Ocena je vsekakor opozorila na novo smer reševanja ekoloških vprašanj.

Sicer pa so delegati vseh treh zborov občinske skupščine Celje na zadnjih zasedanjih sprejeli odlok o priznanjih in nagradah občine, zatem o najvišji stanarini (povečanje za 30 odstotkov), o delni nadomestitvi stanarine pa tudi o imenovanju ulic in trgov v naselju Vojnik.

MB

IZ ŠENTJURSKÉ OBČINE

SREČANJE KOMUNISTOV

Med vrsto prireditev, ki jih v šentjurski občini prirejajo v tem času v počastitev letošnjih pomembnih jubilejev, sodi tudi srečanje predvojnih komunistov, ki so delali ali sodelovali na tem območju, tudi v času NOB.

Srečanje, ki bo 21. maja na Ponikvi pripravi Občinski komite ZK Šentjur skupaj s krajevno organizacijo ZK iz Ponikve.

M. P.

CESTNA POVEZAVA LJUBEČNA—SELE

Vest o tem, da bodo krajanje šentjurske občine slavili letošnji 18. avgust, občinski praznik, v krajevni skupnosti Blagovna, smo pred časom že zabeležili. Tega so krajanje zelo veseli in se zato nanj že skrbno pripravljajo. Krajevna skupnost Blagovna je namreč edina, ki doslej še ni bila gostitelj ob občinskem prazniku.

Razumljivo je, da zato krajanje ob tako slavnostnem prazniku pričakujejo tudi kakšno pridobitev. Vseh želja resda ne bomo mogli ugoditi, ker to ne dopušča občinski proračun. Toda prav v teh dneh je bila sklenjena pogodba

s Cestnim podjetjem iz Celja, ki bo do občinskega praznika sklenilo cestno povezavo med Ljubljano in Selami. Investitor dela pa bo Komunalno cestna in krajevna skupnost Šentjur. Predračunska vrednost dela znašala 5 milijonov. V grobem bodo dela opravljena torej do občinskega praznika, iztekla pa se bodo do konca novembra.

M. P.

MESEC KULTURE

Mesec mladih, mesec mladosti, poteka v šentjurski občini pod naslovom Mesec kulture. Nekaj prireditev pod tem naslovom je že steklo, številna pa se bodo izvršila do konca maja. Prireditve, namenjene počastitvi letošnjih jubilejev pa ne tečejo samo v Šentjurju, ampak po vseh krajevnih skupnostih te občine. Pri tem imajo pomembno vlogo predvsem mladi, ki se zbirajo na kulturnih in tovariških srečanjih, prosvetne in športne skupine. Ob tem velja omeniti, da pod okriljem Občinske konference ZSMS Šentjur še vedno poteka akcija za najboljše osnovno organizacijo, ki jo bodo po zbranih točkah razglasili ob dnevu mladosti, 25. maja.

M. P.

KMALU BRIGADE

V teh dneh potekajo v okviru Socialistične zveze v Šentjurju razgovori z vodstvi krajevnih skupnosti in družbeno-političnimi organizacijami o sodelovanju z brigadirji. Namen teh pogovorov je, da bi bilo sodelovanje, ko bo steklo delo madinskih delovnih brigad, čimboljše in pristno.

Doslej so ti razgovori uspešno stekli v Loki, Slivnici ter na Planini. Pomembno pa je predvsem to, da se krajanje povsod zavzemajo za to, da bi se mladi brigadirji med njimi kar najlepše počutili. To nalogo so si zadali tudi mladi pri Občinski konferenci Zveze socialistične mladine v Šentjurju, ki bodo sodelovali s svojimi vrstniki in jim hkrati približali tudi delo in življenje mladih v teh krajih. Skupaj z brigadirji pa bodo organizirali tudi udarniške dneve.

M. P.

TELEFONI

V veliko veselje prebivalcev in telefonskih naročnikov potekajo v teh dneh v Planinski vasi zadnja dela okoli telefonske napeljave v to vas. Čeprav je bila predračunska vsota napeljave telefonskih vodov precej visoka, zdaj temu ni tako. Krajanje sami so namreč prišli za lopate in se lotili zemeljskih del, kakor tudi montaže same. 23 naročnikov in krajanje sami so z delom in tudi s prostovoljnimi prispevki znižali predračunsko vsoto, 52 milijonov, na polovico. Vsak od njih pa je prispeval tudi 800 starih tisočakov zato, da bi vsaj telefonska razdalja z ostalimi kraji postala krajša.

Naj omenimo še to, da je akcijo uspešno pripeljal do konca prizadevni domačin iz Planinske vasi, Jože Perčič.

M. P.

ENODNEVNI SEMINAR

Pod okriljem Socialistične zveze Šentjur bo 14. maja stekel enodnevni seminar s predsedniki in sekretarji krajevnih organizacij Socialistične zveze v šentjurski občini. Osrednja tema pogovora bo tekla o aktualnih nalogah v zvezi s pripravo na volitve. V preostalem času pa se bodo pogovarili o rezultatih pri uveljavljanju družbene samozasčite v občini. Beseda bo stekla tudi o načinu sodelovanja z Osnovnimi organizacijami ZSMS in z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami. Želijo namreč pregledati in ugotoviti socialno stanje študentov v šentjurski občini.

M. P.

AVTO CELJE

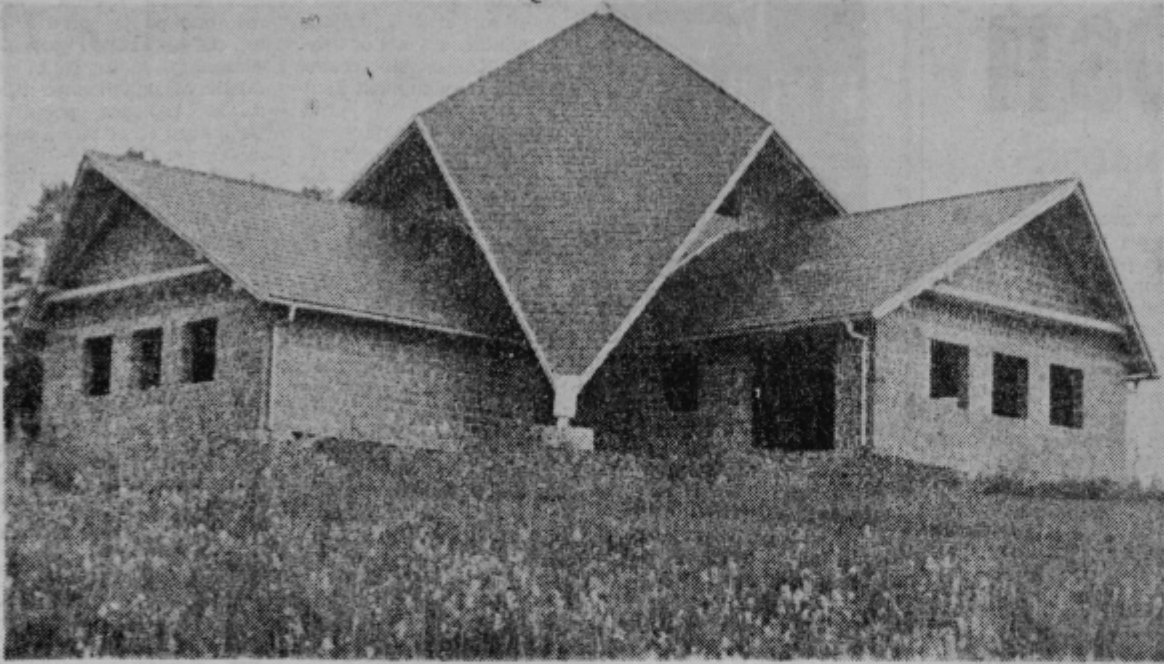
CELJE, Ljubljanska cesta 11
trgovsko podjetje na veliko
in malo s servisi

Ste lastnik osebnega vozila?

Vaše vozilo bo v času letnih dopustov ali za vikend postalo še funkcionalnejše, če ga boste izkoristili za prevoz avto-kamp prikolice BRAKO, (tehta le 280 kg), ki vam bo omogočila prijetno bivanje na dopustu.

Prikolice BRAKO dobite v prodajalnah: AVTO CELJE, CELJE na Ljubljanski cesti in Ipavčevi ulici ter v Velenju.

NA PARNASU PA HIŠA STOJI

CELJE BO DOBILO SVOJSTVEN KULTURNI HRAM

Spominjam se tistega dne, ko sem v zimskem dnevu nekajkrat zašel v snegu in Škofji vasi. S prijateljem sva iskala dom akademskega kiparja, ki je prišel v Škofjo vas — zdaj je od tega že več kot deset let kar živi tukaj in komaj sva našla montažno hišo, kjer je stanoval s svojo družino. Svobodnjak od prvega dne končane akademije v Ljubljani. Svobodnjak še danes tako ali v popolnem pomenu te besede. V garaži ni bilo avtomobila, ker je prejšnjega, ki ga je zaslužil še kot študent, požrla prometna nesreča. Toda garaža zaradi tega še ni bila prazna. V njej je domovala čudna družina plastik, ki so se gnetle od stene do stene. Takrat še

ni imel samostojne razstave, tudi hiša še ni bila dokončana, družina je živel z eno plačo in sploh je bilo tako, kot se za pravega umetnika spodobi. Toliko sit, da lahko razmišlja o duhovnem snovanju in novih idejah, ki bi človeštvo peljale k napredku, pa vendar ne toliko sit, da bi pozabil na razmišljanja. Jaki je bil takrat že svetovljan kot slikar, pa tudi finančnik, še nekaj milijonov je podelil svojemu okolju. A to je še druga zgodba.

Po tem pa se je začelo. Na Otoku je Vasko postavil prvo zares sodobno plastiko in tej so sledile še številne. Tista pred Kovnotehno, pa pred Javnimi skladšči, pa v Velenju, v Slovenskih Konjicah dve, pa forma viva v Zrečah, in zdaj jih vseh skupaj stoji že trinajst s tisto v Zalcu in tisto, ki jo je podaril Stranican pred osnovno šolo Veljka Vlahovića.

Nedvomno gre torej za zelo plodovitega kiparja v Sloveniji, saj sodeluje tudi na vseh natečajih in razstavah po Jugoslaviji in v tujini. Trenutno pa dela na doslej največjem projektu. Na Prekorju raste nova galerija. Do strehe jo je uspešno pozidal celjski Gradis.

Zato bo tokrat obširneje tekla beseda o tem objektu, ki bo Celju nedvomno pomenil mnogo, saj čeprav gre za privatno stanovanjsko poslopje, bo po svoji vsebini dela pre-

rastei ozke stene lastniš-
tva.

— Vasko, kako da si se odločil prodati hišo in atelje v Zadobrovi pri Škofji vasi in se preseliti na Prekorje pri Celju?

»Že od nekdaj sem si želel imeti dovolj prostora za svoje umetniško ustvarjanje. Dosedanji dom mi je postal pretesen, saj sem imel atelje in delavnico premajhno za kiparja, ki mora velikokrat delati z večjimi količinami materiala. Gre za beton, železo, kamen, les, steklo, umetne mase itd.«

— Kakšna bo hiša na Prekorju, za katero pravijo nekateri, da je to največja zasebna hiša v Celju?

»Hiša res ni majhna in v ničemer ne spominja na tisto slovensko narodno 'kajžica res ni velika...'. Toda to so dimenzije izražene v metrih in kubiki, ki so potrebne za obseg mojega dela. Treba je namreč vedeti, da bodo najmanjši del te hiše zavzemali stanovanjski prostori, torej tisto, kjer se je inspi. Vse ostalo bo atelje in galerija odprtega tipa, kjer bodo razstavljena umetniška dela vseh znanih jugoslovanskih likovnikov, vključno z mojimi deli. Ze danes imam zbirko, v kateri imajo svoja dela Džamonja, Lapajne, Jagodič, Putrih, Pušlaja in drugi. Vse to bo ostalo v moji galeriji Celju odprto in povsem razumljivo je, da tega tudi v grobnem bom nesel, tako kot tudi ne hiše in plastik, ki jo bodo na prostem obdajale. Ne gre za nobeno konkurenco likovnemu salonu. Je samo možnost več za ogled dela.

— Praviš, da si zaslužil precej milijonov in da ti je pač lahko graditi tolikšno hišo...?

»Povsem normalno je, da sem zaslužil, saj sem v lanskem letu imel toliko dela, da še na dopust nisem šel. Vstajal sem ob treh zjutraj in do večera sem varil pred hišo, nepretrgoma, da sem celo na obeh zbolet. To je bil seveda tisti zunanji učinek. Nihče pa ni videl tistih tenutkov, ali bolje rečeno ur dnevov in tednov. Ki

sem jih presedel pri skiciranju in risanju idej, ko je človek nabit z elektroni in jih potem prestavlja v stvarnost, v otipljiv materializem. To je pravo delo umetnika, ki mora izgovoriti iz svoje ideje. Mora se znati zanje boriti, jih zastopati. To pa terjajo mnogo časa, mnogo dela. Pri karjih od vsem »akademizmu« še mnogo več, saj smo mnogokrat tudi zidari, kovači in varilci. Poglej moje roke! In je treba seveda tudi zaslužiti. A kaj je zaslužek? Je to samo mezdnin odnos družbe do umetnika ali obratno? Najbrž ni, čeprav ne kaže postavljati umetnika na visokost piedestala, saj je navsezadnje del družbe za katero dela. In če ima umetnik možnost za delo, možnost zaslužka, je to samo plus družbe, njena pridobitev, njen ponos in zadoščenje!»

— Pa vendar ljudje mnogo govorijo o denarju. Cloveka vidiš takrat, ko vidiš njegovo hišo, ko se povzpne, ko nekaj ima, prej pa nočejo zanj niti vedeti...

»Najprej moram reči to, da sem vedno doslej le trdil delal. Kadar sem se s kom dogovoril je to tudi držalo. Nikoli nisem preložil obljube. Zame je delo svetinja, zato je treba tudi plačilo pravilno ceniti. Delo umetnikov pa je družba vedno ocenjevala s prizvokom dvoma, tenciše, ki je prekrivala bistvene vrednosti ustvarjanega dela. Če danes sodobna plastika, ki tehta nekaj ton in je v njej vložena toliko in toliko materiala, pa ur za zasnovu, stane nekaj milijonov, to res ni veliko. Večno bo stala na svojem prostoru, pridobitev za vse enako. Saj navsezadnje ne merimo vrednosti likovnih umetnin na kilograme ali kvadratne metre.«

— Ali ima danes likovnik zagotovljen obstoj v toliki meri, da lahko normalno snuje in se posveča le svojemu delu?

»Lahko. Z marljivostjo pa tudi samozavestjo se da marsikaj doseči. Umetniku ne sme nikoli manjkati samozavesti. To je tako, kot bi kiparju manjkalo gline... Moram pa

reči, da razen rednih za-
služkov, od katerih sem
seveda plačal tudi davek,
nisem dobil nobene poseb-
ne podpore od »družben,
razen pred leti nagrado
kulturne skupnosti za in-
dividualno umetniško us-
varjanje. Da bi pa komu
od nas slikovnikov kdo po-
magal neposredno, mislim
zgraditi atelje ali poma-
gati pri materialu, ne
vem. Prej ne kot ja. V
Celju se že dolgo pogo-
varjamo o tem, pa gre
vse po polzevo, zelo po-
čas. Če nisi sam dovolj
iznajdljiv in podjeten, tež-
ko slediš času in zahte-
vam. Lani sem sam sebe
predlagal za nagrado ob
kulturnem prazniku, pa
seveda nisem bil sprejet
med resne kandidate. Pa
sem se po čisti vesti pred-
lagal, ker sem menil, da
sem tisto sezono veliko
delal, imel sem številne
razstave... Saj ni ni šlo
za tistih nekaj tisočakov.
Človek rad vidi, če mu kdo
reče hvala, če vidi, da je
potreben družbi, sredi ka-
tere živi in ustvarja.»

— Bomo torej imeli v Celju tudi galerijo na prostem?

»Na Prekorju bodo plastike tudi okoli hiše. Okolje je odlično in mislim, da bo s tem tudi pridobilo. Če danes pogledamo Zreče, ta majhen kovaški kraj, do včeraj znan po izgubljeni industriji, danes pa z novo industrij, številnimi naj sodobnejšimi plastikami! Ni da bi človek primerjal. Pri meni bo vse odprto. Nikomur ne zapiram vrata. Tudi v ateje ne. Kdorkoli bo prišel, bo zelo dobrodošel. Imam rad ljudi, rad se z njimi pogovarjam. Nisem eden tistih, ki se zapirajo v svoje stene in potem stokajo, da jih družba ne razume. Če človek ni odprt v svet, težko živi z njim, kako bi ga spoznaval, da bi mu dajal? Mislim, da bo moja galerija, ki je zdaj pod streho in delam sam naprej kar znam, veliko domovanje kulturnega življenja v neposredni bližini mesta Celja. In mislim, da bi bili povsod drugod veseli, če bi imeli pri sebi Četkovića, da bi delal, kajti to je največje zadovoljstvo umetnika v zdravi družbeni sredini.«

DRAGO MEDVED

AMATERSKO GLEDALIŠČE

20. JUBILEJ

OBMOČNO SREČANJE V ZREČAH

Letošnje jubilejno dvajseto območno srečanje gledaliških skupin je tokrat od 8. do 15. maja v dvorani kulturnega doma v Zrečah, zadnja predstava pa bo v kulturnem domu v Vitlenu. Tudi tokrat gre predvsem za pregled dela na področju gledališkega amaterizma na celjskem območju. Značilno za letošnje leto je, da je področno združenje gledaliških skupin uspelo uvrstiti nekaj novih skupin. Po vsaki predstavi je tudi strokovni pogovor o predstavi, ki ga vodi predstavnik združenja gledaliških skupin Slovenije.

V nedeljo popoldne je bila otvoritvena predstava. Se prej je v pozdravnem govoru predsednik občinskega sveta ZKO in kulturne skupnosti Slovenske Konjice Konrad Sodin pozdravil vse sodelujoče, ženski pevski zbor iz Slovenskih Konjic pod vodstvom Darinke Ivačičeve pa je zapel nekaj pesmi. Otvoritvena predstava je pripadala skupini prosvetnega društva »Savinja« iz Mozirja in sicer so se predstavili z znanim Zupančičevim delom Veronika Deseniška v režiji Franja Cesarja. V ponedeljek je bil »prosta dan, v torek zvečer pa smo videli dve uprizoritvi. Prosvetno društvo Smartno ob Paki je izvedlo Burnsovo delo v Verasovi priredbi »Veseli berači« v režiji Bogomira Verasa, Dijaški domovi iz Celja pa so se

predstavili z recitalom »Preproste slike« v režiji Matjaža Arsenjuga. Ta nastop smo že videli na letošnji občinski in medobčinski Naši besedi. Včeraj popoldne so nastopili igralci; amaterskega gledališča Zelezar Celje-Store s Sneguljico.

Nocoj se bo predstavilo amatersko gledališče iz Velenja in sicer z znano pesnitvijo Villonovega »Testamenta« v priredbi B. Veraša, ki je delo tudi režiral. Isti večer bo temu delu sledil recital skupine Ekonomskega šolskega centra iz Celja z naslovom »Naš dnevniki« v režiji Stefana Zvižejca. Tudi to delo je že bilo na občinski in medobčinski Naši besedi.

Jutri dopoldne ob deseti uri bo nastopila osnovna šola Smartno v Rožni dolini z znano igrico L. Suhodolčana Figole Fagole v režiji Anke Dimic. V soboto zvečer bo nastopila gledališka skupina prosvetnega društva Zarja iz Trnovelj z delom znanega sovjetskega pesnika Majakovskega, z »Veliko žentom« v režiji Stefana Žvižaja.

V nedeljo, na zaključni dan srečanja, bo zadnja predstava ob 16. uri v kulturnem domu v Vitanju. Vse ostale predstave so namreč v Zrečah. V Vitanju bo nastopilo amatersko gledališče Zelnar Celje-Store z znanim Linhartovim »Matičkom« v režiji Toneta Zorka.

D. MEDVED

IGOR PLESKO RAZSTAVLJA V ROGAŠKI SLATINI

Delavska univerza in Kulturna skupnost šmarske občine sta pripravili v pivnici Zdravilišča razstavo likovnih del akademskega slikarja Igorja Pleška, ki se je pred meseci predstavil tudi celjskemu občinstvu v Likovnem salonu. Ob otvoritvi je bil tudi krajši kulturni spored v izvedbi violinistke Alenke Maier Popove in pianista Leona Engelmana. V razstavišču v Rogaški Slatini je svojo razstavo postavil v »dvih delih«. Na zunanji strani panojev postavljenih v velikem krogu so barvne risbe, na notranji strani pa olja. Olja so nastala v zadnjih treh letih, medtem ko so barvne risbe nastale lansko leto. Razstava bo odprta do 10. junija.

KAJ GLEDAMO

SKRITI GREHI — JAVNE VRLINE

Miklos Jancso je s filmom *Skriti grehi* — javne vrline načel vedno prisotno vprašanje spora generacij, oblastništva in upornosti, pravice do proste izbire ljubezni ... Koliko je v tem uspel, je težko presojati, nedvomno pa film, kljub poskusom sodobnega pristopa izven vseh šablon nedvomno ni sodil na letošnji FEST, kjer so ga prikazali v programu »Vidiki«.

V nekem imaginarnem cesarstvu se prestolonaslednik zaljubi v preprosto dekle iz naroda. Ljubezen ne pozna ovir in vodi v upor, ki pa z vodenji. Na dvoru, kjer mladi čakajo na očetovo reagiranje ali bolje rečeno maščevanje, se razvije svojstveno življenje — ples, seks, golota, vse to postajajo pravila življenja na dvoru in škandal je pred vrati. Oblast takšnih stvari ne more dopustiti. Kako bo reagiral cesar: kot oblastnik ali kot oče? Vprašanja pravzaprav ni, kajti v položaju, ko gre za oblast in njen ugled očetovska čustva nimajo prostora.

V brezskrbno promiskulteto dvorca, kjer živijo uporniki vdre sila. Ko pride vojska, se dvor sprazni, ostane le pet najbolj ogorčenih upornikov — prestolonaslednik, njegova ljubezen, se en par in nekdanja pestunja. Kakšen bo konec? Hrupen in škandalozen, kot si želijo uporniki ali tih svetoboljski? Dilema ni! V dvorec pride pet črnih mož, uporniki jih vdano čakajo v vnaprej pripravljenih trugah in odjekne pet streliv. Javnost izve, da so uporniki naredili samomor zaradi brezizhodne ljubezni.

Sicer dobro zamišljeno ozadje filma in razmeroma aktualna tema, ki jo film obravnava pa ne zadovoljuje. Verjetno so še druge, filmsko močnejše in izpovedno globlje poti, da se pove to, kar film želi. Kajti v hru-pu orgij in zabav, med vsem seksom, ki ga je mnogo preveč in v neskončnem spletu golih teles izvedeni tu-di osnovna ideja filma, ki je v sporu med oblastjo in njenim nasprotjem.

BRANKO STAMEJČIĆ

POPULARNI KONCERT

USPEH PREŠERNOVCEV

»PREŠEREN« RASTE IN Z NJIM TUDI VODJA

Koncertna poslovalnica v Celju je ob zaključku sezone uvrstila v svoje prireditve popularni koncert mešanega zbora ZPD »France Prešerena«. Naslov pove, da je namenjen najširšemu krogu občanov, torej zlasti delovnim ljudem iz tovarn in podjetij. Zamišljal se je le deloma posrečena, najbrže zaradi nezainteresiranosti takolimenovanih »amatorjev«. Sicer pa je ta oblika kulturne propagande šele na začetku in z nekoliko potrpljenjem se utegnejo pri- zavedanja obrestovati.

Koncert je bil v petek, 6. maja v dvorani Narodnega doma. Neko pravilo pravi, da je koncertni program legitimacija dirigenta. In Gorišič kot vodja zbora se je to- pot res dobro legitimiral. Program je obsegal v bistvu tri dele: v prvem umetne pesmi Tomca, Pavčiča, Ukmarija in Simonitija, poslednja prvič izvajana noviteta. Sledile so renesančne skladbe Gallusa, O. Vecchija, Monteverdija in Passereau-a. Zadnji del je ob- segal ljudske pesmi v pri- redbah Adamiča, Škobernetta, Zganec, Zganec, Slavka Miheliča, Jenka in Vrabca. Naj kar povem, da so bile skrbno izbrane, večinoma koncertno prirejene, nekatere večdelne in dokaj zahtevne (n. pr. Adamič: Svatovske).

Zlahka moremo zabeležiti (pa tudi z zadovoljstvom), da »Prešerena« raste, se raz- vija in z njim njegov umet- niški vodja. To se opaža v večini elementov, ki združ- ni predstavljajo glasovno — pevsko kulturo. Predvsem je treba ugotoviti, da je inter- pretacija dirigenta Gorišiča neoporečna, če izvajam ne- katere prehitre tempe. Fraze so dosledno izpeljane in na- pete v svojih lokih od začet- ka do kraja, s tem dobiva- jo zaključni akordi svoj zven, pesem v celoti zaživi v svo- ji lepoti, vendar ne vedno.

Nekatere skladbe so v za-

četku izredno dobro zastav- ljene, a se glasbeno tkivo po- zneje razbije v rahle neenot- nosti, netočnosti, ki kvarijo začetni ugodni vtis. Tako je n. pr. »Čez rdeče rože zapade snega« je občutno zapeta, a pozneje je manjkalo preciz- nosti. Konec je bil v svojem pianu prav lep. »Bele gazie« so razkrile solidno glasovno kulturo zbora, basi in tenor- ji (!) so bili dobro pobarva- ni, zvočno tudi v disonan- cah. »Kam o kam je šla mo- ja mladost?« na besedilo I. Cankarja je bila enotna in solidna v ritmičnih akcentih.

V renesančnem delu sta najbolj uspela Orazio Vecchi in Passereau. Stil je bil re- nesančno dovolj umirjen, lah- kota v izvedbi. Škoda, da obe skladbi nista bili do kraja precizno izdelani, sicer bi bi- li odlični, primerni za po- pomembnejše nastope doma ali v tujini. Manj posrečena sta bila Gallus in Monteverdi: v »Archipoeta« so bili sopra- ni ostrji (kar smo opazili že v prvem delu programa), zla- sti v besedilu »mille, mille«, isto velja za »Lasciate mi morire«, poleg ostrin ne do- volj enotni moški glasovi, ko- nec dober.

V zadnjem delu programa sta dirigent in zbor vsaki pes- mi dala vsebino, muzikalno lepoto, seveda z določenimi pripombami, ki gredo pretež- no na rovaš precizne izvedbe. V »Svatovski« je bil dober moški zbor, izraz in tempo. Najbolje leži zboru menda Zganec. Kar velja za Vecchi- ja in Passereau-a, velja za »Medjimurske« prav dobro v izrazu, dinamiki — pp »veh- ni, vehni« — ritmično dobro poudarjena, skratka odlično. Tudi Miheličeva »Ajde v ko- lo« je bila prav dobra, po- sebnost v začetku, pozneje je intenzivnost ritma in izraza popustila. Z Vrabčevimi »Bratci« je zbor efektivno za- ključil svoj uspešni nastop v veliko zadovoljstvo številne

publike, ki je izprosila še 4 dodatke.

Kot sklep bi mogel še en- krat ponoviti, da se »Preše- ren« zelo ugodno razvija in je s tem na najboljši poti, da se uvrsti v prvi krog slo- venskih amaterskih mešanih zborov. Nekaj več pozorno- sti glasovni tehniki, zlasti pa še večja doslednost v izpe- ljavi kompozicijskih zahtev do kraja bi bila zboru zgolj v korist.

EGON KUNEJ

POMEMBNO GOSTOVANJE

Dekliški pevski zbor Peda- goškega šolskega centra je odpotoval v Belgijo in zve- zo republiko Nemčijo. Tako bo zastopal Jugoslavijo na mednarodnem pevskem festi- valu v belgijskem mestu Ne- erpeetu, na povratku pa bo imel še koncert v Bonnu.

Ko je pred dvema letoma vodstvo Mladinskega pevsk- ga festivala v Celju na pod- lagi sklepa žirije, ki je do- delila dekliskemu pevskemu zboru Pedagoškega šolskega centra Celje najvišje število točk in odločilo, da bo ta zbor zastopal Jugoslavijo na mednarodnem pevskem festi- valu v Neerpeetu v Belgiji, se je zbor lotil dela več kot res- no.

Pred odhodom na turnejo je dirigent zbora prof. Vid Marcec povedal, da so pri- pravili v celoti nov program, ki je moral biti prilagojen festivalnim zahtevam.

Zbor bo imel v Belgiji dva koncerta: prvega v tekmo- valnem ozračju revijskega de- lu, drugega pa ob zaključku festivala, kar je tudi posebno priznanje.

Ob vrnitvi se bo okoli šest- deset pevka za dva dni usta- vilo še v Bonnu, kjer bodo kmele samostojen koncert.

-zk

Stoletnica
Rajka Nahtigala

Letos poteka sto let, kar se je rodil veliki slavist in javni delavec Rajko Nahtigal. Nahtigal je bil po- memben člen v razvoju slovenske znanosti. Bil je eden zadnjih, ki je moral svoje znanje in sposobnosti uve- ljati zunaj Slovenije kot Kopitar ali Miklošič in prvi, ki je postavil temelje slavistične znanosti pri nas skupaj s Prijateljem, Kidričem in Ramovšem. Slavistič- no društvo Celje bi tudi želelo proslaviti to pomembno obletnico, zato bo skupaj z Zvezo kulturnih organizacij v Celju in ob podpori Osrednje študijske knjižnice v Celju pripravilo predavanje. O Nahtigalu kot rusistu, slavistu, paleografu in albanologu ter javnem delavcu bo predaval profesor na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani Franc Jakopin. Profesor Jakopin, sicer celjski rojak, je neposredno Nahtigalov učenec in dober po- znavelec njegovega življenja in dela, zato bo lahko po- vedal o velikem slavistu veliko novega in zanimivega. K predavanju, ki bo v sredo 18. maja ob 18. uri v čitalnici oddelka za študij Osrednje knjižnice v Celju, Muzejski trg 1a, vabimo vse, ki se zanimajo za sloven- sko znanost in kulturo ter njene velike moze. Ob pre- davanju bo Osrednja študijska knjižnica pripravila maj- hno razstavo Nahtigalovih del.

MATEJ RODE

RADO ZAKONJŠEK

VELIKA PREIZKUŠNJA

IZŠLA KNJIGA O NOV V SAVINJSKI DOLINI

Pred kratkim je pri založ- bi Borec v Ljubljani izšla knjiga Rada Zakonjškega Veli- ka preizkušnja. Morda bo prav, če uvodoma zapišemo nekaj besed o avtorju tega zanimivega dela. Rado Za- konjšek se je rodil v hribov- jih, ki dele savinjsko dolino, re- virje in Trbovlje, v Šminklav- ju.

Ze v mladih letih se je odločil za častnikarski poklic. Služboval je v Mariboru in Celju, ko pa so domovino za- sedli Nemci, se je urnaknil v svojo rojstno vas. S sosedo- vim fantom sta takoj začela pomagati partizanom, začela pa se je priključiti Revirski četni, ki se je kmalu za tem na Dobroviljah priključila Štajerskemu bataljonu. Tako je tudi Rado Zakonjšek so- deloval pri legendarnem bre- žiškem pohodu. Ze leta 1942 se je začel ukvarjati s par-

tizansko tehniko in ni na- ključje, da ga je Oblastni ko- mité leta 1944 imenoval za pokrajinskega tehnika Ko- munistične partije Slovenije za Štajersko.

Rado Zakonjšek pravi, da je v svojo knjigo skušal za- jeti najvažnejše dogodke, ki so se med narodnoscovodil- no borbo zgodili na področju Savinjske doline, torej občin Mozirje in Zalec. »Bolj ko sem se bližal zaključku, bolj sem občutil, da je nemogoče zajeti vse gradivo v knjigo. Prisiljen sem bil posamezna obdobja, zlasti od leta 1943 dalje, obdelati manj intenziv- no-morda bi kdo mislil po- vpršno-toda, če sem hotel vsaj deloma zajeti glavne fa- ze boja, sem to lahko storil le v omejenem obsegu.«

Ni naključje torej, da so v knjigi bolj intenzivno opisani dogodki v prvih letih revo-

lucije, še posebej pa to velja za leto 1941, ki je bilo naj- bolj pomembno in odločilno za nastanek in razvoj narod- noscovodilnega gibanja.

Avtorju so pri zbiranju gra- diva pomagali Inštitut za zgodovino delavskega giba- nja, Muzej revolucije v Celju, Muzej NOV v Mariboru ter mnogi posamezniki. Med nji- mi nekateri borci Savinjske čete: Rudi Cilenšek, Anton Kotnik, Rado Rebersak in Ludvik Zupanc. Precej je po- magal tudi občinski odbor Zveze borcev v Mozirju, s svojimi napotki ter spomini pa tudi eden izmed članov ustanovnega kongresa sloven- ske Komunistične partije na Čebinači, zabukovski rojak in prvoborec Albin Vipotnik. Ne nazadnje pa velja omeniti še priredbe skupščine in Izvrš- nih svetov Zala in Mozirja.

JANEZ VEDENIK

750 LET LAŠKEGA - 750 LET LAŠKEGA - 750 LET LAŠKEGA

Z MESTOM SLAVIJO
TUDI PLANINCI

Zapise v okviru dvojnega jubileja nadaljujemo s prispevkom Fanike Lapornikove, ki pripoveduje o tem, kako se je leta 1927, ko je Laško postalo mesto, osa- mosvojilo tudi planinsko društvo.

Tako planinci skupaj s svojim mestom slavijo lep jubilej. Seveda so v Laškem še druga društva, mnogo starejša; tako gasilsko društvo kot godba, toda v pod- listku ob 750-letnici Laškega se ne nameravamo držati kronološkega zaporedja. O gasilcih in godbenikih ob drugi priložnosti.

V Posavskem planin- skem društvu po prvi voj- ni, ki je imelo nekaj let svoj sedež v Zidanem mo- stu, so bili vključeni tudi predstavniki odseka pla- nincev iz Laškega. Načel- nik je bil pokojni dr. Ar- nold Pernat. Ze leta 1926 so člani odseka razmišljali o postavitvi koč na Smo- horju. Idejo so uresničili in 9. julija 1926 je bila ot- voritev prve koč — pla- ninskega doma — pri Čre- snovarju na Smohorju. Dom z gostinsko sobo in sobo s štirimi posteljami je bil pri cerkvi blizu 500 let starih lip. Alojzu Črešno- varju je odsek slalac stroš- še postavitev in mu dal dom v upravljanje za 20

let. Leta je postal vedno bolj tesen, zato so ustanov- ilili odbor za gradnjo nove- ga doma. Leta 1936 so zbo- rovali člani že novousta- novljenega društva planin- cev in se dogovorili o gra- dnji novega doma. Z refe- rendumom so se odločili za lokacijo. Ob domu so morali postaviti tudi re- zervoar s čistilcem za de- ževnico, ker ni bilo v bli- žini izvira vode. Na pro- storu, kjer sedaj stoji dom, je bila tako velika skala, da je »dala« kamenje za dograditev doma do nad- stropja. Dela je bilo veliko in oskrbnik starega doma je s sodelavci iz društva opravil res veliko nalogo. Celoten odbor, posebno

pa blagajnik Franc Saks in gospodar Franjo Med- vešek sta zelo veliko de- lajala za čimprejšnjo izgra- dno prepotrebne večjega zetočnega planincev na Smohorju. Da bi bila pot še prijetnejša in varnejša, sta markirala štiri poti na Smohor.

Delo odboru in članom ni zmanjkalo. Od leta 1937 do okupacije je odbor skupno z lovsko družino iz Laškega prirejal planin- sko-lovske veselice, katerih dobiček je bil namenjen za zidavo doma. Pri gradnji so veliko pomagali tudi lovci, žene planincev in mladina.

Do okupacije je bil dom zgrajen do kleti oziroma pritličja. Ves stesnan les za vrata, okna, ostreže so shranili pred propadom v kletne prostore, kjer je ostal do konca vojne. Ne- kaj lesa so partizani pora- bili za partizansko tiskar- no pod Smohorjem, ostali del pa so po vojni še upo- rabili za dom.

Prvi dve povojni leti je društvo životalno. Na po- budu Franja Medveška je doživelo ponoven vzpon. Vsa leta se društvo ukvar- ja predvsem s problemi doma na Smohorju, zato so morali člani razmišljati o preoblikovanju delovanja

društva. Leta 1947 je postal predsednik društva nekda- nji gospodar Franc Med- vešek in je to nalogo iz- vrševal prizadevno vse do leta 1959, ko mu je to pre- prečila bolezen. Ostal pa je častni predsednik in vo- di kroniko društva, za kar mu je društvo še po- sebnost hvaležno. Tako smo nekaj podatkov izbrali iz njegovih zapiskov:

Nočitev v planinskem domu: Leta 1945 377 noči- tev, 1955 — 2971, 1961 — 2612, 1975 — 5000, največ nočitev je bilo leta 1953, ko je bila otvoritev doma, in sicer kar 6500.

Članstvo v društvu: leta 1945 — 33 članov, 1955 — 601, 1961 — 735, 1965 — 700, 1974 — 385, 1975 — 566, letos bo predvidoma 700 članov.

V letih 1945 do 1952 je bilo pri gradnji doma iz- vršenih 9534 udarniških ur.

V letih od 1959, ko je bil razbremenjen Franjo Med- vešek, pa do 1964. leta je bil predsednik tudi že po- kojni Ciril Vezjak, nato dve leti Alenka Križnik, Stanko Kolšek štiri leta, Anton Krebs dve leti, Franc Vellkonja eno leto, Janko Remle eno leto. V dosedanjih naporih, da bi dom ohranili, oziroma pri-

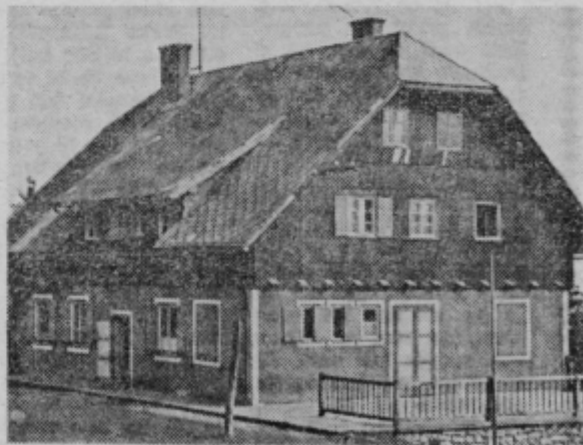
merno uredili, so veliko prispevale delovne organi- zacije z denarjem, z udar- niškimi delom pa člani društva. Tako so največ pomagali Tim, Pivovarna Laško, ter Planinska zveza Slovenije s posojilom.

Ob 50-letnici društva in 25-letnici novega doma na Smohorju je upravni od- bor z ostalimi odbori spre- jel več nalogo, ki so vezane na razvoj društva, in ob novo doma na Smohorju.

Radi bi uredili centralno ogrevanje, dogradili nekaj manjših sob, gostinsko so- bo. Vse to pa terja pomoč celotnega članstva društva.

Na proslavi, ki bo sredi avgusta letos na Smohorju, se bodo zbrali ljubitelji planin, a ne samo iz La- škega in okolice, temveč planinci iz vse Slovenije, ki poznajo in priznavajo prizadevnost planincev iz tega kraja.

FANIKA LAPORNIK

Planinski dom na Smohorju. »Petindvajsetletnik« je prepotreben obnove in modernizacije.

NAJLEPŠE JE ZDAJ, KO SE OKO ZAZRE V CVETOČO POMLAD

Besedilo: MATEJA PODJED
Slika: DRAGO MEDVED

raz
mebl
jogi
golov
razst
9. do

Franjo Stanovšek

Zadnje dni aprila so v podkraj pri Velenju pokopali znanega družbeno-političnega delavca iz Soštanja in predsednika ko-roških borcev za severno mejo v letih 1918/19, Franjo Stanovška.

Pokojni se je rodil 1899. leta v Soštanju. Ze bot 17-letni mladenič je moral na italijansko fronto v času prve svetovne vojne. Po razsulu avstroogrske države se je odzval klicu generala Maistra in poročnika Malgaja ter se priključil borcem za severno mejo. Zato je prejel Maistrovo spomenico. Zatem je nekaj časa živel v Beogradu ter do okupacije v Gornji Radgoni, kamor se je vrnil tudi po osvoboditvi. Sicer pa so ga Nemci po prihodu 1941. leta takoj zaprli in že 9. junija odgnali v Srbijo, v Cuprijo.

V Gornji Radgoni je delal in živel tudi vsa leta do upokojitve. Po upokojitvi pa se je vrnil v rojstni Soštanj, kjer je bil štiri leta tajnik in trinajst let predsednik društva upokojencev. Vrh tega je bil pobudnik za ustanovitev občinske zveze borcev prostovoljcev za severno mejo v letih 1918/19.

Za svoje aktivno družbenopolitično delo je prejel več priznanj, med njimi tudi Red bratstva in enotnosti s srebrnim vencom. VIKTOR KOJC

PLANINA: RISBE O VOJNI

V nedeljo, 8. maja, je bila na Planini pri Sevnici velika likovna manifestacija, na kateri so se predstavili otroci s svojimi risbami na temo o vojni. Prireditev so popestrili s kulturnim programom pionirji osnovne šole Kozjanski odred iz Planine. Poleg pionirskega pevskega zbora in dramske skupine je na prireditvi sodeloval tudi moški pevski zbor iz Planine.

Tudi ta prireditev je bila, kakor že mnoge druge, posvečena 40-letnici prihoda Tita na čelo partije in njegovemu 85. rojstnemu dnevu.

Istčasno so odkrili spominsko ploščo, s katero so obeležili prihod Tita na Planino, 2. maja 1974, ko si je ogledal kraj in novozgrajeno šolo. Ploščo je odkril Karel Pašk iz Planine. Predstavnik občinske organizacije Zveze borcev, Janez Rauter, pa je podaril pionirjem Kozjanskega odreda spominsko knjigo, v kateri so slike in življenjepisi tistih, ki so na Planini dali življenje za svobodo. MOJCA BUČER

MALA ANKETA

ZA VARNOST VSEH

Jutri je 13. maj, Dan varnosti. To ni več samo praznik tistih ljudi, ki so direktno zaposleni v različnih službah UJV, ampak že praznik vseh občanov, saj naša varnost z vsakim letom podružbljamo, kajti družbena samozaschita je sestavni del vsebine socialističnega samoupravljanja, torej je oblika podružbljanja varnosti. Skupaj s koncepcijo vsejidskega odpora predstavlja družbena samozaschita nedeljiv del zaščitno-obrambne funkcije družbe. Za današnjo malo anketo smo izbrali pet delavcev Uprave javne varnosti v Celju, izmed katerih vsak skrbi za svoje področje, ki se kasneje sestavlja v mozaik trdnosti varnosti varovanja vsega, kar imamo in ostro proti tistemu, kar ni v konceptu naših želja.

JOZE PEČAK, inšpektor za specialno, strokovno in splošno telesno vzgojo pri UJV Celje: »Poznavanje večščin, to je obvladovanje fizičnih in drugih spretnosti, je za delavce javne varnosti še zlasti pomembno. Teoretično znanje redno dopolnjujemo z urnjem posameznih večščin in telesnih zmogljivosti. Militnike, ki se posebej izkažejo v obvladovanju posameznih večščin, RSNZ nagradjuje s podelitvijo značk, ki predstavljajo večščino.»

KAREL MENDOT, kriminalist: »V tej zahtevni službi sem že več kot dvajset let, skoraj blizu trideset, na delovnem mestu kriminalista pa sem nekaj več kot deset let. Vsako jutro, ko pridemo v službo, najprej pregledamo vse dogodke in ločimo pomembnejše od manj pomembnih. Potem gremo na delo, kjer imamo vedno več pomoči tudi od samih občanov. Naše delo je teamsko, saj posameznik ne bi mogel kaj dosti napraviti.»

STANE PEČAR, kriminalist: »Pred prihodom v Celje na to delovno mesto sem delal na meji in to jugoslovansko - avstrijski ter jugoslovansko - madžarski. Tu poleg ostalega skrbimo za varnost in normalni potek tudi pri raznih večjih prireditvah, kot na primer v Celju na BAI pa obrtnem sejmu, zlatarskih razstavah, raznih obiskih, seveda pa gremo pomagati tudi drugam. Delo je pestro in ga ne zmanjka. Trudimo pa se, da ga čimbolje opravimo v interesu celotne družbe.»

FRANC GUČEK, kriminalistični tehnik: »Tudi naše področje dela je izredno zahtevno in težavno. Zahteva takorekoč celega človeka. Gre za to, da na mestu storjenega kaznivega dejanja zberemo čimveč dokazov za kasnejše hitrejše odkritje storilca. Ljudem priporočamo, da na mestih, kjer je prišlo do vloma ali kraje ali česa podobnega ne postopajo, kajti s tem zabrisujejo sledi in nam otežkočajo delo. Sicer pa je danes že velika večina ljudi takšnih, da nam pomagajo.»

DUSAN ANTOLOVIC, tehnik za signalno varnostne naprave: »Resneje smo k temu področju dela pristopili nekako pred petimi leti. Gre za varovanje objektov, kot so banke, delovne organizacije in podobno. V začetku smo imeli težave s potrebno tehnično opremo, ki jo moramo skoraj vso uvažati. Ljudje danes kažejo veliko zanimanje za to, da se premoženje zavaruje. Mi pomagamo, saj nam ni vseeno, da bi prišlo do težav.»

Sklonimo nekako takole: vsi pomagamo po najboljših močeh delavcem UJV, saj gre za našo skupno korist. In za konec: Vsem delavcem UJV in občanom, ki tudi skrbijo za varnost, srečno ob prazniku! Tekst: TONE VRADL Foto: DRAGO MEDVED

INDUSTRIJA GRADBENEGA MATERIALA „GRADNJA“ ŽALEC

Probleme današnjega časa

ENERGETSKO KRIZO
ONESNAŽEVANJE OKOLJA
VARČEVANJE

REŠUJEJO

Schiedel — YU — DIMNIKI
Schiedel — YU — ZRAČNIKI
Schiedel — YU — JAŠKI ZA SMETI
Schiedel — YU — ODPRTI KAMINI

MONTAŽNE TROPREKATNE
GREZNICE

STIBO termoblok

STATIK montažni stropovi

NAŠ PROIZVODNI PROGRAM

SCHIEDEL — YU — DIMNIK je troplasten dimnik. Porabi do 40 odstotkov manj goriva, ne onesnažuje ozračja. Ker je okrogel, daje boljši vlek in je enostaven za čiščenje. Njegov šamotni vložek je odporen proti kislinam, varen pred zasajevanjem in toplotno obstojen. Schiedel dimnik je montažni dimnik, zato cenen pri postavitvi.

SCHIEDEL — YU — ZRAČNIKI v elementu z dimnikom ali posebej skrbijo za vedno čist zrak v prostorih bivanja.

SCHIEDEL — YU — JAŠKI ZA SMETI — enostaven odmet odpadkov v stanovanjskih blokih, šolah in poslovnih poslopih.

SCHIEDEL — YU ODPRTI KAMINI so novost na našem tržišču. Z njimi si olepšate stanovanje in omogočite prijetno in estetsko gretje.

MONTAŽNE TROPREKATNE GREZNICE so prav tako novost na našem tržišču. Poenostavijo in pocenijo gradnjo, odgovarjajo sanitarnim predpisom in JUS normam glede števila oseb v gospodinjstvu.

STIBO TERMOBLOK je betonski blok s posebnim styropornim vložkom. S tem se doseže optimalna toplotna izolacija. Ustvarite si stalno varčevanje energije, zato gradite tudi vi s STIBO BLOKOM.

STATIK MONTAŽNI STROP opečne ali betonske izdelave zmanjša stroške, poenostavi montažo.

PROIZVAJAMO, PRODAJAMO in MONTIRAMO

Industrija gradbenega materiala GRADNJA Žalec, Aškerčeva 4, telefon št. (063) 710-740, 710-741, 710-719, 710-773.

Enota: Proizvodnja in prodaja gradbenih materialov Latkova vas pri Preboldu, tel. št. (063) 722-027, 722-078.

Naše proizvode lahko kupite v vseh prodajalnah gradbenega materiala.

SLATINA: IZOBNI DAN

Izobni dan v Slatini je bil 8. uri, pa jih je pričel se je obrambne. Brez panike smo v prostore in se zatekli smo dobili nova priprava mentorja in pralne obrambe smo se nekaj minutah je zadržala Janina in ekipa Kulturniška skupnost odšla na položaj in pričela zbirati poškodke. Vezitvi in terri obveščali o dogodku tudi narodni heroj načelnik oddelka za o pri občinski skup- Jelšah Franc Lavrič. v starem vojaškem kusen pasulj. Mnogo apina kulturnikov, saj do obrambnega dne — in bogat kulturni n je popestril še or- v JLA iz Celja. Ob se je po kulturnem splošno rajanje. Partitegnili prav vse — sta-

CESTO BODO ALTIKALI

znosti Gorenje — Paša občina) pridno ure- je od Ogradnika do m. Cesto bodo asfalti- namenu do začetka

divalce Skornega zares ZORKO KOTNIK

ava jogi postelj

stavlja jogi postelje in ostali program ov v družabnih prostorih dvorane TRC elju.

v času od 6. do 16. maja, vsak dan od

OSNOVNA ŠOLA VRANSKO

ZA KMETIJSKI POUK

PRI ŠOLI 42 AROV KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ

Ze pred dvema letoma so na osnovni šoli Ivan Farčnik Buč na Vranskem ustanovili Pionirsko zadrugo kot organizacijo združenega dela. Sestavljajo jo štirje tozdi in sicer TOZD Pionirska hranilnica, TOZD Knjižarna in papirnica, TOZD Točilnica in TOZD Kmetijstvo in gozdarstvo.

Se posebej zanimivo je, da na vranski šoli posvečajo veliko skrb kmetijstvu. Učence tako seznanjajo s znanstvenimi in tehničnimi dosežki v tehnologiji in ekonomiki kmetijske in gozdarske proizvodnje, usposabljaajo pa jih tudi za gospodarno kmetovanje in gospodarjenje z gozdovi. Pomembno je tudi to, da si ob tem učenci razvijajo sposob-

nost opazovanja, in si oblikujejo tehnično kulturo. S praktičnim delom v tozdu Kmetijstvo in gozdarstvo učenci razvijajo zanimanje in veselje do kmetijstva in do življenja ter dela v naravi. Sestavni del nalog in pomena kmetijskega pouka v osnovni šoli je tudi resolucija o razvoju kmetijstva občine Zalec. Posebni poudarek dajejo privatni proizvodnji prehrane in razvoju kooperacijskih odnosov.

Kmetijske površine pri osnovni šoli zavzemajo 42 arov. Na njih bodo razvijali sadjarstvo, cvetličarstvo, vrtičkarstvo, travništvo ter gozdarstvo, uredili pa bodo še park s cvetličnimi gredami. Na sadovnjaku so posadili 200

dreves jabolk različnih vrst. Pridelana količina bo povsem zadostovala za potrebe njihove šolske kuhinje. V rastlinjaku, ki meri šestdeset kvadratnih metrov, bodo vranski učenci vzgajali vse vrste cvetlic, predvsem pa pripravljali sadike za rože enoletnice. S tem delom se bodo ukvarjale predvsem deklice. Mnogo bo za pouk gospodinjke prakse pripomoglo vrtičkarstvo. V toplih gredah bodo pridelali toliko zelenjave, kolikor jo bo potrebno za šolsko kuhinjo. Na gozdni površini bodo zasadili različne iglavce in listavce. Učenci se bodo spoznavali z nalogami s področja varstva gozdov pred različnimi gozdnimi škodljivci in z samim delom v gozdu.

Sicer pa velja omeniti, da bodo vzgajali tudi različne vrste trav. Mentorstvo pri izvajanju kmetijskega pouka so prevzeli učitelji, na pomoč pa je s svojimi strokovnjaki priskočil tudi Kmetijski kombinat Hmezd iz Zalca.

JANEZ VEDENIK

SEDANJE CENE

NOVA OBLIKA

PREDLOG O NADOMESTILIH

Sredi tega leta bodo nastale večje spremembe pri oblikovanju odkupnih cen živine in nekaterih kmetijskih pridelkov. Premije bodo odpravljene. Ali bodo kmetovalci dobili za prodane stvari toliko manj? Ne. Prodajalci mesa, mleka, moke in nekaterih izdelkov bodo dobivali nadomestilo za del cene prodanega blaga, zato naj bi za živino, mleko in žito plačevali približno toliko več, kot so kmetovalci dobivali na račun premij.

Zvezni izvršni svet je že sprejel predlog dogovora o nadomestilih. Potrditi ga bodo morale republike in pokrajini, da bi bil enoten za vso državo. Po tem predlogu bodo delovne organizacije, ki prodajajo sveže meso v svojih mesnicah ali s posredovanjem druge trgovine porabnikom, dobile za vsak kilogram govedine 3,15 din nadomestila, junetine 6,30 din, teletine 6 din, svinine 3,95 din, ovčetine 3,20 din, jag-

njetine 4,40 din in piščančjega mesa 2,40 din.

Nadomestilo za 1 kg sveže junetine bo v celoti pokrilo 3 din sedanje premije za 1 kg žive teže živali, ki jo bodo dobivali živinorejci še do konca junija. Klavnice in kmetijske organizacije bodo torej lahko plačevale za mlado pitano živino toliko, kot zdaj znesle cena skupno s premijo. Živinorejci pa bodo dobili izplačano vse naenkrat in jim ne bo treba čakati na obračun premije po več mesecev.

Podobno bo pri mleku. Mlekarnice bodo dobile za vsak liter prodanega pasteuriziranega mleka in raznih mlečnih pijač po 38 par, za vsak kilogram različnih vrst sirov od 1,90 do 3,80 din, masla 8,36 din, smetane 9,12 din in mleka v prahu 3,15 din. Nekateri bodo rekli, da bo tako nadomestilo koristilo le porabnikom, ker bodo dobili mleko in mlečne izdelke ceneje od polne cene. Videti pa je treba tudi drugo plat. Sedanja premija se bo prelila v odkupno ceno in odpadli bodo občutki, da družba gmotno podpira živinorejce. Ko bodo prodajalci dobivali nadomestilo, bo jasno, da podpira porabnike, ki naj dobijo živila po nižjih cenah od stvarnih.

Enako bo veljalo za pšenico. Slovenski kmetovalci je sicer ne prodajo veliko. Povedati pa velja zaradi sistema. Odkupna cena bo enaka lanskemu skupno s premijo. Plačati jo bodo morali mlinci in drugi odkupovalci. Zaradi tega pa ne bodo smeli podražiti moke, temveč bodo dobili za vse tipe prodane pšenične moke po 51 par nadomestila za 1 kg.

Proizvajalci gnojil bodo dobivali nadomestilo za 20 % določene cene, da jih ne bi podražili.

Prvi julij, ko bodo odpravljene premije, torej ne bi smel povzročiti bistvenih razlik pri odkupnih cenah in gnojlili. Seveda, če bodo republike in avtonomni pokrajini do takrat potrdile predlagani dogovor. Ni pa niti jamstva, da bi odkupne cene ostale prav take, kot so zdaj. Nekateri odkupovalci bodo morda poskušali ob taki spremembi izboljšati svoje razmere. Zato bo treba pospešiti uveljavljanje dohodkovnih odnosov z živilsko industrijo.

JOZE PETEK

ČEBELARSKA RAZSTAVA

Naj vas na straneh našega tednika še enkrat spomnimo in opozorimo na prvo srečanje in tekmovanje mladih čebelarjev, ki bo v soboto na osnovni šoli Franja Vrnčič na Hudinji in kjer bo sodelovalo 32 ekip iz vse Slovenije. Hkrati bo na šoli otvoritev poučne čebelarске razstave, ki jo je organizirala in pripravila čebelarška družina iz Vojnika. Na njej bodo nazorno prikazali razvoj čebelarstva, njeno zgodovino, seznanili se bomo lahko s pestro ljudsko umetnostjo na panjskih končnicah, tehnologijo čebelarjenja, s čebeljimi panji različnih konstruktorjev in za različne namene, s čebelarско literaturo in proizvodi pa z živimi čebelami v steklenih panjih in podobnim. Na razstavi sodeluje ta s svojimi proizvodi ljubljanski MEDEX in Zavod za čebelarstvo Ljubljana. Odveč je po vsem povedanem poudarjati, da je razstava zanimiva za vsakogar, ne bi je pa smel izpustiti nihče od ljubiteljev te plemenite živali

mst

HRANA

KOLIKO SAMI?

KOLIKŠEN JE NAŠ PRIDELEK?

Nedvomno je vpogled v statistiko zanimiva reč: v njej se zrcalijo naše zmogljivosti, naše možnosti in naš učinek. Kako je s tem v kmetijstvu?

V SRS je po podatkih 555.000 goved, od tega 270.000 krav in brejih telic, 468.000 prašičev (55.000 plemenskih živali), preko 7.000.000 perutnine, 30.000 konjev, 23.000 ovac in 98.000 panjev čebel.

Pretežni del goveda je domačih pasem. Proizvodnja je usmerjena predvsem v pridobivanje mesa in mleka. Po srednjeročnem programu razvoja se bo pridobivanje mesa za tržišče povečalo od sedanjih 36.500 ton na 53.000 ton. Zvečal se bo tudi odkup mleka: od 213 milijonov litrov v letu 1975 na 300 milijonov v letu 1980. Takšna proizvodnja bo zlahka krila domače potrebe, ki sicer venomer rastejo, viški mesa in mleka pa bodo za izvoz ozioroma bodo vključeni v jugoslovansko tržišče.

Prašičjerejska proizvodnja je usmerjena v pridobivanje mesa in rejo kvalitetne plemenskega materiala. Pridelano je povečanje proizvodnje mesa od 21.000 ton na 30.000 ton in vzgoje plemenskih prašičev od 2.000 na 11.000 glav. Potrebe prašičjem mesu bodo ob ta ni proizvodnji krite do 80 %.

Proizvodnja perutninskega mesa se že pojavlja po vso proizvodnjo na široko jugoslovansko trgu in je leta 1975 presegla 32.000 t. Leta 1980 naj bi znašala proizvodnja tega mesa 50.000 t.

S konzumnimi jajci se še vedno v manjku, vendar jugoslovanska proizvodnja došča potrebam države.

Razumljivo je, da z uspešnim motorne vlečne s upada število konj, ki jih vse bolj nadomeščajo obilovalni stroji. Ne glede na to je konjerejska proizvodnja pomembna panoga tako v kmetijstvu in zlasti še v obrambnih pripravah. Obsegajo tudi možnosti izvoza konjskega mesa in pitane žrebet na zahodna tržišča.

Zaradi nenehne deagracije se je reja ovac v zadnjih desetletjih močno zmanjšala; četudi imamo zanjo v možne pogoje, zlasti v plemenskih in kraških območjih. Zaradi pomembnosti reje ovac predvidevajo ponovno oživljanje te panoge, pri vsem za pridobivanje mesa in mleka, torej tudi sira, tem pa bo treba razmisliti tudi o selekcijskih ukrepih ali o uvajanju novih pasem. V poštev bo prišlo tudi omenjevanje domačih pasem z ustreznimi drugimi pasmi.

Ze večkrat smo ugotavljali, da nenormalno naglo upa proizvodnja medu, čeprav njegova potrošnja raste. Smo vse bolj vezani na uvoz. Predvideni so ukrepi za povečanje proizvodnje.

MILENKO STRASEK

Se zadnje brazde...

Foto: Drago Medved

ŽALSKI SINDIKATI

O KMETIJSTVU

NAJVEČ O KADROVSKIH REŠITVAH

Na seminarju, ki ga bodo pripravili za predsednike osnovnih organizacij sindikata ter konferenc osnovnih sindikalnih organizacij bodo morali dosledno opredeliti naloge sindikata pri uresničevanju akcijskega programa.

Na seji so poleg tega govorili tudi o socialistični preobrazbi kmetijstva in nalogah sindikatov pri tem. Poudarili so, da so bili sindikati do tega vprašanja premalo pozorni. Razprava bi bilo potrebno organizirati tudi v vrstah delavcev, ne pa samo med kmečkim prebivalstvom. Analiza raziskovalnega centra samoupravljanja Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije je preveč splošna, saj bi morala biti opravljena regijsko. Vezana bi morala biti na posamezna področja. Zato v Zalcu niso sprejeli posameznih ocen, ki zadevajo samoupravno organiziranost, informiranost in kooperacijske odnose, ki so v kombinatu Hmezd bolj razviti kot drugje. Člani predsedstva so menili, da bi bilo treba nove odnose v kmetijstvu v bodoče graditi na pospeševalni službi. V zvezi s tem pa se pojavlja vprašanje ustrezne kadrovske zasedbe. Posebej so na seji is-

postavili vprašanje varnosti kmeta ob njegovi proizvodni usmeritvi. Znano je namreč, da ustrezne organizacije s katerimi je v kooperantskem odnosu, njegovih pridelkov niso v stanju v celoti odkupiti. Tako kmet proizvajalec nima nobene garancije za prodajo svojih izdelkov. Povzru vsega pa je občutiti tudi veliko razliko med odkupnimi in prodajnimi cenami poljščin. Sistemsko urejanje cen zahteva veliko več odgovornega dela, še posebej če želimo z urejanjem cen zagotoviti kmetu proizvajalcu določeno perspektivo, ko bo lahko vsak proizvajalec vnaprej vedel kdo in po kakšni ceni mu bo njegove proizvode odkupil. Premije in regresi bodo morali dokončno pokrivati razlike pri posameznih proizvodih. Navsezadnje pa velja zapisati še to, da se bodo morale družbenopolitične organizacije in organi družbenopolitičnih skupnosti lotiti problema odpiranja višinskih kmetij. Še posebej zato, ker bodo v sedanjem sistemu ljudske obrambe in družbene samozasčite le te nosile precejšnjo mero nalog s tega področja.

JANEZ VEDENIK

Na čigavih plečih, torej

Javna razprava o kmetijstvu se je že zdavnaj končala, občinske konference SZDL v občinah so že izdelale podrobne ocene, pričakujemo vsak čas tudi oceno medobčinskega sveta in tako je sedaj že znano več ali manj, kaj bi radi in kaj je bilo narobe ali slabo.

Ze v napotilih za javno razpravo je bilo izrecno povedano, naj se teh razprav udeleži čimveč občanov, pri čemer niso bili mišljeni zgolj kmetje, torej tisti občani, ki so tako ali drugače odvisni od rezultatov kmetovega dela ali dela kmetijske organizacije. Resno mišljen apel žal ni imel tako resnega odziva, zakaj še vedno veliko ljudi meni, da je kmetijska proizvodnja zaenkrat še vedno domena kmetov in nikogar drugega. Da je takšno mišljenje neutemeljeno, ne bi razpravljali, je pa posledica polpreteklega pojmovanja, ki pa danes nima nobene zveze več z minulostjo.

V večini krajevnih skupnosti ali povsod, kjer so se te javne razprave odvijale, se je na shodnih mestih pojavljala pretežno le en sloj: kmetje. Le-ti so nemalokrat ugotavljali čes, kako torej, razvoj kmetijstva nikogar drugega ne zanima in se ne tiče kot zgolj nas. Pri tem smo nenehno poudarjali, da kmetijska proizvodnja ni in ne more biti le kmetova stvar, ne le njegov rizik, temveč stvar nas vseh.

Tako torej tudi ta razprava kaže naš odnos do skupnih stvari, ki si jih včasih popolnoma napačno predstavljamo in vse preveč zlagamo v nekatere strogo določene konstrukcije po načelu: do tukaj naj bodo bremena na mojem ramenu, naprej na tvojem. Izven mojega me ne zanima več.

In vendar bi nas moralo zanimati prav vse. Če to velja za karkoli, velja še zlasti za kmetijstvo, za naš kruh in v nemajhni meri tudi za naše obrambne priprave.

MILENKO STRASEK

Občinski gasilski zvezi Celje in Šmarje pri Jelšah pripravljata tradicionalno deseto srečanje hrvatskih in slovenskih pionirjev gasilcev, ki bo v počastitev 40-letnice prihoda maršala Tita na čelo Komunistične partije Jugoslavije in 85-letnice njegovega rojstva, 40-letnice KP Slovenije in Hrvatske ter 35-letnice pionirske organizacije. Srečanje bo 29. maja na stadionu v Storah.

Na tekmovanju v gasilskih disciplinah in športu so se prijavili pionirji iz desetih občinskih gasilskih zvez, predvsem iz obmejnega področja. Za srečanje vlada veliko zanimanje najmlajših pripadnikov gasilske organizacije.

DOM UPOKOJENCEV ŠMARJE PRI JELŠAH

ALI STAROST V ZATIŠJU...

120 POSTELJ, AMBULANTA, RESTAVRACIJA, KUHINJA

Jelšingrad mi nikoli ni bil všeč. Staro zidovje me je odbijalo, tesnoba vlažnih zidov so nosili v sebi tudi njegovi prebivalci. Tiste znane velike slike nisem videl — morda bi mi potem bolj ugajal. Stanovalci najbrž nikoli niso bili v njem preveč srečni, a le kako si lahko srečni, če te na jesen življenja porinejo med stoletne zidove. A vendar — tako je moralo biti, nikjer drugje v Šmarju ni bilo za starčke drugega primerne prostora.

Potem je prišel potres in Jelšingradu je odzvonilo. Bržkone za večno, četudi je to škoda. Grad je končno kulturno zgodovinski spomenik. Dobili so denar in zadaj za središčem Šmarja je zrastel nov dom počitka, ki je kot noč in dan proti vlažnim zidovom Jelšingrada.

Dejal sem, da me je staro zidovje Jelšingrada odbijalo. Že kar takoj, ko sem pred kratkim stopil v novi dom, me je prijetno spreletelo: tukaj bodo lahko srečni tudi najzahtevnejši.

Tako misli tudi direktor doma, Slavko Zupanc, ki mi je takoj na začetku našinega razgovora razgrnil vse prednosti, ki jih prinaša nova ustava.

Imamo 120 postelj, ambulanto, restavracijske prostore, ki jih po potrebi lahko priredimo v večnamenski prostor, kuhinjo s kapaciteto od 160—200 obrokov, pralnico, trikrat na teden nas obišče zdravnik, v domu so vedno na razpolago tri medicinske sestre pa še nekaj strežnega osebja. Tisti oskrbovanci, ki se ne morejo gibati drugače kot z vozičkom, lahko gredo, kamor jih je volja, kar v Jelšingradu ni bilo mogoče. Dom je prirejen tako, da lahko oskrbovanec z vozičkom gre sam na sprehod pa čeprav je v zadnjem nadstropju.

Dom ima v nasprotju z drugimi podobnimi ali istimi ustanovami nekoliko nižje cene. Grajen je predvsem za takšne oskrbovance, ki se sami le stežka premikajo. V njem so ljudje z vseh koncev Slovenije, sedem pa celo iz sosednje republike Hrvaške. S šentjursko občino imajo pogodbo, da je v domu vedno prostora za 30 njihovih občanov, če to

zahteva položaj. Trenutno je v domu 17 oskrbovancev iz te občine.

Z direktorjem, ki izžareva veselje nad pridobitvijo, hodiva po stavbi in si pozorno ogledujeva vse, kar se da videti. Dom je res funkcionalno urejen. V vsakem nadstropju imajo lično kuhinjo, kjer si vsak lahko skuha kavico pa kakšen čaj in jajce. Ljudem so na razpolago trije črno beli televizorji, zelo zelo pa si žele barvnega.

»Sprušujejo me, kdaj bodo lahko gledali oddaje v barvah, jaz pa jim odgovarjam, da bo tudi za to še čas in denar. Že, ko bi ga imeli...« Tudi obratno so drugačni kot tisti v Jelšingradu, svetli zidovi in obilo svetlobe se je naselilo tudi v njihove gube. Zupanc pravi, da je vse drugače, da novo okolje močno vpliva na duševno počutje njegovih varovancev.

»Poglejva za primer: Na Jelšingradu je bil že kar nekam običaj, da so se stepli, sprli pa ničlikokrat. Tukaj takšnih primerov še ni bilo. Vsak ima svojo sobo in ne kot na Jelšingradu, kjer jih je bilo v eni sobi tudi do 12, običajno pa po 6—8. No, zelo dobro je poskrbljeno tudi za osebje doma.«

Le nekaj se ni spremenilo: vrt in sadovnjak pa njihovi hlevi. Vse to je še vedno na Jelšingradu in bo še najbrž kar dolgo ostalo. Tjakaj hodijo stanovalci tega hotela, ki je kar nekam preimeniten za okolje, obrezovat sadno drevje, krmiti prašičke in okopavati vrtnice, vse kar pa zraste, uporabljajo doma. Zanima vas, kaj s prašičkom? Kaj naj bi, kadar je čas za to, ga pač vržejo na zemljo in mu porinejo nož v grlo. Tako se zgodi vsake dva do tri mesece in takrat so v novem domu ostarelih v Šmarju pri Jelšah kolone. Prave pravcate kmečke kolone. Natančno tako kot doma.

»Res je, ugotavlja Slavko Zupanc, Jelšingrad je nekoliko oddaljen, zato bomo tele naše prašičke preselili k nekemu bližnjemu kmetu. Takšen način življenja veliko pomeni tem ljudem, ki jih največkrat še svojci ne pridejo obiskat, kaj šele kdo drug in jim tako pomeni

dom vse. Videti bi morali, kako so navezani na te prašičke. Tisti, ki jih varuje, je prav ljubosumen na vsakogar, ki bi si drznil priti njemu v zelje, ki bi mu strgal iz rok to zabavo. Vsak pač nekaj počne in če je le mogoče, nekaj kar je koristno, kar je delal tudi v okolju, od koder je prišel.«

Dolčas v domu ni, če pa je že, jo mahnejo v Šmarje. Tudi to je boljše, kraj se jim je precej približal v razmerju z Jelšingradom, ki je bil nekoliko oddaljen in ki je tako še bolj poudarjal nekakšno izoliranost teh ljudi, ki so sicer v veliki večini primerov takšni kot mi vsi ostali. Povedati je namreč treba, da imajo tudi nekaj duševno motenih. Ni ga meseca, da v domu ne bi imeli tudi prireditve nalašč za stanovalce.

»V januarju, pripoveduje Zupanc, so nas obiskali šmarski pevski zbor, februarja domači ansambel narodne glasbe (celo našemili so se za pusta), v marcu so prišli vasovat moški in mešani pevski zbor KUD Poštar iz Ljubljane, prireditev je bila tudi ta mesec, podobno pa načrtujemo tudi za naprej.«

V domu je okoli 40 odstotkov takšnih, ki plačajo oskrbovalnino, ostalim pa jo plačujejo različne občine. Oskrbovanci so v večini kmetje, nekdanji dninarji, nekaj gospodinj pa delavci.

»Na Jelšingradu nas je hudo mučilo popivanje nekaterih varovancev in začuda, tudi to je tukaj prenehalo. Imamo bife, sami kupujemo dobro vino in pijačevanja ni več. Prej so hodili po kmetijah in pili vse, kar je teklo. Seveda tudi najslabše,« tako misli prijazni direktor, ki med najinim sprehodom nenehno ogovarja zdaj tega zdaj onega.

Potem me pusti samega. Hitro najdem družbo. V enem nadstropju, v dnevnem prostoru šiva za oskrbovanke Matilda Arzenšek iz Šmarja. Nekaj mora človek delati, drugače poleni, razlaga in še pove, da je strašno, strešno srečna v novem domu.

Besede zadovoljstva vrejo tudi iz ust Drofenikove Zofke pa Jakoba Maruševića in Simona Peniča.

Novi dom, pravi Jakob, he, prijatelj, to je čisto druga pesem kot Jelšingrad. Vse lepo, čisto, svetlo, nikjer tistih nesrečnih »štenga«, vozim se z »liftom« kot gospodi. In — zapiši — tukaj smo res pravi gospodje! Menda je tale 68 letni rudar stalno za šalo in če le more, draži natakario Jožico Haler, ki mu je naravnost k srcu zrasla, kot pravi. »Gledam dekle in gledam pa mi mine čas. Kaj bi drugega,« se široko zareži, ko razpravlja o težkem življenju rudarja.

O življenju govoriva tudi s Simonom, ki se je preganjal po vseh dneh tega sveta, od Nemčije na-

Slavko Zupanc: »Novo okolje občutno vpliva na stanovalce«

Simon Penič je v domu prvič zaživel dostojno življenje.

prej, danes pa mu krška občina plača oskrbovalnino in zato ji bo Simon večno hvaležen. Pasel je Simon krave, kosil, brenčaril, oral in kolil, toda nikoli ni bil kaj več kot hlapec. Zdaj mu je lepo. Komaj pri 76 letih. Vsaj enkrat.

Vsi bi želeli nekaj povedati, pohvaliti dom, direktorja, osebje, natakario Jožico, zdravnika, medicinske sestre. Velika druž-

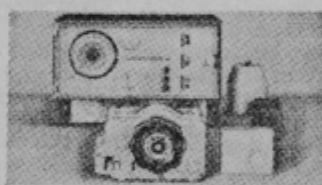
na, ki je hvaležna družbi za novi dom.

Ce bodo zbrali potrebna sredstva, bodo še letos začeli z gradnjo prizidka in tako dobili še nekaj dodatnih postelj. Stroški bi znašali, nekako okoli 790 milijonov, delili pa si medseboj: nekaj šmarska občina, nekaj šentjurska.

Ce bodo prizadevanja uspela, bo srečnejših še nekaj ljudi.

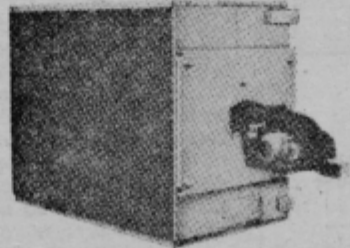
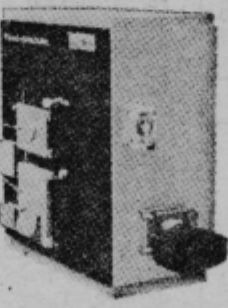
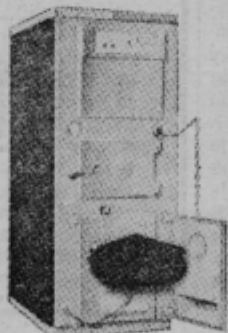
MILENKO STRASEK

TAM-STADLER

1. TOPLOVODNI KOTLI
2. OLJNI IN PLINSKI GORILNIKI
3. ELEKTRONSKA REGULACIJA

VSE ZA OGREVANJE

SUPERAVTOMATSKO OGREVANJE Z VAKUUMEMAJLIRANIMI BOJLERJI

Mednarodni patent No.250127

UNIVERZALNI KOTLI

- od 25.000 kcal/h naprej
- možnost kurjenja z oljem, s premogom ali plinom
- visoki izkoristki goriva
- vgrajena avtomatika za samodejno delovanje
- gorilniki
- zagotovljeni nadomestni deli in servis
- ugoden dinarski nakup

KOTLI Z DVOJNIM KURIŠČEM

- od 25.000 do 80.000 kcal/h
- možnost kurjenja s premogom, odpadki, oljem ali plinom
- visok izkoristek goriv
- samodejno delovanje

KOTLI ZA OLJE ALI PLIN

- od 200.000 do 3.000.000 kcal/h
- ugodne dimenzije
- visoki izkoristki
- za delovanje do 110°C
- za nizkotlačno paro do 0,5 atm
- kvalitetni gorilniki
- dinarski nakup

VARČNO OGREVANJE

TAM MARIBOR
OBRAT STUDENCI
62000 Maribor
Leningrajska 27

Šmarski dom ostarelih je eden najlepših tovrstnih domov v Sloveniji.

KAMNOLOM, ČLOVEŠKI BRODOLOM

KRAJANI IN POČITNIKARJI V PODGORI PRI ŠMARTNEM OB PAKI ZA REŠITEV PROBLEMA

Pred tedni nas je v redakciji obiskala Vera Pelko. S seboj je prinesla kar začetno mapo raznih pisanih materialov, ki govorijo o kamnolomu v Podgori pri Šmartnem ob Paki. Gre za kamnolom GIP Vegrad, PE Oljka Šmartno ob Paki, kjer naj bi na prostoru brez LOKACIJSKEGA DOVOLJENJA že več razstreljevali kamnenje in delali druga podobna opravila ter s tem ljudem v neposredni bližini povzročili določene težave. Gre namreč za to, da sistem razstreljevanja nimajo popolnoma urejenega, saj razstreljujejo tudi izven že prej določenih ur, ki so za beležene tudi na opozorilni tabli ob cesti. Gre tudi za to, da ob miniranju (globinskem in površinskem), daleč naokrog (tudi po 150 m) letijo večje gnote kamenja, ki padajo po travnikih, njivah, cestah, železnici. Gre še za to, da to miniranje povzroča poškodbe na bližnjih hišah, in to v obliki razpok v stenah, na strehi, razmarnost itd. Gre tudi za to, da je nekaj ljudi zaradi tega razstreljevanja tudi živčno bolnih. Skratka problemov je cela vrsta in krajanji so se odločili za akcijo, ki pa zaenkrat še ni rodila želenih uspehov. Obrnili so se tudi na razne institucije v Ljubljani, ki so dale prav krajanom, vendar se kljub temu kaj dosti ni spremenilo. Vegrad v kamnolomu dela naprej (v zadnjih dneh sicer z nekoliko zmanjšano kapaciteto) in baje celo pripravlja prodajo tega kamnoloma in to ljubljanskemu Gradisu. Torej prodali bodo nekaj, kar ni njihovo. In tudi če bi Gradis tisto kupil (kako, je vprašanje?) se situacija ne bi izboljšala, saj bi napravili betonarno za bodočo gradnjo hitre ceste. Okolje, ki je že tako prizadeto, bi postalo še slabše.

Sicer pa si oglejmo nekaj podrobnosti, ki smo jih dobili pri Edvardu Klančniku ml. v Podgori in predsedniku Krajevne skupnosti Francu Malusu v Šmartnem ob Paki. Še prej pa smo se po telefonu tudi pogovarjali s Stanetom Prašnikarjem, ki je vodja kamnoloma in je povedal nekako takole, da je tam kamnolom v raznih oblikah že od leta 1890 in da

so pač (zlasti vikendaši — op. p. po izjavi Prašnikarja) vedeli, kje bodo gradili. Sicer pa (še vedno Prašnikar) menda ne bomo ukinjali industrijo zaradi takšnih zadev. Zmenili smo se tudi za podroben obisk, vendar naj bo zaenkrat predstavljena ena stran in to stran prizadejih krajanov, do katerih Vegradovci pravzaprav čutijo bolj malo poslušanja. Res je, da nekatere stvari urejujejo, vendar prepočasno in za krajana zlasti premalo učinkovito. Človek dobi vtis, kot da bi vodo speljevali na nek milin... Pustimo to, pogledajmo primere krajanov, recimo Edvarda Klančnika:

»V stari Jugoslaviji so tam samo kuhali apno. Potem se je zamenjalo nekaj lastnikov, zdaj je Vegrad. Apnenice ni več. Kamnolom dela brez lokacije in dovoljenja za izkoriščanje kamna.«

V poročilu, ki ga je po ogledu prostora podal Republiški komite za energiko, Republiški rudarski inšpektorat z 21. marca letos za OZD GIP Vegrad, TOZD GI PE Oljka, Šmartno ob Paki med drugim piše, da »...dokler si dovoljenja za izkoriščanje ne pridobi, se v kamnolomu prepušča masovno miniranje. Rok: Takoj in velja do pridobitve dovoljenja za izkoriščanje.« In dalje: »...mora odpraviti pri izrednem letnem inšpekcijskem pregledu za 1. 7. ugotovljene nepravilnosti in pomanjkljivosti in izvršiti ukrepe, navedene v zavednem zapisniku...«

Republiški rudarski inšpektorat (vodil ga je republiški rudarski inšpektor Jurij Juranič) je ob pregledu ugotovil nekatere nepravilnosti in pomanjkljivosti, ki jih je treba odpraviti...

Ugotovljene so bile poškodbe naslednjih hiš in drugih objektov: pri Matildi Pavšek (razpoke v sobi, veži in hlevu), Edvardu Klančniku (razpoke nad okni, v sobi in garaži) in Edvardu Obuju (večje razpoke v vseh prostorih stanovanjske hiše).

Edvard Klančnik: »Ljudje vse razumejo, samo rabijo več ljudskega razumevanja!«

Pri Klančnikovih je tudi hčerka Edita, stara deset let, za katero je že pred dveh leti napisal zdravnik

Ivan But:

»Potrjujem, da že delj časa zdravim zgoraj imenovane otroke zaradi močne živčne prizadetosti, ki je nastala kot posledica eksplozij v kamnolomu. Uspeh zdravljenja je izredno slab iz razloga, ker dela v kamnolomu morajo teči svojo pot in seveda brez streljanja ne gre. Zato priporočamo, v kolikor je v močeh vašega podjetja (Vegrad op. p.), da te eksplozije omejite

Edvard Klančnik s »spominkom«, veliko skalo, ki je ob razstreljevanju v kamnolomu priletela v bližino njegove hiše iz oddaljenosti preko 200 metrov...

na gotovi čas tako, da bi bil otrok psihično pripravljen na njo. Sicer se otrok preveč ustraši.«

Zdaj z otrokom hodijo na preglede tudi v Ljubljano. Editin oče je izjavo zdravnika posredoval podjetju, vendar do danes ni bilo še nobenega odgovora!

Krajanji še niso končali z akcijo. Zbrali so šestnajst podpisnikov in obvestili Gradis, kako je s celotno zadevo. Pridružili so se jim tudi počitnikarji in to 24.

Edvard Klančnik: »Dali smo cel »regiment« pritožb, prošnji in opozoril, izboljšav pa ni in tudi upanja na boljše ni. Če bo tu nov obrat, potem bo z vsem koncem.«

Vera Pelko, rojena v tistih krajih: »Poglejte: z ene strani bo svoje dal trboveljski dimnik, z druge termoelektrarna Šostanj in tu še kamnolom oziroma bodoča betonarna. Praktično bomo uničili še tisti del narave, ki jo imamo. Ne gre toliko za nas, počitnikarje, ki smo se iz Celja umaknili prav zaradi tam nemogočega zraka, ampak za krajanje, ki so v

neposredni bližini kamnoloma, ki povzroča takšne težave in neprijetnosti. Tu je treba nekaj narediti.«

Franc Malus, predsednik KS Šmartno ob Paki: »To je zelo delikatna stvar. Vse skupaj je treba gledati z dveh strani, tako Vegradove in gospodarske ter seveda krajanove. Mi smo ta problem že obravnavali na svetu krajevne skupnosti. Oba imata v bistvu prav! Koristno za kraj je, da je ta kolektiv pri nas, zastopati pa seveda moramo tudi interese občanov. Stvar se je za

komplikirala ob zadnjem globinskem miniranju, ko prizadeti Gaberšek ni hotel podpisati, ker je to na njegovi zemlji. Ko so razstreljevali na klasičen način ni bilo takšnih problemov, ki so nastali zdaj, pri globinskem razstreljevanju. Ne vem, kako se bo stvar razvijala. Če bo Gradis to res kupil, ne bo nič boljše. Če se bo kamnolom širil, bo treba hiše v njegovi neposredni bližini prestaviti. Globinski odkop in hiše — to ne gre skupaj. Na sestanku je Vegrad obljubil, da bo poravnal

nastalo škodo. Zdaj je mrtvem stanju. Jaz ljudi stopim. Če bi bil sam bi si čimprej poiskal drugam. To je vse skupaj zelo problematično.«

Tako, zdaj pa se znajde v tem začaranem krogu. Upajmo, da se bo vse skupaj pametno rešilo (čimprej in da podgorški kamnolom resnično ne bo postal veški brodolom!

P. S.: Ni pa to edino »slo« Vegrada, saj pri činskem sodišču Velenje od leta 1972 dalje (pod som P 39/72) teče tožba njihov obrat na hribu Ga v Gorenju. Tožita Anton Berta Azman. Menda tudi skupna tožba. Do da pa se ni rešilo še nič! Negredno pod tem krajem najbolj prizadeta Marija Alojz Ločičnik. Torej je res zadnji čas, da se vse reši, zlasti zaradi prizade krajanov, varstva okolja vsega kar sodi zraven. Še to: v Sloveniji je kamnolomov, od katerih lahko obratuje 170, vse talo je divje in uničuje ravo. Kam plovemo? Tekst in foto: TONE VRA

JE PSOV PREVEČ?

Takoj na začetku naj poudarim nekaj, da ne bo pomote in prehude krvi s strani prijateljev živali. Ničesar nimamo proti psom, mačkam ali kakršnimkoli drugim živalim, boljšim ali slabšim prijateljem človeka! Zdi pa se nam pomembno opozoriti s tem v zvezi na določene posledice in tudi dobre (slabe) sosedske odnose!

Ni še dolgo tega, kar so nas inšpektorji v razgovoru opozorili, da v Celju narasča število psov — v stanovanjskih strnjinih naselij. Le malokje je stanovalec dovolil hišni svet, da imajo v stanovanju psa, čeprav bi vsakdo moral imeti takšno dovoljenje. Kajti, v bloku s številnimi stanovanji, s tem pa stanovalci in otroki, pri naša lastništvo psa tudi določene neprijetnosti (ki

se lahko razvijejo v nevarnosti) za okolico.

Psi morajo iz zaprtih stanovanj! Na sprehod! Ne koč so pse nujno potrebovali na osamljenih kmetijah, kjer pa so imeli prostost in možnost za gibanje. Danes jih lastniki »sprehajajo« na dvorišču ali v parku. Večkrat tudi brez vrvice, čeprav je ta v parku obvezna, kar gotovo ni prijetno, če se ti nenadoma zakadi pod nogo velik štirinožec, ti pa otrpneš od strahu.

In kaj se lahko (tudi se je, kot pripovedujejo naši bralci) zgodi v blokih.

Trije primeri: Sosedov kratkohačnik se je zaigral na dvorišču in nenadoma občutil tako hudo potrebo, da ni mogel več do tretjega nadstropja. Sestletnik se je pomočil ob zid bloka. Druga sosed

ga je ozmerjala z nesramnim paglavcem, ki nima vzgoje. Ta ista sosed pa vsako jutro in večer popelje svojega ljubljence k drevesu na dvorišče, kjer štirinožec stoji na treh nogah.

Sosed se je razburil na otroka, ki je pisal na stopnišču po tleh s kreda. Ta isti sosed se nikdar ne spomni, da bi izpred vrat sestanovalec »pospravil« iztrebke, ki jih pušča njegov živalski prijatelj.

Ko je sosed dobila na štirinajstletni obisk soročnika, se je druga razburjala, saj ni čudno, da potem plačujemo toliko vode. Ta ista sosed pa vsak večer koplje v polni kadi svojega »puhka«.

Vidite, tako grede marsikod sicer dobri sosedski odnosi po zlu, še bolj pa je ob vsem tem zaskr-

bljujoča higiena. Današnji otroci niso navajeni na iztrebke in sploh razne izločke, čeprav starejši pravijo, kako so se nekoč radi igrali po dvoriščih s tistim, kar kokoši niso prebavile.

Nismo utrjeni, nastopajo razna ciklična obdobja, ko smo izredno dovzetni za nekatere obolenja. Čisto okoli je pa nedvomno mnogo pripomore k temu, da bo zdravje nas in naših otrok boljše.

Pes je lepa žival, marsikdo bi ga rad imel, vendar se mnogim smili žival, da bi morala biti zaprta v stanovanju ves dopoldan, drugi zopet menijo, da blok ni primerna oblika bivanja za štirinožca itd. Toliko za premislek in brez zamere!

M. SENICAR

FRAN ROŠ

ZVESTA ČETA

36

Da, bila je Majda. Zdaj se je sama praela domov s sestanka s tem praznim, domišljavim aristokratom, ki se je rad hvalil, da ne pozna ženske, ki bi se mu bila protivila.

Tine jo je ustavil in zdelo se mu je, da vsa živa žari po poljubih s strastnim, zmagovitim častnikom. Prijatelj-sko in mirno ji je dejal:

»Majda, boj se človeka, ki te hoče zamamiti, ki je oduren vsiljivec na naši zemlji. Izmed tistih je, ki so krivi našega gorja.«

»Ah, saj nič ni bilo! Sicer pa sem tebi najmanj odgovorna za to,« je odvrnila z užaljeno trmo.

»V Milanovem imenu te prosim, varuj se ga! V imenu tvojega mrtvega brata, ki mi je bil prijatelj. Ne žali njegovega spomina! Veruj mi, da ti hočem dobro! Ostanj naša, bodi z nami v tej borbi za življenje in smrt!«

Zadelo jo je v srce, orosile so se ji oči. Ni mu mogla pogledati v oči, ko sta se poslovila. Tine je začutil, da je zmagal.

Še tisto noč, pred jutrom, je Stane umrl. Izbruhal je zadnjo kri in se je umiril na veke. Doktor Travnar mu je zatislil oči.

Tine je stopil k mrtvecu po slovo. Z Vero je stal molče ob truplu. Trepatala je in se oprijemala njegove desnice. Tedaj je čutil v sebi moč, da bi jo ponesel od tod v neznane, srečnejše kraje.

Na Stanetovih licih je plaval rahel nasmeh. Bil je izraz tiste sladke vere, zavoljo katere je padel.

V Tinetu je plapolala slast nelzmerne bolesti. Ležal je v gozdu nad trgov, v divjem srdu je jokal in krčil pesti. Nato se je napolnil k Poldetu v hrib. Pod lipo sta določevala pota tisti usodi, ki ruši nasilje in prinaša nov čas.

Tih je bil Stanetov pogreb. Medlo je svetilo sonce po dežju, ko so pogrebci stali na griču za trgov. V molku vseh je bil gnev na nasilje, ki je umorilo to mlado življenje, je bila vera, ki jo je mrtvec vsem zapustil v dedščino.

Pogreznilo se je truplo, a vera je rasla kakor iz tega groba, iz težke grude bednega rodu. Staremu župniku je drgetal glas.

Doktor Travnar je izpregovoril o velikih žrtvah, ki so položene prihodnosti na oltar in bo z njimi pridobljeno vse, za kar je živel in umrl Stane.

Nadučitelj Pavlič je sklonjen trepetal kakor bilka. Vsa

v črnem mu je stala ob strani Vera in kakor je bila se strla, se je oče opiral ob njo.

Tudi Polde je bil dospel in je po pogrebu stopil v s Tinetom, ki se je prihodnji dan vračal v mesto. Š vojak, a zdaj poln zavesti, da zanj ni udarca, ki bi mogel zadeti v dušo. V vsem trpljenju, ki ga še čaka, gledal v bližnji dalji obrise nove dobe. V njen preobraz zaverovan bo nosil gore bremen, če treba. Ki bogato bo plačilo!

Iz mesta so ga pošiljali spet v oficirsko šolo, po d letih spet, ali zdaj samo za službo v zaledju. In še st je imel, da ga niso spoznali za zdravega in poslali vse k drugam.

Z Ivanom Megličem je preživel zadnji večer pri odhodu. In Fran Malgaj je bil tu, poročnik z zlato medaljo, ki sp mu jo dali za fantovsko gesto na laški fronti, kjer je branil pač samo slovensko zemljo ob Soči.

Pridružili so se še vojaki, sami dobri fantje, in čali so se z družbo deklic, znank izpred nekaj let, tako so krenili v gostilno »Pri zlatem jelenu«.

Govorili so in peli, kljub vsem težavam, saj so krepko odpirali novi razgledi. In bilo je kakor košček tiste vedre preteklosti, da, čeprav je bilo k temu občasno treba nekaj smeje domišljije.

Ze pozno so stopili v kavarno, v tisto, kjer je slovenska beseda prepovedana.

Meščani, ki so se shajali tod, so v teh dneh spet nosili glave. Nemci so se vendar bližali Parizu, in nedavnem shodu v mestu so bile izgovorjene besede, Jugoslavije nikoli ne bo, ker je Nemci ne bodo dopuščali Pota k morju in svojih manjšin si ne puste jemati.

ZIVAHNO V KONJENISKEM KLUBU

Znano je, da je Konjeniški klub Celje-Skofja vas nekaj časa miroval, predvsem zaradi številnih organizacijskih sprememb in selitve iz utesenjenih prostorov na Mariborski cesti v Skofjo vas, kjer imajo nove hleve in vadbeni poligon. Zdaj, ko so uredili najosnovnejše naloge, da lahko nemoteno delajo, so se posvetili vadbi in tekmovanjem, saj želijo vrniti Celju nekdanji sloves, ki ga je konjenišvo že ime-

lo. Zato so pred nedavnim pripravili tekmovanje, ali bolje rečeno medklubsko srečanje klubov iz Ljubljane, Maribora in Celja, da bi s tem nekako odprli jahalno sezono. S tem srečanjem so počastili tudi letošnje jubileje, ki jih slavita predsednik Tito in partija. Tako lahko zapišemo, da celjski konjeniški klub po 31-letih delovanja ponovno močnejše oživilja svojo dejavnost, torej športno dejavnost in upajmo, da bomo čez nekaj let že pričali dobrih rezultatov.

V Konjeniskem klubu si želijo tudi trdnjega sodelovanja z družbeno skupnostjo. Lahko bi nastopali ob različnih priložnostih ob občinskih praznikih celjskega območja in podobno. Vsekakor je njihov predlog vreden temeljitega razmisleka. Naš posnetek prikazuje štiri ponje, zdaj imajo samo še enega, zato, da lahko tudi najmlajši sedejo v sedlo in okusijo lepoto ježe. To je omogočeno vsakomur, le nekaj dobre volje treba zbrati in editi v Skofjo vas, kjer je zdaj doma celjski konjeniški šport, v obujanju, kot smo lahko ugotovili iz načrtov njihovega dela.

RIBIČI ZBOROVALI

Minuli petek je bila seja Ribiške družine iz Sempetra. Najprej so poudarili vlogo ribiškega doma v Presarjih ter tamkajšnjih ribnikov, nato pa so med drugim pohvalili tudi prizadevno delo mladinske in pionirske sekcije, ki se udeležujeta raznih tekmovanj in akcij ter dosegata zavidljive uspehe. Ob koncu so sprejeli tudi nov statut in več pravilnikov Ribiške družine, kajti izid novega zakona o sladkovodnem ribištvu je zahteval prilagoditev samoupravnih zakonodaj.

EDI MASNEC

ALPINISTIČNI KOTIČEK

DOSTOJNI PRAZNIKI

SEDEM CELJSKIH PLEZALCEV V PAKLENICI

Sedem članov in pripravnikov celjskega odseka je plezalo v Paklenici (Velebit) v času od 23. aprila do 3. maja. Naveze so prihajale pod znano ostenje Anica Kuka, Cuka in Glavic v dneh pred prazniki in se menjavale v različnih smereh od III. pa do VI. težavnostne stopnje. Ob štiridesetih ponovitvah so bile izplezane tudi tri nove smeri. Udeleženci: Knez Franček, Zupan Jože, Gomze Igor, Šah Marjana, Reberčnik Panika, Horvat Franc, Črepinšek Janez. Ponovljene smeri VI. stopnje: Klin, Brit Klina, Jenjeva, Funkcija in Faikina. Ostale ponovitve od III. do V.: Akademska, Brit za mali čekič, Kokušna, Karabore, Kaminska, Smer skozi okno, Severni greben Cuka, Centralni kamin Cuka, Bivak Jaruga in Rampa kamin. Tri nove, prvenstvene celjske smeri: Kače — IV+AO (9 ur) — plezala Knez Franček in Zupan Jože. Cvrčev steber — spominska (v spomin na mariborskega alpinista Cverlina, ki se je smrtno ponesrečil na začetku letošnje zime v Triglavu) — V Al

(17 ur) — plezala Knez Franček in Zupan Jože. Smer Figa — IV do V (4 ure) plezala Knez Franček, Reberčnik Panika.

Plezalca Gračner Brane in Gračner Jožica sta plezala v Kleku smeri HPD in Omladinsko (III do IV+). Ostali člani in pripravniki so plezali ali pa lenarili v stenah nad Okrešljem, predvsem v Mrzli gori.

Začela se je sezona šolskih in sindikalnih izletov in že na prvih se je pokazala stara »vršina« teh množičnih pohodov: onesnaženje gorskih dobin, poti in okolice

planinskih postojank. Pri tem lahko ugotovljamo, da glavna krivda za taka dejanja predvsem v našem zaščitenem gorskem svetu, pa de na vodje izletov. To pa so pedagoški delavci in organizatorji, ki ne napravijo pred izletom najvažnejšega: podučitev otrok in razlaga, kam sploh gredo, kaj predstavlja čist gorski svet za sedanjo in bodočo generacijo in kaj je sploh zaščita narave. Drugače si ne moremo misliti, da za takim izletom ostanejo kupi svetleših tetrapakov in s polivinilom markirana pot od ceste pa do planinske postojanke. Mislim, da bi morali na prevzgojo pred takimi izleti najprej vodje, nato pa šele mladi udeleženci sami.

Tudi letos se bodo verjetno pojavile skupine mladih planincev na težjih planinskih poteh in vzponih. Dosedanje izkušnje nam povedo, da so ponavadi ti izleti na zahtevnejše vrhove premalo strokovno vodeni in da pri izletih organizator preveč računa na pomoč srednjih okoliščin kot pa na svoje lastno znanje. Vsak teden se tudi v domačih hribih lahko ponovi »Breithorn« škofjeloške gimnazije. Za vse težje izlete je ponudila GRS Celje brezplačno spremljevalca in vodnika, pa se te ponudbe še nihče ni poslužil. Upamo, da bo po katastrofi v Švici spremstvo strokovnjaka na takem izletu usklajeno. Na stiski: detajl iz stene v Paklenici

dobra knjiga

najboljši prijatelj

PREBOLD: NOVE ZNAČKE

Zbiralci značk bodo prav gotovo veseli dveh novih serij značk, ki jih je izdalo Turistično društvo Prebold. Na njih sta upodobljena narodni heroj Slavko Šlander in znani slovenski skladatelj Anton Schwab, oba Preboldčana. Značke so izdali v počastitev 40-letnice ustanovnega kongresa slovenske komunistične partije in 40. obletnice prihoda tovariša Tita na čelo partije ter njegovega 85. rojstnega dne.

ŽALEC: MATURANTSKI PLES

V Žalcu je bilo letos že toliko prireditve kot že dolgo ne. Tako je bil v restavraciji veleblagovnice prvi maturantski ples, na katerem je za prijetno razpoloženje igral ansambel Jogy band, da pa je bilo še bolj veselo, so za razpoloženje poskrbeli z zabavnimi in družabnimi igrami.

»350 dinarjev ali sedem dni zapora,« reče sodnik za prekrške klatežu.

»Razumem, tovariš sodnik, vzel bom 350 dinarjev.«

Zdravnik zaskrbljeno javi srečnemu očetu:

»Vse je v redu, toda otrok je težak komaj dva kilograma.«

»Kaj pa ste pričakovali? Poročila sva se komaj pred tremi tedni.«

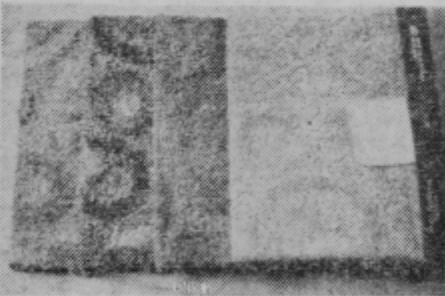

PRIPOROČA

Tokrat smo obiskali prodajno enoto v Sočanju — Opremo. Izbira je dovolj pestra, zato dovolite, da vam danes predstavimo le del blaga, ki vam je na voljo v tej prodajalni.

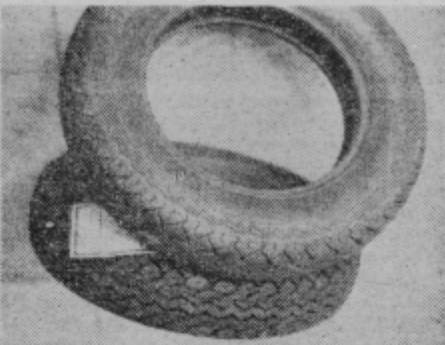
Najsodobnejša svetila

Vse vrste in barvne inačice itisonov

Laki za les, kovine

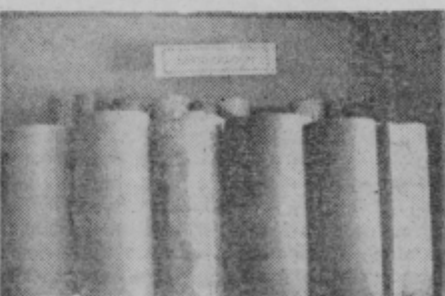
Avtomobilske gume Traya, že močno iskane na tržišču

Tapete v najrazličnejših vzorcih

Kolesa, moška in ženska, otroška

Več vrst talnih oblog

Staša Gorenšek

BLAZER IN PISANO KRILO

Blazer in pisano krilo je najbolj aktualna, sveža in modna spomladansko-poletna kombinacija. Pri tej je krilo narejeno iz tankih bombažnih ali mešanih materialov in ukrojeno v modnem širokem kroju. Lahko je nagubano v pasu ali v bokih, lahko pa ima nabor tudi ob spodnjem robu. Krila so sešita iz vzorčastih, največkrat cvetličnih tkanin. Takšno krilo je tudi sicer nepogrešljiv del letošnje sezone. Blazer, oblečen k vzorčastemu krilu, naredi še učinkovitejšo modno kombinacijo. Se posebno svetel ali v eni od novih nežnih tonov, ki pa se mora z barvami krila lepo ujemati. Sicer pa je blazer oprijet, nekoliko bolj po moško krojen z ravnimi poudarjenimi rameni in našitimi žepi. Reverji so koničasti. Če imate svetel poletni kostim s takšnimi blazerjem, si priskrbite le še pisano krilo in imeli boste še drug, modnejši in trenutno lepši kostim.

USPEH

Zdaj že brez dvoma lahko zapišemo, da Celje vse bolj postaja mesto mladih, kvalitetnih športnikov, od katerih v bližnji prihodnosti po temeljitih in vestnem ter načrtnem delu lahko še veliko pričakujemo. Poglejmo samo nekaj podatkov: mladi celjski rokometarji so pred meseci osvojili naslov državnega prvaka (lani so bili drugi) in imajo v svojih vrstah državnega reprezentanta Ivezica ter potencialnega kandidata Anderluha (žal trenutno poškodovan). Od obeh je še cela plejada odličnih igralcev iz domačih logov.

Pred dnevi so nas razveselili mladi košarkarji Celje, ki so na državnem prvenstvu osvojili odlično tretje mesto (lani četrto), čeprav bi lahko z malo več sreče bili tudi prvi, saj so dva poraza doživeli z vsega petimi pikami! Tudi tu so igralci iz domačih logov, med katerimi trenutno prednjačita Pipan (najboljši strellec turnirja) in Golc. Enakovredno so se kosali z Crveno zvezdo in Zadrom (obe članski ekipi nastopata v 1. zvezni ligi) in Zelezničarjem iz Čačka, ki se je letos ponovno uvrstil med najboljše. Celjani so takorekoč edini iz »provinc«, vendar vztrajno dokazujejo, da to ni edino merilo za nekaj manj!

Posebej ni treba naštevati uspehov atletov Kladivarja, ki s svojimi mladimi ekipami segajo po najvišjih mestih v državi. Med njimi je tudi cela vrsta odličnih posameznikov.

Poleg teh ekipnih športov pa ne moremo tudi mimo nekaterih odličnih posameznikov v drugih panogah: Jezernikova uspeva v smučanju, Habjan v judu, Javerškova v kegljanju, Malec in Jagrova v streljanju... Če prištejemo še mlade, obetajoče športnike v nogometu, šahu, hokeju na ledu in letalstvu potem vidimo, da je Celje trenutno mesto mladih, resnično obetajočih športnikov.

Zlasti hvaležni so dosežki v rokometu in košarki, kjer tudi Jugoslavija kot celota igra v svetovnem merilu izredno pomembno vlogo.

Ta množičen potencial govori dvoje: da smo politiko telesne kulture na našem območju dobro in pravilno zastavili ter da nas to tudi obvezuje za nadaljnje akcije, če želimo to kvalitetno osnovo zagnati še na višjo, kvalitetnejšo raven, ki se meri po članskih dosežkih. Temelji so, poskušajmo nekaj iz njih tudi zgraditi!

TONE VRABL

NOGOMET: NIČ NOVEGA

V republiški nogometni ligi ni prišlo do sprememb. V 18. kolu je vodeča ekipa Rudarja iz Velenja sicer s težavo, toda zaslužno premagala Izolo 1:0. V drugem srečanju pa so nogometaši Kladivarja premagali Smartno z 2:0. Strellec obeh zadetkov je bil Marjan Dobrajc, ki pa bo moral zaradi drugega rumenega kartona v prihodnji tekmi počivati. Skoda!

Po srečanju, ki je v Celju ogrelo preko 800 gledalcev, nam je vodja ekipe Smartnega in predsednik Avgust Reberšak povedal: »Točki smo izgubili v prvem polčasu, ko smo bili nesigurni in neodločni v obrambi. Pozneje je bilo bolje, toda v napadu so naši strelci ponovno pokazali neučinkovitost. Omeniti pa moramo, da smo tokrat svoje vrste tudi pomladili z mladimi igralci.«

Trener Kladivarja Ilija Ubavič je bil zadovoljen z igro svojih varovancev:

»Kolektivna igra v obrambi je onemogočila hitrim igralcem Smartnega, da bi presenetili vratarja Stancerja. V napadu smo izkoristili dve priložnosti. Toda obe točki nam le dajo možnosti, da se uvrstimo pod sam vrh tablice. Boljši igralci so tokrat bili Stancer, Sivka, Kuder in Dobrajc.«

Na lestvici so Velenjčani še vedno prvi z 28 točkami, Kladivar je tretji s 24 točkami, Smartno pa je sedmo z 19 točkami.

J. KUZMA

PO ZMAGI NAD PARTIZANOM

VZET ZADNJI SKALP

ZAGOTOVLJEN OBSTANEK MED NAJBOLJŠIMI

Tri kola pred koncem letošnjega državnega prvenstva v rokometu je že marsikaj bolj jasno, kot je bilo nekaj kol nazaj. Jasno je sicer samo v enem delu in to spodnjem, medtem ko se je na vrhu prav po zaslugi Celjanov vse skupaj močno zapletlo. Celjski rokometarji, ki z nekaterimi premori že več let nastopajo v prvi zvezni ligi, doslej v borbi za točke še niso okusili sladkosti zmage nad bjelovarskim Partizanom, večkratnim državnim in pokalnim ter tudi evropskim prvakom. Tokrat je bilo srečanje na moč pomembno za oba partnerja: Celjani so MORALI zmagati ter si tako zagotoviti vozovnico za nastop med najboljšimi tudi za prihodnje obdobje, gostje pa bi tudi MORALI zmagati, če hočejo znova postati državni prvaki.

Bitka v hali Golovec, ki je vsaj za rokometna srečanja že zdavnaj krepko pretesna, je bila neizprosna. Domačini so izgorevali v veliki želji, da premagajo renomiranega nasprotnika ter si tako SAMI zagotovijo mesto v elitni rokometni družbi. Za domačine so nastopali TRIJE držav-

ni reprezentanti, za goste SEDEM! Naš reprezentant pa je bila tako kot mnogokrat doslej publika, ki je z neverjetno močjo nosila domačo ekipo. Rezultat 23:21! Padel je zadnji skalp, saj je bjelovarski Partizan edina ekipa, ki je Celjani v borbi za točke niso uspeli niti enkrat premagati. In ta poslednja trdnjava je padla ob najbolj pravem času. Koga lahko v tej neizprosni bitki posebej pohvalimo? Verjetno nobenega, kajti to je zmaga celote na čelu z velikim strategom trenerjem Tonetom Goršičem. Zdaj imajo Celjani 22 točk in so s pozitivno razliko v golih na osmem mestu. V prihodnjem kolu gostujejo v Crvenki, potem pa zadnjikrat doma proti beograjski Crveni Zvezdi. Plan za letošnje leto je takorekoč izpolnjen. Celjani bodo ostali med najboljšimi! To si tudi zaslužijo, saj so jih v zadnjem času pestile številne težave — od poškodb do bolezni. Vsakočiti so morali mladi, ki so tudi zdržali težko breme iger v kotlu rokometne kuhinje. Ni toliko vzdržalo znanje kot SRCE, koterega celjski igralci brez dvoma imajo.

Z zadnjo zmago pa so Celjani dosegli še nekaj: sebi so zagotovili obstanek, istočasno pa so zapletli položaj na vrhu lestvice, saj zdaj do konca prvenstva ne bo jasno, kdo bo prvak — Krivaja ali Partizan. Da bo čar še večji, se bosta obadva srečala v zadnjem kolu v Bjelovarju.

Proti Partizanu so nadvse lepo in predvsem pomembno zmago zabeležili: Zorko, Mrovič 1, Luskar, Miha Bojevič 1, Božič 1, Vukoje 11 (5), Peunik, Levstik 2 (2), Vlado Bojevič 5, Ivezic 2 in Marguč.

V republiški moški ligi je Minerva doma premagala Milnotest (na lestvici je tretja, v prihodnjem kolu pa gostuje v Ormožu), Šostanj pa je prav tako zmagal v Brežicah (na lestvici je četrta, v prihodnjem kolu pa iga doma proti vodečemu Jadranu iz Kozlne). V ženski republiški ligi je Smartno tesno zmagalo v Brežicah (na lestvici so druge, v prihodnjem kolu pa gostujejo v Kamniku), Velenje pa doma proti Izoli (na lestvici so sedme, v prihodnjem kolu pa gostujejo v Predvoru).

TONE VRABL

Po nekajtedenski »prisilni« pavzi zaradi poškodbe roke se je v ekipo ponovno vrnil veliki strateg Miha Bojović. Niso iz trte izvite izjave, da pomeni za celjsko ekipo njegova vrnitev pravo osvežitev in udarno moč. Proti Partizanu je dobesedno blestel in celo reprezentanti s slovečimi imeni mu niso mogli do živega...

Foto: TONE TAVCAR

KOŠARKA

TRETJI V DRŽAVI!

NAJBOLJŠI STRELEC JE BIL ALEŠ PIPAN

Tri dni bojov pod koši v dvorani TSC v Celju za naslov državnega mladinskega prvaka smo bili priča kvalitetni košarki, kjer je o končni razvrstitvi nastopajočih ekip, povsem izenačenih, več ali manj odločala športna sreča, večja zbranos, boljši živci

in še vrsta drugih okoliščin. Znanje tehnike, obvladanje taktike, skoki pod koši, lovljenje odbitih žog, hitrost, preciznost pri za-

ključnih metih in še vse ostalo kar sodi k dobri košarkarski igri — vse to so pokazali mladinci v večji ali manjši meri od vseh nastopajočih ekip. Mladi Celjani so v teh bojih izgorevali v želji, da bi stopili na najvišjo stopnico. V prvi tekmi s Crveno zvezdo iz Beograda so slabo pričeli. Ze v treh minutah igre so gostje pobegnili Celjanom. To razliko so Celjani lovili vso tekmo in šele štiri minute pred koncem so prvič rezultat izenačili, nato še dvakrat na 75:75 in 77:77, vendar smo bili v zadnjih sekundah priče pri vsega točki prednosti za ČZ čudni odločitvi sodnika Matijevića, ki je Celjanom odvzel žogo in nezasluzen poraz je bil tu. V drugi tekmi so se mladi Celjani povsem zaslužno oddolžili Zelezničarju iz Čačka za poraz na PP državnega prvenstva. Zmagali so zaslužno z 86:79. V tretji tekmi, kjer so bile še množnosti za osvajitev državnega prvaka, v srečanju z Zadrom, so Celjani odlično pričeli, povedli kar s 13-timi koši prednosti, vendar je ta razlika splahnela že v 1. polčasu, v drugem pa so gostje pobegnili za 8 košev razlike. Zopet so jih Celjani s hitro igro lovili, vselej pa so obstali pri koš razliki. Fi-niš je bil izredno razburljiv, prav v teh trenutkih pa igralci niso imeli športne sreče pri zaključnih metih.

Rezultati — Zadar : Zelezničar 88:82, Celje : Crvena zvezda 82:83, Zadar : Crvena zvezda 84:82, Celje : Zelezničar 88:79, Crvena zvezda : Zelezničar 95:88 in Celje : Zadar 86:90. Vrstni red — 1. Zadar, 2. Crvena zvezda, 3. Celje, 4. Zelezničar. Celjani so s tretjim mestom dosegli doslej svoj največji uspeh na mladinskih državnih prvenstvih. Pokazali so odlično igro, polno hitrosti in kljub pomanjkanju visokih centrov so se enakovredno borili z ostalimi nasprotniki. Najboljši strellec prvenstva je bil Celjan Aleš Pipan z 90 koši in je prejel poseben pokal. Trener KK Celje Zmago Sagadin je med drugim dejal:

»Odločili so tokrat živci in športna sreča. Lahko bi bili prvi. Zadar je igral sproščeno in zmagal, čeprav bi si naslov prvaka prej zaslužila Crvena zvezda, ki je bila na turnirju najboljša.«

K. JUG

Aleš Pipan je bil najboljši strellec turnirja, za kar je dobil poseben pokal, katerega mu je izročil neumorni organizator YU košarkarskega festivala in mladinskega državnega prvenstva Branko Martič.

Foto: TONE TAVCAR

Tretji v državi — mladi košarkarji KK Celje (stojijo od leve proti desni) Pipan, Zorko, Kuder, Vrečar, Pongrac, Golc in trener Zmago Sagadin, čepijo Prezelj, Erjavec, Trobiš, Rozman, Ramskugler, Benčan in tehnični vodja Franček Zorko.

Foto: TONE TAVCAR

NA KRATKO

Dušan Prezelj je dosegel lep uspeh na Reki, kjer je zmagal v skoku v višino z 213 cm, kar je za dva centimetra manj, kot je njegov republiški rekord. Cop je bil drugi, prav tako pa sta bila druga tudi Sjekloča (200 in 400 m) in Kopitar (400 m ovire).

x x x

Marjan Habjan je bil na pripravah državne judo reprezentance. Žal se tokrat ni uspel uvrstiti v ekipo za evropsko prvenstvo, ker v vsaki disciplini nastopa za vsako državo po en tekmovalcu. To pa ni nobena tragedija, saj je Habjan mlad tekmovalcu, ki lahko z vestnim delom še veliko doseže. To je že tudi dokazal v letošnjem letu, ko je med drugim osvojil na Balkanskem prvenstvu bronasto medaljo. Samo tako naprej!

x x x

V Lescah pri Bledu se je končalo letošnje republiško prvenstvo v jadralnem letalstvu. Celjani so dosegli naslednje uvrstitve: Pešec je bil drugi, Starovič četrta, Peperko (lanski prvak) osmi, Millač trinajsti in Liliija osemnajsti. Odlična Rojnik in Klinar nista nastopila. Odlična tradicija celjskih jadralcev se tako po uspehih nadaljuje!

x x x

V Rogaški Slatini je bil tradicionalni brzopotezni turnir, kjer je nastopilo 45 šahistov. Zmagala sta Celjan Pešec in Zalčan Brinovec, Brvar je bil četrta in Dreksler peti. V tolažilni skupini je zmagal Skupinač.

x x x

V soboto se bo poročil Bogdan Povalej, strokovni tajnik pri TKS Celje. V zakonu naj bo vsaj tako uspešen kot prej na športnem področju, zlasti v rokometu. Pa varno vožnjo!

x x x

V mladi amaterski nogometni reprezentanci bosta nastopila tudi član Kladivarja Dušan Kokotec in član Smartnega Mitja Zeleznik. Čestitamo in da bi dobro udarjala po okroglem usnju!

x x x

Ponovno na kolo za zdravo telo! Torej kolesarska trim akcija v Celju bo v nedeljo, 15. maja po že ustaljeni progi, dolgi 28 km. Startna mesta so na Otoku, Ostrožnem, Smartnem, Arclinu, Trnovljah, Teharju in Skalni kleti. Start bo med pol osmo in deseto uro zjutraj, progo pa morate prevoziti najkasneje do dvanajste ure in to do tiste postaje, kjer ste oz. boste startali. Ob koncu morate oddati kontrolni karton s sedmimi žigi. In še zanimivost letošnje akcije: na vseh startnih mestih bodo pregledali kolesa, če so brezhibna za vožnjo. Otroci od 7. do 14. leta gredo lahko na pot v spremstvu staršev ali s pričevalom o opravljenem kolesarskem izpitu. Po poti bo več kontrol, ki bodo pazile na to, da bodo udeleženci vozili po cestno prometnih predpisih, da ne bi prišlo do morebitnih nesreč. Ob močnejšem dežju bo prireditelj naslednjo nedeljo pod istim pogoji. Torej v nedeljo vsi na kolo za zdravo telo! Pa pametno vozite, saj gre samo za rekreacijsko vajo, ne pa za tekmovalstvo!

x x x

Celjski strelci so se ponovno izkazali tokrat na tradicionalnem tekmovalstvu v Zaboku, kjer so zmagali ekipno in med posamezniki, kjer je bil najboljši Tone Jager, Tone Pihlar pa je bil tretji. Za ekipo sta poleg omenjenih tekmovalcev nastopila še Ervin Seršen in Jože Jeram.

ZA VAŠ DOM

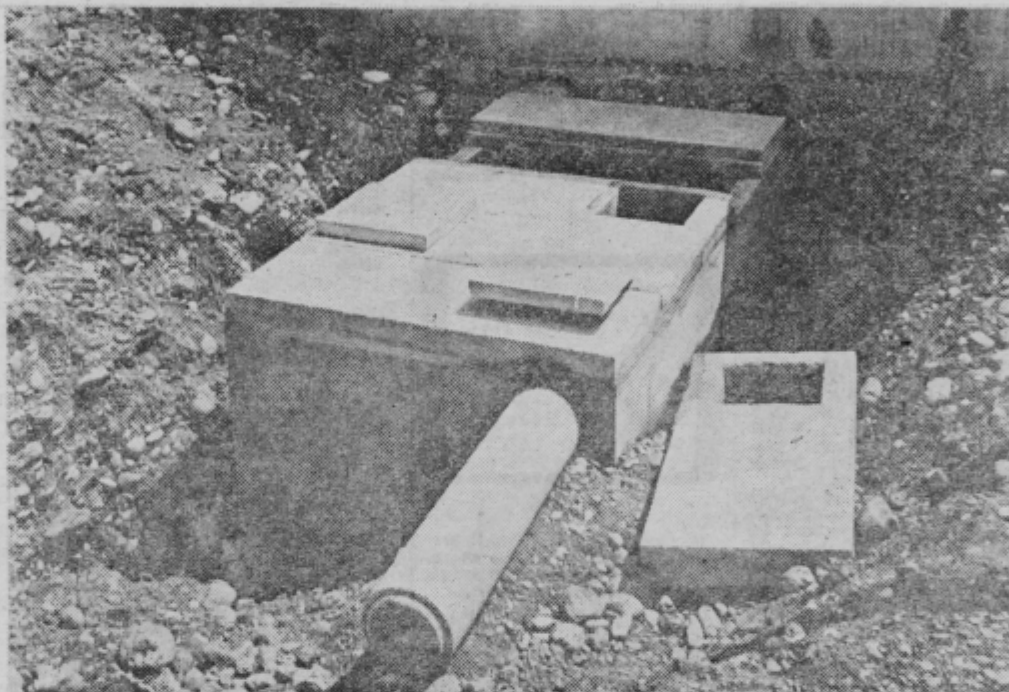
INDUSTRIJSKO GRADBENO PODJETJE "GRADNJA" ŽALEC MONTAŽNA TROPREKATNA GREZNICA

Individualna gradnja je lahko še cenejša, če uporabljate pri gradnji pravilne materiale. Zato uporabljajte naš nov izdelek MONTAŽNO TROPREKATNO GREZNICO in prihranili boste na denarju in času.

KAKO? Sporočite svoje želje nam ali trgovini z gradbenim materialom na vašem območju. Ponudili vam bomo več tipov montažnih troprekatnih greznic glede na potrebe vašega gospodinjstva.

IN KAJ MORATE STORITI SAMI? Izkoplajte primerno jamo, zabetonirajte tla in vaše glavno delo je končano. Montaža je enostavna in hitra. Prihranek na ceni in delu je 40—60 odst. v primerjavi s klasično izvedbo. Na vašo željo vam naše izdelke tudi montiramo!

NIKAR NE ODLAŠAJTE, OBRNITE SE NA NAS IN ZADOVOLJNI BOSTE!

PGP GRADNJA
63310 ŽALEC,
Aškerčeva 4
telefon: (063) 710-740
710-783

PROIZVODNJA
GRADBENEGA
MATERIALA

Latkova vas pri
Preboldu, telefon
(063) 722-027

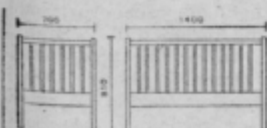
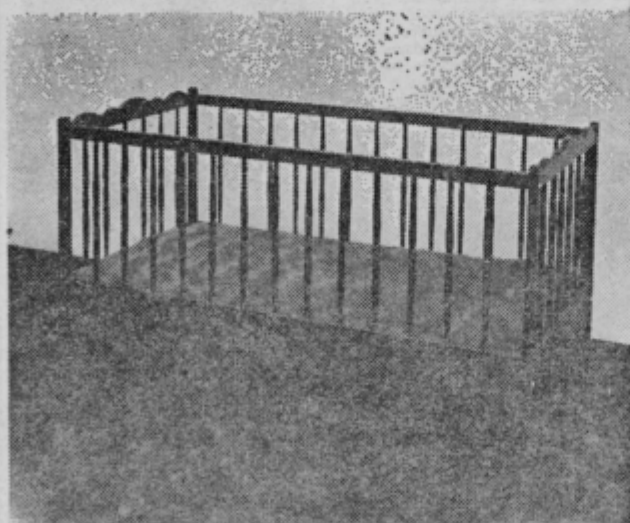
TEHNIČNE
INFORMACIJE

Žalec, telefon: (063)
710-740, 710-782

Zarja

PROIZVODNO PODJETJE ŽALEC - PETROVČE
TOZD LESNA INDUSTRIJA
TOZD MODNA KONFEKCIJA
TOZD KLJUČAVNIČARSTVO
TOZD PLESKARSTVO

notranja mera
d = 135 cm
š = 65 cm

otroška posteljica
STOJAN rustik

ZA VSA SLIKOPLESKARSKA DELA SE PRIPOROČAMO !

Delovna organizacija
SLOVENIJALES
Trgovina, n. sol. o.
Ljubljana, Beethov-
nova 11

TOZD Lesni in gradbe-
ni material, PE Celje
po sklepu komisije
za kadrovske in social-
ne zadeve

objavlja
prosti delovni mesti

**SKLADIŠČNO
TRANSPORTNIH
DELAVCEV**

Kandidati morajo poleg
splošnih pogojev izpolnje-
vati še naslednje:

— osnovna izobrazba in 1
mesec poskusnega dela.

Za obe delovni mesti se
delo združuje za nedolo-
čen čas.

Višina osebnega dohodka
je določena s samouprav-
nim sporazumom o med-
sebojnih razmerjih, delitvi
sredstev za osebne dohod-
ke in nadomestila.

Kandidati naj pošljejo
svoje ponudbe z opisom
dosedanjega dela v 8 dneh
od objave Sektorju za ka-
drovske in socialne zade-
ve delovne organizacije
**SLOVENIJALES TRGOVI-
NA**, 61000 Ljubljana, Tito-
va 21.

**HMEZAD — TOZD Notranja
trgovina, Žalec, Celjska c. 7**

Odbor za medsebojna razmerja

objavlja
naslednja prosta delovna mesta:

1. prodajalca kmetijske meha-
nizacije in orodja
dve delovni mesti
2. prodajalca elektroinstala-
cijskega materiala
eno delovno mesto
3. prodajalca avtotehnične
stroke in rezervnih delov za
kmetijske stroje
dve delovni mesti
4. fakturista
eno delovno mesto

POGOJI:

— od 1. do 3. opravljena šola za prodajalce in tri
letna praksa v zahtevani stroki, neomejena zdrav-
stvena sposobnost, odslužen vojaški rok
— pod 4. opravljena ekonomska srednja šola ali
dveletna administrativna šola z ustrezno prakso
najmanj eno leto.
Kandidati naj pošljejo ponudbe z dokazili o izpol-
njevanju razpisnih pogojev v 15 dneh po razpisu na
upravo TOZD.

**DO »VEKTOR« Ljubljana
Šmartinska 104**

Odbor za medsebojna razmerja

objavlja
prosto delovno mesto

**ŠEFA POSLOVALNICE
DO »Vektor« v Velenju**

POGOJI:

— prometni oz. ekonomski tehnik z najmanj 3-letno
delovno prakso v cestno transportnem prometu in
stanovanje v Velenju ali bližnji okolici
— poskusno delo 3 mesece
Kandidati naj svoje ponudbe z dokazili o izpolnje-
vanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na na-
slov: DO »VEKTOR«, kadrovska splošni sektor —
Ljubljana, Šmartinska c. 104, kjer dobe tudi po-
drobnejše informacije.

M

OGLASI

Za oglase, objavljene pod oznako, ne pozabite napisati pismeno ponudbo! V pisemskem ovitku, na katerega napišete oznako oglasa, jo prinesite v naš oglasni oddelček! Naslovov za te oglase nimamo!

Oglasni oddelček Novega tednika in Radia Celje, na Trgu V. kongresa 10, posluje poleg dnevnega uradnega časa od 7. do 13. ure, za stranke tudi ob sredah od 14. do 16. ure. Ob sobotah oddelček ne posluje. Osmrtnice za Radio Celje sprejema ob sobotah Uredništvo Radia Celje v Gregoričevi ulici 5.

PRODAM

MLADI prašičke prodam. Razi Tajmajster, Proseniško 41, Sentjur pri Celju.

OKNA na rola dva in trideseta s steklom, dobro ohranjena ter suhe smrekove plohe in deske prodam. Ivan Rak, Gotovlje.

SPALNICO prodam poceni. Ogled po 15. uri. Edo Krajnc, Janseva 17, Celje.

VOZ z gumijastimi kolesi 12 col, prodam. Lotnica pri Zalci 46, Zalec.

MOPED Tomos A04, širi preklape, prevoženih 20000 km prodam. Cena: 5.500 din. Povše, Ročica 24, Smartno ob Paki.

CEBELARJI pozori! Prodajam čebelnjak s čebelnjarsko opremo, 10 praznih panj, moderno izdelan. Ugodno! Pavel Znidar, Loka 23, Tabor.

PRODAM ali menjam za potrošniški kredit: fiat 750 in Dyane 6, oboje registrirano do maja 1978 in kosa za traktor FE35. Drago Pfeifer, Podvin 5, Polzela.

PARCELO za vikend — vinograd, na lepem kraju, dostop z avtom v vsakem vremenu, voda, elektrika na parceli, prodam po ugodni ceni. Marija Vouk, Otcrog 6222, Ponikva.

KRAVO 6 mesecev breja, prodam ali menjam za ne breja. Franc Pecnik, Gorica 2, pri Smartnem v Rožni dolini.

STEDILNIK na trdo gorivo prodam. Teharje 25.

OSTRESJE za garazo in vikend, prodam. Stanke Leskovec, Završe pri Grobelnem.

NEKAJ linov rabljenega pohištva in trdega lesa prodam za 6.000 din. Poljak, Celje, Trubarjeva 41.

ELEKTRICNI štedilnik prodam zelo poceni. Vprašati v bife »Park« Celje, Maistrova 2.

MOTY kosilnico, dobro ohranjeno prodam po ugodni ceni. Ogled vsak dan. Ivan Rozman, Svetina 5 nad Storami.

ZASTAVO 101, letnik 1972, registrirano do 16. aprila 1978, prodam. Sandi Šmit, Dol pri Hrastniku 33 D.

POROČNO obleko, svetla modre barve (italijanska) št. 40, ugodno prodam. Romana Zupanc, Celje, Mariborska c. 98.

GUMI čoln 3 m in Tomos 4 KS, prodam. Brečko, Tremerje 2.

GRADBENO omario — novo in

200 m PGP kabla 4 x 2,5, prodam, ugodno. Ogled mogoč vsak dan od 15. ure dalje. Stane Klančnik, Smarjeta 27, Skofja vas pri Celju.

ZADANICO in vinograd v bližini Sladke gore, prodam. V zidnici je voda in elektrika. Ogled vsako nedeljo. Jakob Mlakar, Ziče 63, Loče pri Poljčanah.

PONY expres, skoraj nov, prodam. Anica Krajnc, Celje, Zagrad 60.

OPREMO monta — 150 kom. prodam. Anica Božić, Celje, Vrnčeva 38.

KOPALNO kadi — dva dvojna pralnica, prodam. Teharje 25.

MOTOR z menjalnikom in razne dele za spaška, prodam. Trnovlje 41.

AVTO Zaporotec, v odličnem stanju, ugodno prodam. Kozar, Zadrje 15, Smarje pri Ješkah.

SKODO 1000 MB, letnik 1967 ugodno prodam. Ogled popoldan od 15.30 dalje. Jože Sušin, Kokotca 28a, Celje.

NOVO hišo — voda, elektrika, telefon, ali staro z nekaj zemlje ali brez, ob avto cesti v ravlini, primerno za vikend, prodam. Ponudbe pod »Ugodno«.

TOVORNI avto Man — 4,5 t, letnik 1962, registriran do decembra 1977, prodam ugodno. Ogled mogoč vsak dan od 17. ure dalje. Prekorje 13, Skofja vas, tel.: 063 25322.

UGODNO prodam ali zamenjam 2 kom. dobro ohranjene kompletne postelje tri leži in vzmetni in vložki, za bukova dva ter leseno barako 4 x 2,5. Ogled mogoč vsak dan od 15. ure dalje. Stane Klančnik, Smarjeta 27, Skofja vas pri Celju.

TRIDELNO omaro, kavč, komoda, prodam. Naslov v čevljarški delavnici Aškerčeva 3, Celje.

ELEKTRICNI štedilnik — in na trdo gorivo prodam. Jožica Gregor, Zidarska 4/II, Celje.

NSU princ, 1200 C, letnik 1969 prodam za 1.900. Ogled v soboto popoldne. Peter Brleč, Ul. bratov Vošnjakov 23 d.

NSU 1200 C, letnik 1970, registracija, tehnični do 15. 9. 1977 — 1400 km po generalni, prodam. Cena 32.000 din. Srečko Hrušovar, Sempeter 27.

ELEKTRICNI aparat za risanje na les in kovino je tudi polnilec 6 V, 12 V, 24 V do 10 A ter stereo gramofon s sprejemnim UKV sprejemnikom. Dušan Rozman, Goriska 14/1, Celje.

AVTO NSU 1200 C, v dobrem voznem stanju, prodam ugodno. Franc Medved, Celje, Dobrova 16. Ogled mogoč vsak dan.

NSU 119 zelo ugodno prodam. Marjan Vidmar, Sempeter 150.

E-3 ugodno prodam tudi na kredit. Lomčar, Gomilsko 27.

FIAT 750, letnik 1970, registriran do novembra, prodam za 12.900 din. Ogled samo v soboto. Berta Sket, Stolpiš 1, Sentjur.

SUSILNICO 4 kv, m, nov električni motor, 10 KS s 30 m kabla, plug za konjsko vprego in razne dodatke, prodam. (Zaradi rušenja). Vidmar, Zalec 21.

PRASICA za šokol, 129 kg, prodam. Marija Žolc, Bukovčak 32, Teharje.

KOMPRESOR (dvobitni), brez motorja, prodam za 1.900 din. Cerovšek, Stolpiš 1, Sentjur.

ZARADI selitve prodam ugodno dobro ohranjeno: 2 postelji z vložki, 2 omari, miza s 6 stoli in kuhinjsko kredenco. Slovaški trg 7/II, Celje.

TRAKTOR znamke Traktorec Vladimirac 31 KS in traktor znamke Lanz, 20 KS s kosilnico, prodam takoj po ugodni ceni. Danilo Krašna, Mrenova 13, Semeč pri Vojniku.

ORGLE Partisa — enomembralni prodam. Tel.: 082 24-984.

RENAULT 3, zelo ugodno prodam. Jože Horvat, Celje, Trubarjeva 2.

TELEVIZOR črna-bel, dobro ohranjen, ugodno prodam. Ogled vsak dan od 19.00—20.00 dln. Marinc, Dragotinova 15/4, Celje.

4 AVTOGUME 135 x 15 Citroen, pisalni stroj — kovček, stalni stroj, Singer cik-cak, prodam. L. Čvetko, Muzejški trg 3.

KOSILNICO BCS — 127 z obratnikom Maraton 140 B prodam. Franc Krumpak, Liboje 75, Petrovče.

SPACEK 1974 prodam. Krstina

Skoberne, Dolnja vas 78, Prebold, tel.: 722-111.

AMI 8 "break, letnik 72, dobro ohranjen, prodam. Pavčnik, V. Prekomorske brigade, 13, Celje (Otok).

KOBILICO srednje teže, mlado — za učenje, prodam. Avgust Jelen, Polzela 15a.

OS za traktorsko prikolico 5 t z dvojnimi kolesi 16 col, z gumami, prodam. Bezovnik, Ponigrac 9/b, Griže.

DVE kravi, ena 7 mesecev breja, druga je s teletom, prodam. Jože Borovšak, Kompolc 48, nad Storami.

NOVO vešico za rezkalni stroj dolžine 50 cm z vrtno glavo in cirkularno prodam. Jože Korenjak, Lepa njiva 48, Mozirje.

GARAZO v Celju, za kino Domom prodam za 3,5 M. Informacije ob delavniških dopoldne na tel.: 850-936 (Džunhur).

KOMPLETNO ali po komadih prodam kuhinjsko opremo, opremo za predsoho in otroški polkavč. Ogled vsak dan od 12. do 18. ure. Ul. Frankolovskih žrtvi 13, Celje, Janez Volavšek.

ZASTAVO 750 — karamboliran sprednji del — ostalo nepoškodovano, po izredno ugodni ceni prodam. Bizjak, Mariborska 5, za hotelom Celica. Informacije po 18. uri.

KADET 65, dobro ohranjen prodam za gotovino ali kredit. Celje, Mariborska 122a.

PREKUCNIK TAM 5000, letnik 1969, prodam. Rudi Kenda, Lahomšek 3, Laško.

KITARO Metodija — 12-strunsko,

V vsak dom
NOVI
TEDNIK

le malo rabljeno poceni prodam. Prav tako prodam poceni tudi električno kitaro Metodija. Ponudbe na telefon 25-787.

KUPIM

BETONSKI mešalec kupim. Alojz Dežan, Lahomno 26, Laško.

POSESTVO v okolici Mozirja ali Ljubnega kupim. Ponudbe pošljite na upravo lista pod oznako »Savinjska«.

STANOVANJA

DEKLETU ali fantu nudim stanovanje in hrano, za pomoč na mali kmetiji. Marija Vidovič, Zdobrova 94, Skofja vas.

NEOPREMLJENO sobo v Celju ali v okolici išče Ljudmila Koje, Celje, Partizanska 41.

MLADOPOROČENCA vzamem na stanovanje. Ponudbe pod »Polzela«.

DVA upokojenca sprejemem na stanovanje in hrano, tudi brez hrane. Prekorje 37, Skofja vas, blizu Smartinskega jezera.

OPREMLJENO sobo nudim dvema mladinama in poštenima fantoma. Ponudbe pod »V bližini Celja«.

DVA skromna fanta iščeta opremljeno sobo v okolici Celja. Ponudbe pod oznako »Sofer — natkara«.

DVO ali triobno opremljeno stanovanje v Celju ali okolici vzamem v najem za dobo 5 mesecev. Tel.: 25-750.

OPREMLJENO sobo oddam dvema dekletama. Trnovlje 14, pri Mole, od 16. do 19. ure.

FANTA sprejemem na stanovanje (Slovenca). Poseben vhod. Cesta na Ostrožno 25.

SOBO ali garsonjero najno potrebujem v Celju. Ponudbe pod »Mlad zdravnik«.

PRITLJICO, enosobno stanovanje s centralnim ogrevanjem na Dolgem polju zamenjam za v istem kraju, za večjega. Primerno za upokojenca. Ponudbe pod »Večje stanovanje«.

MANJŠE stanovanje ali sobo z možnostjo kuhanja išče mlad zakonski par — intelektualca. Možna 6-mesečna predplačila. Ponudbe pod »Dobra plačila«.

ali na tel.: 24-900, interna 28, samo dopoldne.

ZENSKA srednjih let išče sobo v okolici Celja ali Zaleca. Ponudbe pod »Maja«.

ZAPOSILITEV

ZA ČISCENJE 2 uri dnevno, nudim dober zaslužek. Zglaste se v bife »Park« Celje, Maistrova 2.

STAREISO ženska za pomoč v gospodinjstvu sprejemem takoj na dom. Ponudbe pod »Plačilo, hrana, soba«.

VAJENCA in dva pleskarja sprejemem. Soboslikarstvo Franc Filipič, Tomšičev trg 17, Celje, tel.: 25-682.

TAKOJ zaposlim pomočnico v kuhinji. Zainteresirane je praksa, vendar ni pogoji. Lahko tudi začelnica z nedokončano osnovno šolo. Zaposlitev je stalna. Vsa ostala je zagotovljena. Cenjene ponudbe pošljite gostini Springer v Trebnjem na Dolcujskem, tel.: 063 83-121.

TAKOJ zaposlim frizerko ženske stroke. Stuklec, Teharska cesta, Celje.

RAZNO

CE ZELITE zaposliti varstvo vašega otroka se zglaste pismeno pod oznako »Sentjur«.

NOVE NAPISE in obnovo starih na nagrobnem spomeniku ter vsa ostala kamnoseška dela kvaletno in strokovno opravlja: Srečko Sakelšek, Kamnosek, 63000 Celje, Podgorje 43.

CE SE peljete na Smartinsko jezero, se peljite preko Prekorja v Runtovje in se zglaste pri Boršku v Prekorju št. 37! Postregli vam bomo s sadnim sokom in dobrih jabolkom.

ISCENO lokal v velikosti ca. 50 kv. m v Celju ali bližini okolici, za obrtno dejavnost. Ponudbe pod oznako »Mirna dejavnost«.

VIDOVEC — upokojenec s stanovanjem v bližini mesta, išče upokojenko za skupno gospodinjstvo ali ženitev. Ponudbe pod »Upokojenec«.

ZARADI neprimerne vedenja v gostini »Ribič« se opravičujem Mariji Tekavc, prodajalki pri Polonci, Marjan Volavšek iz Celja.

Osnovna šola Mozirje

razpisuje
prosto delovno mesto

VARUHNJE v VVZ Nazarje

s polnim delovnim časom za nedoločen čas.

POGOJI:

- dopolniti mora najmanj 17 let starosti
- imeti mora nagnjenje in sposobnosti za delo z otroki
- obvezno izobraževanje ob delu v šolah za varuhnje.

stop — vaš TV vozni red

Agrotehnika Ljubljana Poslovalnica Celje

objavlja

dve UČNI MESTI PRODAJALCEV

za vpis v šolskem letu 1977/78

v šoli za prodajalce pri šolskem centru za blagovni promet v Celju.

Pogoji: dovršena osemletka z najmanj dobrim uspehom.

Prijave pošljite na naslov: Agrotehnika Ljubljana, Poslovalnica Celje — Celje, Aškerčeva 15.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in hčerke

Marije Filipič

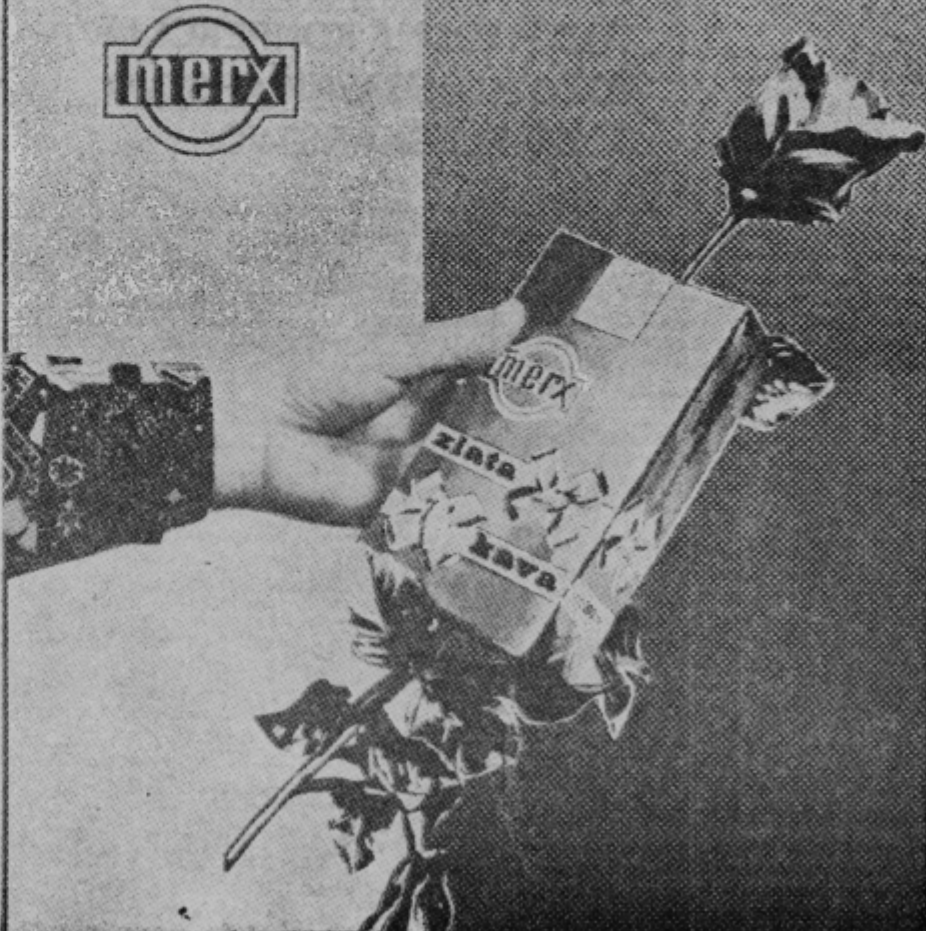
upokojenke

se najtopleje zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem za poklonjeno cvetje, vence in spremstvo na njeni zadnji poti. Lepa hvala tudi godbi na pihalu tovarne EMO Celje.

Zaljubljeni:

Matevž Hrastnik, hčerki z družinama, sestra z družino in mama.

**darilo
za
vsakogar**

FRANJO VERDNIK

Izdelovanje drobnih kovinskih predmetov —
orodjarstvo in ključavničarstvo
GRIZE 125 pri Celju —
telefon 710-831

VALERIJA VERDNIK

Izdelovanje drobnih kovinskih predmetov in predmetov iz plastičnih mas
GRIZE n. h. —
telefon 710-831

KRONIKA

KINO

UNION: do 15. maja ob 16. uri ameriški barvni film »Vroč sedla«; ob 18. in 20. uri pa jugoslovansko-italijanski barvni film »Skriti grehi — javne vrline« — mladini do 15 let ogled prepovedan;

od 16. maja dalje ameriški barvni film »Trije Kondorjevi dnevi«.

METROPOL: 12. maja jugoslovanski barvni film »Dva meseca Zastava filma«;

od 13. do 16. maja italijanski barvni film »Mafijae«;

od 17. maja dalje ameriški barvni film »Mož vzhoda«.

DOM: 12. maja še ameriški barvni film »Past za inšpektorja Kalahana«;

od 13. do 15. maja ob 16. uri »Njegovo veličanstvo potepuha«, ob 18. in 20. uri pa jugoslovanski barvni film »Bora, Bora«;

od 16. maja dalje ameriški barvni film »Ugrabitelj zlatega rudnika«.

SLG

Cetrtek, 12. maja ob 18. in 20. uri Pavel Lužan: »Zlati časi, lepi kraji« — gostovanje na Ravnah.

Ponedeljek, 16. maja ob 13. in 15. uri Staubinger-Popović: »Zgodba o tovarišu Titu« — gostovanje v Hrastniku.

TV SPOROD

NEDELJA, 15. maja

8.00 Poročila (Lj)
8.10 Za nedeljsko dobro jutro: Slovenski orkestrski pejo umetne pesmi, barvna oddaja (Lj)
8.45 625 (Lj)
9.25 H. de Balzac: Blisc in beda Kurtizan, barvna nadaljevanka (Lj)
10.25 Sezamova ulica — barvna oddaja (Lj)
11.25 Muzik (Lj)
11.30 Kmetijska oddaja TV Novi Sad (Bg)
12.30 Poročila (do 12.35) (Lj)
Nedeljsko popoldne: Krštem krazen, Morda vas zanima: Tito, državnik mru, Beograjska pomlad, Oči vsakega jutra raste dan: Sentvid, Zlata vas in Skocjan — barvna oddaja, Okrogli svet, Poročila
17.45 Alibaba in 40 razbojnikov — barvni film (Lj)
19.15 Risanika (Lj)
19.20 Cikcak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
20.00 Morava 76 — barvna nadaljevanka TV Beograd in TV Ljubljana (Lj)
21.00 Dokumentarna oddaja (Lj)
21.30 TV dnevnik (Lj)
21.45 Spektar (Lj)
21.55 Sportni pregled (Sa)

Oddajniki II. TV mreže:
15.10 Nedeljsko popoldne (Bg)
19.30 TV dnevnik (N. Sad)
20.00 Zabavno glasbena oddaja (Bg II)
21.50 24 ur (Bg II)
21.50 Celovečerni film (do 22.50) (Bg II)

PONEDELJEK, 16. maja

8.10 TV v sol: Pravljice, Zgradba atoma, Doba zorenja, Makedonska (Zg)
9.30 TV v sol: Za najmlajše, Metalurgija (Sa)
10.05 TV v sol: Sebohrvaščina, Risanika, Kiparska dela prirode (do 11.10) (Bg)
14.10 TV v sol — ponovitev (do 15.45) (Zg)
17.05 Vrtec na obisku: Obisk v mestu Ziv-ziv, barvna oddaja (Lj)
17.20 O'čovek in zemlja — serijski barvni film (Lj)
17.50 Obzornik (Lj)
18.05 Zdravila, O'čovek prijatelj in sovražnik, barvna oddaja (Lj)
18.25 Muzik (Lj)
18.30 Dogovorili smo se (Lj)
18.45 Mladi za mlade (Bg)
19.15 Risanika (Lj)
19.20 Cikcak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 Propagandna oddaja (Lj)
20.00 S. Pavic: Na poti izdaje — II. del barvne oddaje iz cikla Čas zločina (Lj)
21.00 Propagandna oddaja (Lj)
21.05 Kulturne diagonale (Lj)
21.45 Muzik kraljeva filma (Lj)
22.05 TV dnevnik (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:
17.15 TV dnevnik (Zg)
17.35 TV koledar (Zg)
17.45 O'čovek oddaja (Bg)
18.00 Ziv-ziv je car (Bg)
18.15 Življenje knižice (Titograd)
18.45 Mladi za mlade (Bg)
19.30 TV dnevnik (Zg)

20.00 Sportna oddaja (Bg II)
20.30 Aktualna oddaja (Zg II)
21.00 Poročila (Zg II)
21.10 Celovečerni film (do 22.40) (Bg II)

TOROK, 17. maja

8.00 TV v sol: Odnosi v svetu, Beograd, Geometrija, Nemščina, TV vrtec, Zaseda ptic (Zg)
10.00 TV v sol: Prirodoslovje, Risanika, Glasbena vzgoja (do 11.05) (Bg)
14.10 TV v sol — ponovitev (do 16.00) (Zg)
16.05 Šolska TV: Nihanje, barvna oddaja iz cikla Fizika (do 16.20) (Lj)
17.00 Zajček v škripcih — oddaja iz cikla V znamenju dvojčkov (Lj)
17.20 Pan Tau — serijski barvni film (Lj)
17.50 Obzornik (Lj)
18.05 Moji gosti in jaz: Arsen Dedić — II. del zabavno glasbene oddaje TV Zagreb (Lj)
18.35 Muzik (Lj)
18.40 TV trimski test (Lj)
19.15 Risanika (Lj)
19.20 Cikcak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 Propagandna oddaja (Lj)
20.00 Oči kritike (Lj)
20.40 Propagandna oddaja (Lj)
20.45 I. Bergman: Prizori iz zakonskega življenja, barvna nadaljevanka (Lj)
21.35 Iz koposnih dvocev: Igor Stravinski: Zar plica (Lj)
22.35 TV dnevnik (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

17.15 TV dnevnik (Zg)
17.35 TV koledar (Zg)
17.45 Skrivnosti globin (Zg)
18.15 Dokumentarni film (Zg)
18.45 Narodna glasba (Zg)
19.30 TV dnevnik (Zg II, Sa)
20.00 Šeridan: Sola za obrekovanje — II. del TV drame (Zg II)
21.00 24 ur (Bg II)
21.20 Zabavno glasbena oddaja (Bg II)
22.30 Znanost (do 22.35) (Bg II)

SREDA, 18. maja

8.10 TV v sol: Elektronika, Poklici in proizvodnja, Slovica (Zg)
9.00 TV v sol: Kocka, kocka, Risanika, Isobrazovalni film (do 10.05) (Bg)
14.10 TV v sol — ponovitev (do 15.00) (Zg)
17.00 Dedicca Delfina in lisica Zvitorepka — barvna oddaja (Lj)
17.15 Deževni dan — Oddaja iz cikla Ukro-čeno oko (Lj)
17.40 Obzornik (Lj)
17.55 Na sedmi stoji (Lj)
18.25 Muzik (Lj)
18.30 Glasba takšna in drugačna — barvna oddaja (Lj)
19.15 Risanika (Lj)
19.20 Cikcak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 Propagandna oddaja (Lj)
20.00 Dan mladosti 1977 — posebna oddaja vseh jugoslovanskih TV centrov (Zg)
.... TV dnevnik (Lj)
.... Nogomet — Atletico: Juventus — po-sneek iz Bilbae

Oddajniki II. TV mreže:

17.15 TV dnevnik (Zg)
17.35 TV koledar (Zg)
17.45 Mali svet (Zg)
18.15 Isobrazovalna oddaja (Zg)
18.45 Narodna glasba (Zg)
19.30 TV dnevnik (Zg)
20.00 Rezerviran čas (Bg II)
21.15 24 ur (Bg II)
21.30 Dokumentarna oddaja (do 22.00) (Bg II)

CETRTEK, 19. maja

8.00 TV v sol: Arktika in Antarktika, Klasične baletke, Kompjuterji (Zg)
9.00 TV v sol: Prancosčina (Sk)
9.30 TV v sol: Isobrazovalna reportaža, Risanika (do 10.35) (Bg)
14.00 TV v sol — ponovitev (do 15.00) (Zg)
16.35 Nogomet — Radnički: Budućnost — prenos, v odmoru propagandna oddaja (Bg)
17.40 Colargol — barvna oddaja (Lj)
17.55 Obzornik (Lj)
18.10 Mladina gradi (Lj)
18.35 Muzik (Lj)
18.40 Zgodba o Titu — barvna oddaja (Lj)
19.15 Risanika (Lj)
19.20 Cikcak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 Propagandna oddaja (Lj)
20.00 Variacije — barvna nadaljevanka TV Beograd (Lj)
20.30 Mi med seboj (Lj)
21.30 Ministrica France Slana — barvna oddaja (Lj)
21.55 TV dnevnik (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

17.35 TV koledar (Zg)
17.45 Tehnika (Bg)
18.15 Socializem kot svetovni proces (Zg)
18.45 Počena ura (Zg)
19.30 TV dnevnik (Zg)
20.00 Aktualna oddaja (Sa)
20.50 Čas zločina: Sirel v hrbit (Bg)
22.05 TV dnevnik (Zg)
22.30 Glasbena oddaja (Sa)

PITEK, 20. maja

8.10 TV v sol: Smer in prog, Razvoj človeka, Slovensčina, Rusčina, TV vrtec, Dnevnik 10 (Zg)
10.00 TV v sol: Angleščina, Risanika, Zgodovina (do 11.05) (Bg)
14.10 TV v sol — ponovitev (do 15.30) (Zg)
17.10 Krštem krazen (Lj)
17.20 Pisanje svet (Lj)
17.55 Obzornik (Lj)
18.10 Jugoslovanska folklor: Razigrana mladost, barvna oddaja (Lj)
18.40 Muzik (Lj)
18.45 Izbira študija in poklica: Montanistika, barvna oddaja (Lj)
19.15 Risanika (Lj)
19.20 Cikcak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 Tedenski notranjepolitični komentar (Lj)
20.00 Propagandna oddaja (Lj)
20.05 G. Prosperi: Michelangelovo življenje, TV nadaljevanka (Lj)
21.10 Razgledi: Tone Tomšič (Lj)
21.40 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov (Lj)
21.45 Ulice San Franciska — serijski barvni film (Lj)
22.35 TV dnevnik (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

17.15 TV dnevnik (Zg)
17.35 TV koledar (Zg)
17.45 Modri plašček (Zg)
18.15 Aktualna oddaja (Zg)
18.45 Dnevnik 10 (Zg)
19.05 Dokumentarni pregled (Zg)
19.30 TV dnevnik (Zg II, Sk)
20.00 Aktualna oddaja (Bg II)
21.00 24 ur (Bg II)
21.15 Glasbena oddaja (do 22.00) (Zg II)

SOBOTA, 21. maja

8.00 Colargol — barvna oddaja (Lj)
8.15 Dedicca Delfina in lisica Zvitorepka — barvna oddaja (Lj)
8.30 V znamenju dvojčkov — Mucin rojstni dan (Lj)
8.45 A. Ingolić: Mladost na stopnicah — barvna nadaljevanka (Lj)
9.15 Poljudno znanstveni film (Lj)
9.45 Izbira študija in poklica — barvna oddaja (Lj)
10.10 Dokumentarna oddaja (Lj)
.... G. Prosperi: Michelangelovo življenje — TV nadaljevanka (Lj)
15.25 Nogomet — Zagreb: Sloboda — prenos v odmoru propagandna oddaja (Zg)
17.20 Obzornik (Lj)
17.35 Desant na Drvar — film (Lj)
19.15 Risanika (Lj)
19.20 Cikcak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.50 Tedenski zunanjepolitični komentar (Lj)
19.55 Propagandna oddaja (Lj)
20.00 Zbogom, Columbus — barvni film (Lj)
21.30 TV dnevnik (Lj)
21.45 625 (Lj)
22.25 Odnosi luči — barvna oddaja TV Zagreb (Lj)
23.20 Festival JRT — Portorož 77 (Lj II)

Oddajniki II. TV mreže:

17.35 TV koledar (Zg)
17.45 Plus pet (Sa)
18.45 Pesmi o Titu (N. Sad)
19.30 TV dnevnik (Bg, Zg II)
20.00 Poljton (Bg II)
20.40 24 ur (Bg II)
20.50 Glasba takšna in drugačna (Bg)
21.35 Sportna sobota (Bg II)
21.50 Nogomet — Liverpool: Manchester United
23.20 Festival JRT — Portorož 77 (Lj II)

POROKE

CELJE

Poročilo se je 30 parov, med njimi: SILVO KRAJNC, Loče in MARIJA KOJNIK, Lokovec; VINKO GOBEC, Celje in VIJOLETA ILIČ, Beograd ter RADE ĐUKIĆ, Temerine in VIDA KARLAS, Celje.

LASKO

JOZE KNEZ, delavec, Selo in NADA KNEZ, kmetovalka, Žigon; IVAN HERCOG, šofer in MILENA JANCIC, prodajalka, oba iz Tevč; BRANKO ROMIH, zidar, Marija Gradec in MARIJA FRECE, delavka Lahomno; MARJAN HERCOG, strojni buldožerja, Tevče in SILVA GOLEC, strojni vknjiževalec, Doblatica; ALOJZ KRISTANSEK, elektrovarilec, Vel. Grahovše in MARIJA GUNZEK, poljedelka, Reka; LUDVIK BLAJ, strojni ključavničar, Radeče in EMILJA ZORKO, šivilja, Belovo.

SLOVENSKE KONJICE

MILAN PESJAK, 22, Ljubnica in SONJA RAMSAK, 20, Koroška vas; ALBERT FIRER, 27 in MARIJA GUMZEJ, 18, oba iz Sp. Grušovelj; VOJTEH FAKTOR, 22, Tepanje in KRISTINA NOVAK, 19, Dobrnež; ANTON MARINSEK, 45, Gorenje in JULIJANA JELENKO, 37, Stranice; MARJAN KVAS, 24, Zg. Pristava in DANIELA RETUZNİK, 22, Sp. Preloge; PETER VERHOVSEK, 21, Loče in MAJDA PERKIĆ, 20, Konjice; ANTON KEJŽAR, 23 in ZDENKA CVELFER, 21, oba iz Nove Dobreve ter BOJAN MATUL, 19 in IRENA KOVSE, 17, oba iz Dobreve.

SMRTI

CELJE

FERDO PECNIK, 92, Vojnik; MLADEN ZELIĆ, 21, Store; BLAZ CATER, 39, Pečovnik; Franc ROVAN, 67, Celje; MARIJA GLIČVERT, 80, Celje; HERDINA ARNSEK, 76, Zalec; MARTIN VODUSEK, 51, Čača vas; ROK PAVLOVIĆ, 41, Brecljevo in MARIJA TAJNSEK, 81, Celje.

SLOVENSKE KONJICE

FRANC HERMAN, 56, Zg. Zreče in IVAN KADIVNIK, 74, Preloge.

SENTJUR PRI CELJU

FRANC ROBIĆ, 69, kmetovalec, Loka pri Zavrčju.

PROMETNE NESREČE

KOLO SE JE ODTRGALO

Skozi Spodnji Gabernik pri Rogaski Statini je vozil s tovornjakom IVAN JAVORIČ, 39, iz Rogatca. Nenadoma se je med vožnjo odtrgalo sprednje levo kolo in zato je tovornjak zanesel v levo, kjer je podrl mostno ograjo in se prevrnil v potok. Pri nesreči se telesno ni nihče poškodoval, na tovornem avtomobilu pa je škoda za 50.000 dinarjev.

STIRJE HUDO POSKODOVANI

Po cesti, kjer je bila stara avtobusna postaja v Zalcu, je vozila z osebnim avtomobilom IRENA PETRE, 19, iz Pongrace. Ker je bila cesta prosta — semafor je namreč bil zaprt — je zapeljala na magistralno cesto, vozila po njej okoli 40 metrov ter nato zavila v levo proti Ferralitu. Takrat pa je za njo pripeljal motorist MILAN BELOGLAVEC, 21, iz M. Sobote, ki se je za-

letel v levi bok fička in to tako silovito, da ga je prepolovil. Vsi so padli po cestišču — voznika, motorist ter oba sopotnika in se vsi tudi težje poškodovali. Škode je za 60.000 dinarjev.

V PAKO JE ZAPELJAL

MUHAMED CAUSEVIĆ, 30, iz Velenja je vozil skozi Pako pri Velenju in se srečal s kolono vozil. Zato je zapeljal skrajno desno na bankino, od tu pa ga je zaneslo v levo, kjer se je obrnil za 180 stopinj in nato zdrsnil po 4 m visokem nasipu v strugo Pake, kjer je obstal na kolesih. Pri nesreči sta se lažje poškodovala voznik in njegova žena, dva otroka, ki sta bila v avtomobilu, pa nista ranjena. Škode je za 15.000 dinarjev.

DVOJNA NESREČA

Skozi Tremarje je vozil z osebnim avtomobilom BRANKO PETAKOVIĆ, 24, iz Krškega. Zaradi prehitre vožnje pa ga je zaneslo v levo, kjer je trčil v avtomobil, s katerim je iz nasprotni smeri pripeljal ANDREJ ŠIBILA, 42, iz Laškega. Za Šibilo je vozil MILAN SADUSEK 18, iz Trbovelj, ki se je zaradi prekratke varnostne razdalje zaletel v avtomobil pred seboj. Pri nesreči sta se lažje poškodovala voznika Šibila in Petaković, ranjeni pa so tudi štirje potniki. Škode je za 30.000 dinarjev.

NEPREVIDNI OTROCI

Voznik osebnega avtomobila FRANC DEČMAN, 30, iz Zarečja pri Škofji vasi je vozil skozi Strmec. Pri gostilni Klinc so se ob cesti igrali otroci in to brez nadzorstva staršev. Nenadoma pa je pred osebni avtomobil skočil 5-letni D. L. iz Slanc, katerega je klobučaviranju voznik Dečman zbil 8 metrov daleč, kjer je obležal težje ranjen.

PREHITRA VOZNAJA

Iz Radeč proti Sevnici je vozil z osebnim avtomobilom MIJO LA MEŠIČ, 23, iz Velenja. Ker je vozil prehitro, je zapeljal v ovinku v levo in s sprednjim delom avtomobila trčil v betonsko ograjo vodnega propusta. Pri nesreči sta se težje poškodovala dva, laže pa prav tako dva sopotnika, medtem ko voznik ni ranjen. Materialne škode je za 15.000 dinarjev.

MRTEV KOLESAR

Skozi kraj Orešje je vozil z osebnim avtomobilom ANTON SKRILA, 22, iz Ptujске gore. Nenadoma je z njegove desne strani zapeljal predenj na cesto kolesar FRANC SEKORANJA, 50, iz Orešja, katerega je voznik zadell, tako da je padel na pokrov vozila, nato pa na cestišče in zaradi hudih poškodb na kraju nesreče umrl.

Svet TOZD »TEHNIČNO-PRESKRBOVALNE ENOTE CELJE« Splošne bolnice Celje

razpisuje

prosto delovno mesto

VODJE tehničnih enot (ni reelekcija)

POGOJI:

Višja šolska izobrazba gradbene stroke — inženir I. stopnje ali srednješolska izobrazba gradbene stroke s 3 leti delovnih izkušenj, ali delovodska šola s šest let delovnih izkušenj; ustrezne sposobnosti za vodenje in organizacijo večjih organizacijskih enot; družbenopolitična neoporečnost.

Nastop službe takoj.

Kandidati morajo poleg zgoraj navedenih pogojev izpolnjevati še splošne pogoje, določene z zakonom.

Prijave z dokazili naj pošljejo v 15 dneh od dneva objave razglašja na naslov: Splošna bolnica Celje — TOZD »Tehnično-preskrbovalne enote Celje«, Oblakova ulica 5, z oznako »Komisija za imenovanje in ponovno imenovanje vodilnih delavcev«.

BEOGRAJSKE RAZGLEDNICE

SKADARLIJA – SRCE

BOHEMSKA ČETRRT NA STARI TURŠKI KALDRMI

Pisal sem že, da je Beograd mesto, ki nikoli ne spi. Ponoči dobiva čisto svojstven obraz, ki mu daje še poseben čar ena najbolj slovečnih ulic – Skadarlija.

Prvotno je bilo to naselje Romov in šele leta 1835 so zrasle prve barake, ki so dobile svoje ime kot naselje Ciganska mala. Že takrat je bilo v naselju veliko hanov – turških gostišč. V njih so se opijali Turki in Srbi, zato se je naselja kmalu oprijel dvomljiv sloves. 1872 je glavna ulica tega naselja dobila ime Skadarska in postala pravi beograjski Montparnass. V boemski ulici so se zbirali znani srbski književniki, igralci in slikarji, med njimi Djura Jakšić, Jovan Zmaj, Jovan Skerlić in drugi. V tistem času so tam nastale še danes sloveče kavarne »Tri šesir«, »Dva jelena« in »Ima dana«. Med njimi nedvomno daleč naokrog najbolj slovi kavarina »Tri šesir«, ki je nastala 1864. leta v nekdanji delavnici klobukov. Sprva ni imela imena, ker pa je na stavbi ostala reklama stare delavnice, na

kateri so bili narisani trije klobuki, se je je oprijelo današnje ime.

Na kavarni v Skadarliji je vezana cela vrsta anekdot, od katerih pa najbolj slovijo tiste v zvezi z Djuro Jakšićem. Še danes Beograjčani radi pripovedujejo, kako je Djura Jakšić obljubil svoji ženi, da na poti domov ne bo zavil v »Tri šesir«. Vseskozi se je prepričeval, kako ne sme v kavarino.

PIŠE: BRANKO STAMEJČIČ (6)

In ko je le »srečno« prispel domov, je obesil klobuk za vrata in dejal svoji ženi: »Tako, obljubo sem držal. Na to pa moram kaj spiti!« In je odšel na kozarček v »Tri šesir«. Takih anekdot, vezanih na Skadarlijo in njene kavarne, je še veliko. Kajti generacije so se menjavale, z vsako so se rodili novi umetniki in novi boemi, vsi pa so pribežališče našli v gostoljubni Skadarliji in njenih kavarnah.

Skadarlija je še danes boemska četrta. Nekoliko turistično obarvana, a kljub temu boemska. Z odlokom skupščine Beograda je to konservirana ulica, ki ne dovoljuje nobenih sprememb. Zato se obiskovalci še danes spotikajo v stoletno »kaldrmno«, fasade starih, neuglednih a zanimivih hiš, pa za svojimi okni skrivajo številne zanimive zgodbe. Na zidovih v noč razposajeno mežikajo »fenjeri«, nočne goste pa vabijo znane kavarne. Sam sem bil v »Tri šesir«. Bilo je enkratno. Stara, zanamarna soba, vsi stoli zasedeni, hrana, ki ni nič posebnega, pa vendar enkratno. Igrala je domača godba, peli pa so zgolj in samo gostje. Po zidu obledele slike in svinčniki zapisane misli, porojene v dimu kavarniškega razpoloženja.

In na ulici? Stari reklamni kioski, na zidovih z velikimi panoji pesmi, ki so se rodile v tej ulici. Res enkratno, zanimivo in nepozabno. Kot bi se preselili stoletja nazaj v lenobno rapoloženje 19. stoletja, ki ni poznalo dirke za časom in denarjem.

BOLEZEN IZOBILJA

DOBRO, VENDAR...

HRANO POJMUJEMO PREVEČ TRADICIONALNO

Ce smo v preteklih petih nadaljevanjih pisali o »geografiji lakote«, je prav, da nekaj naslednjih namenimo nasprotju: boleznim izobilja. Tudi v teh nadaljevanjih se bomo opirli na dokumentacijo OZN, ki je bila pripravljena za Svetovno konferenco o prehrani.

Tradicionalno pojmovanje hrane je takšno: kdor sedi za bogato obloženo mizo, se dobro hrani. Takšen človek dobiva v vsakem primeru dovolj beljakovin, njegovi energetski viri so izdatni, čeprav včasih preobilni, jedilnik pa je sestavljen tako, da mu ne primanjkuje niti vitaminov niti mineralov.

Gledan skozi prizmo stoletne lakote, ki je vedno spremljala človeštvo in še danes ni premagana, je lahko takšen človek sreden in zdrav.

Toda, tako kot v številnih drugih stvarih, lahko tudi tu videz vara. S statistiko ugotovljena zveza med načinom, kako se hranijo prebivalci indu-

strijsko razvitih držav, njihovim načinom življenja in boleznimi zaradi katerih umirajo, postavlja jo nova resna vprašanja o tem, kako zdrava je njihova prehrana.

»Najbolj sumljive« značilnosti prehrane bogatih so velike količine masti, predvsem živalske, in visok nivo holesterola. Poleg tega meso, predvsem svinjsko in goveje, kot tudi mlečni proizvodi in rastlinsko olje, večajo količine masti v prehrani. Holesterol – zdaj že dobro poznan svetovni javnosti zaradi bolezni krvnega sistema – se nahaja v največji koncentraciji v jajcih in jetracih, udeleženi pa je tudi v drugih proizvodih živalskega izvora. Glede masti pa sta usodna njena količina in sestava. Danes prevladuje mnenje, da zasičene masti – to pa so predvsem masti živalskega izvora – ustvarjajo v organizmu pogoje za bolezen srca in ožilja, morda pa tudi nekaterih oblik raka. Na drugi strani pa izgleda, da nezasičene

maščobe + te so v večini živil živalskega izvora – predstavljajo manjšo nevarnost za zdravje.

Zitarice v obliki celih zrn ali »crna moka« (tu so sestavine mnogo bolj očuvane) so zelo slabo zastopane v prehrani bogatega dela človeštva. Tako so zitarice za prehrano izkoriščene predvsem kot »bela moka«, iz te pa so s tehnologijo obdelave izvržene za prehrano zelo pomembne sestavine.

Surovo ali prekuhamo sadje in zelenjavo – ki prav tako kot zitarice v zrnu vsebujejo celulozo – preveč zanemarjamo in ga v svetu bolj pogosto zamenjujejo konzervirani ali zmrznjeni proizvodi. Še več, tudi tedaj ko zaradi spremembe jedilnik vsebuje sveže sadje ali zelenjavo, ga največkrat lupimo oziroma prekuhamo.

Z odstranjevanjem celuloze iz živil se menja tudi kemija prebave in fizične lastnosti telesnega izločanja, vse to pa povzroča večje možnosti za bolezni prebavil.

(prihodnjič dalje)

MAJDA CENTRIH

ČLOVEK, KI TE NAVDUŠI

V SVETU GLASBE JE TREBA VZTRAJATI

Le kdo ne bi poznal nekoč priljubljenega slovenskega vokalnega kvarteta Ultra, ki je z uspehom sodeloval na naših številnih festivalih zabavne glasbe, med drugim tudi na Slovenski popevki, na zagrebškem in splitskem festivalu, ter na Veseli jeseni. Kvartet katerega članica je bila tudi Majda Centrih, je imel pred seboj brez dvoma bogato prihodnost. Naenkrat pa je vse skupaj utihnilo in le še včasih slišimo na radiu kakšen njihov posnetek. Kvartet je razpadel. Morda so bila temu kriva prevelika pričakovanja mladih Celjanov, morda niso znala prenašati uspeha, ki je prišel kar naenkrat...

Vsakomur, ki se vsaj malo spozna na petje, postane ob poslušanju Majde Centrihove, ki sedaj prepeva z ansamblom Vokali, takoj jasno, da ima vse možnosti, da postane ena naših najboljših pevk. Žal je tako, da v svetu zabavne glasbe glas mnogokrat ni najbolj pomembna stvar. Treba je biti vztrajen, treba se je vrteti okrog skladateljev... Majda pravi, da tega ne zmore. Sicer pa so dedovale obljube skoraj vsepovsod, skoraj na vsaki večji prireditvi.

Sveča pa Majdine želje, da bi nekoč posnela nekaj tudi za radijski arhiv, še niso splahnele. Če bi trdila kakorkoli drugače, ji ne biverjel. Že zato, ker vem, kaj ji pomeni petje, glasba. Vseeno pa si nikdar ni dovolila, da bi zaradi te svoje ljubavi zanemarila študij. V Ljubljani je končala višjo so-

lo za socialne delavce, sedaj pa je absolvent Fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo. Redno je zaposlena v tekstilni tovarni v Prebodu. Če zapišem še to, da je dolgo časa prepevala pri Akademskem pevskem zboru, s katerim je prepevala doberšen del sveta, potem menda ni treba posebej poudarjati, da je človek z izredno voljo.

Lahko bi zapisal tudi to, da je petje v njeni družini že tradicija. Tudi očetu je pomenila pesem pol življenja. Pred petnajstimi leti, ko je umiral, je imel samo še eno željo. To, da bi njegova Majda nikdar ne pozabila pesmi, to da postane pevka...

Ko ob petkih in sobotah zvečer zazveni njen glas v preboudskem hotelu, nas nekaj spreleti, njena interpretacija nas prevzame. Le komu ni toplo pri srcu, ko sliši lepo petje? In če nekomu v življenju vedno znova uspeva, da tako ali drugače prevzame »sočloveka«, potem v njegovo dobroto, v njegovo bit ne gre dvomiti.

Ko jo človek opazuje in posluša kadar prepeva, sploh ne dvomi v to, da bo nekoč stala ob strani naših najboljših pevk, ob strani Elde Viler, Majde Sepe, Marjane Deržaj in Ditke Haberl, ki jih tudi ona izredno ceni. Ob vsem tem, pa je najbolj pomembno to, da je kot človeka, vsi ki jo poznajo, izredno cenijo.

Srečno... MAJDA CENTRIH!

Tekst: JANEZ VEDENIK
Foto: TONE TAVČAR

SLOVENSKA POPEVKA 77

Letošnja Slovenska popevka, ki bo koncem junija v Celju, naj ne bi minila brez spremljajočih prireditev.

Prireditveni odbor, ki ga vodi Marjan Ašič, bo skupno z revijo Stop iz Ljubljane organiziral okroglo mizo o zabavni glasbi in k sodelovanju povabil več pevcev, komponistov in sploh glasbenih delavcev.

Revija Antena bo priskočila na pomoč, kot je to že tradicija pri festivalu, pri izvedbi piknika za vse nastopajoče. Organizator bo verjetno predlagal za kraj piknika Smartinsko jezero.

Nekoč je ustavil francoskega romanopisca Jule Sandeauja (1811–1883) na ulici revež in mu povedo sebi in o svoji družini tako žalostne stvari, da je dal pisatelj kar krepko podporo. Ko je Sandeau pol ure kasneje stopil v eno boljših restavracij, se močno začudil, ko je zagledal berača, ki se je ravno

KDAJ SPLOH?

spravljaj nad porcijo ostrig. Stopil je k njemu in začel karati, zakaj tako zapravlja denar. Se preden je končal, ga je revež prekinil:

»Dragi moj gospod, kadar nimam denarja, morem jesti ostrig; če ga imam, vam ni prav, da jem. Povejte mi torej, kdaj bi po vašem sploh lahko jedel ostrige!«